

26. møde

Onsdag den 27. november 2002 kl. 12.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til ministrene.

(Spørgetimen).

2) Spørgsmål til ministrene.

(Spørgetiden).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om regulering af statstilskud til amtskommuner ved ændringer i den amtskommunale udskrivningsprocent.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 15/11 2002).

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 19:

Forslag til folketingsbeslutning om gratis receptpligtig medicin og gratis briller til børn og unge under 18 år.

Af Line Barfod (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL).

(Fremsat 23/10 2002).

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 24:

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af sundhedspleje og tidlig sundhedsfremmende og forebyggende indsats.

Af Karen Jespersen (S) m.fl.

(Fremsat 24/10 2002).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Medlemmer af Folketinget Lene Jensen (S), Jan Petersen (S), Margrethe Vestager (RV) og Anders Samuelsen (RV) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om arbejdsskadesikring.
(Lovforslag nr. L 95).

Forslag til lov om ændring af lov om erstatning til skadelidte værnepligtige m.fl., lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel og lov om aktiv socialpolitik. (Konsekvensændringer som følge af arbejdsskadereformen m.v.).
(Lovforslag nr. L 96).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetimen

Formanden:

Til at besvare spørgsmål i dag er til stede statsministeren og integrationsministeren og europaministeren.

Til statsministeren er indtil nu anmeldt følgende hovedspørgere:

1. Jørn Jespersen
2. Per Dalggaard
3. Holger K. Nielsen
4. Pia Gjellerup

Jeg skal for en ordens skyld spørge, om der er flere, der ønsker at tilmelde sig her, idet jeg dog skal understrege, at jeg har otte spørgsmål i alt. Det er meget tvivlsomt, om vi kan nå de otte, der er tilmeldt.

Til integrationsministeren er anmeldt følgende hovedspørgere:

5. Anne Baastrup
6. Peter Skaarup
7. Anne-Marie Meldgaard
8. Elsebeth Gerner Nielsen

Hvis ikke flere markerer, vil vi prøve at nå de otte spørgsmål.

Jeg anser det i den uforberedte spørgetime som værende det mest primære, at så mange hovedspørgere som muligt får lejlighed til at stille deres spørgsmål, og derfor går jeg i dag forsøgsvis ned fra normalt to til højst én medspørger.

Spm. nr. US 31

Jørn Jespersen (SF):

På det rådsmøde for landbrugsministre, som er i gang netop i de her timer, behandler man et forslag om ekstraordinær landbrugsstøtte til græske bomuldsproducenter. I forvejen er det så-

dan, at den pris, bomuldsproducenter i EU får, er fire gange højere end verdensmarkedsprisen, og nu foreligger der altså en ansøgning fra Grækenland om yderligere national landbrugsstøtte. Det kunne Danmark forhindre, for alle 15 lande skal være enige, men det gør Danmark ikke.

Derfor vil jeg spørge statsministeren, hvordan denne meget høje landbrugsstøtte til bomuldsproduktion i EU efter statsministerens opfattelse påvirker fattige bomuldsproducenter i ulandene og deres mulighed for at arbejde sig ud af nød og elendighed via produktion og eksport.

Jeg vil spørge, hvordan Danmarks linje i den her sag efter statsministerens mening harmonerer med statsministerens mange kronikker om frihandel som en vigtig vej ud af nød og elendighed i ulandene.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jeg må sige til hr. Jørn Jespersen, at det er velkendt, at regeringen er tilhænger af reformer af landbrugspolitikken, og det er også klart min opfattelse, at der er elementer af EU's landbrugspolitik, som bestemt ikke er til gavn, men til skade for de fattigste lande i verden. Det ønsker vi også at reformere.

Men som hr. Jørn Jespersen også er bekendt med, har Danmark altså formandskabet for EU i øjeblikket, og vores opgave som formandskab er at forsøge at forene og samle, og det er baggrunden for den danske regerings holdning i denne sag.

Jørn Jespersen (SF):

Statsministeren svarede mig ikke særlig konkret på, hvordan denne her støtte vil påvirke fattige ulandsbønderes mulighed for at arbejde sig ud af nød og elendighed via egen produktion og eksport.

Statsministeren siger, at der er elementer af EU's landbrugspolitik, der ikke er så gavnlige for de fattige lande. Det må man mindst talt sige er rigtigt.

Spørgsmålet er jo, hvornår regeringen vil gå fra de principielle tilkendegivelser af, at man ønsker at reformere landbrugspolitikken, til reel handling, for sandheden er jo, at før formandskabet har vi støttet landbrugspolitikken uden at kræve reformer, under formandskabet har vi ikke løftet en finger, og nu ser vi gennem fingre med yderligere national støtte.

Derfor klinger det jo hult, når regeringen den ene gang efter den anden gør sig til talsmand for frihandel, ønsker at støtte ulandene i deres mu-

lighed for at komme ud på eksportmarkederne og gør sig til talsmand for reformer af EU's landbrugspolitik. Hvornår kommer der handling bag ordene? Hvornår bliver holdningerne omsat til praktisk handling?

Kl. 12.05

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er jo fuldstændig forkert, når hr. Jørn Jespersen påstår, at regeringen ikke har løftet en finger. Regeringen har som formandskab for EU medvirket til, at vi fik en løsning på topmødet i Bruxelles, som betyder, at der fra 2007 er lagt et loft over EU's landbrugsudgifter, et loft, som helt givet vil bidrage til, at der skal gennemføres reformer af EU's landbrugspolitik, reformer, som regeringen i øvrigt er enig i skal gennemføres, og som vi arbejder aktivt på at få gennemført.

Det, der er problemet for hr. Jørn Jespersen, er, at hr. Jørn Jespersen vil tage udvidelsen af EU som gidsel for disse reformønsker. Det er jo det betænkelige ved hr. Jørn Jespersens linje, at han vil sætte udvidelsen af EU på spil for nogle idealistiske betragtninger om reform af EU's landbrugspolitik.

Det, regeringen forfølger, er begge formål: at få udvidelsen på plads nu og siden reformer af landbrugspolitikken.

Jørn Jespersen (SF):

Det er en faktuel forkert fremstilling, statsministeren kommer med. Sagen er jo, at regeringen ikke har løftet en finger for at få spørgsmålet om landbrugspolitikken afklaret i god tid, så den ikke kom i vejen for udvidelsen. I stedet har man ved passivitet gjort det muligt for Frankrig at tage udvidelsen som gidsel i forsøget på at fastfryse landbrugsstøtten. Der kan man jo have regeringen mistænkt for, at regeringen sådan set synes, det er meget udmærket, at den via sin egen manglende indsats har gjort det muligt for Frankrig i sidste øjeblik at få en fastlæggelse af landbrugspolitikken helt frem til 2013.

Det, der er sket under det danske formandskab, er altså, at man stiltiende passivt har set til, mens landbrugsstøtten er blevet fastfrosset helt frem til 2013.

Derfor bliver jeg nødt til at gentage mit spørgsmål: Hvornår skal der efter regeringens opfattelse handling til på det her område? Hvornår skal de skadelige eksportsubsidier til dumping af EU-overflodsvarer på ulandenes markeder høre op? Hvad har regeringen gjort på det område?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Jørn Jespersens udtalelser her i Folketingssalen er ikke andet end en samling løse påstande fuldstændig uden hold i virkeligheden. Hvad ved hr. Jørn Jespersen tilsyneladende overhovedet om regeringens meget høje aktivitet for at nå resultater på det her område?

Det er i høj grad ved hjælp af det danske formandskabs aktive indsats, at det er sikret, at Kommissionens midtvejsvurdering af landbrugspolitikken stadig væk er på bordet, og det er i høj grad ved hjælp af det danske formandskabs aktive indsats, at der nu er lagt et loft over landbrugsudgifterne, et loft, som vil betyde, at der skal gennemføres reformer af EU's landbrugspolitik i fremtiden.

Så jeg kan fuldstændig afvise hr. Jørn Jespersens grundløse påstande om, at der skulle være udvist passivitet, og også påstanden om, at landbrugspolitikken nu er frosset fast frem til 2013. Det har intet på sig; tværtimod, der bliver gennemført reformer.

Jørn Jespersen (SF):

Det er en sjov taktik, statsministeren har med at sige, at han fuldstændig kan afvise det, men så gør han det bare ikke. Hvis statsministeren kunne afvise noget som helst af det, jeg sagde, så synes jeg, han skulle gøre det. Men han har ikke gjort det, fordi han ikke kan.

Det, der er kernen i den her sag, hvis vi tager det helt aktuelle, er, at Danmark har accepteret og dermed støtter, at de græske bomuldsproducenter ud over en pris, der er fire gange højere end verdensmarkedsprisen, nu yderligere får national støtte til dyb skade for fattige ulandsbønder og stik imod statsministerens frihandels-tanker.

Derfor kan jeg konstatere, at regeringen i praksis gør det modsatte af det, den siger: støtter yderligere landbrugsstøtte både på det generelle plan, og hver gang der nationalt er ønske om det.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Regeringen er tilhænger af at afvikle tilskud til landbrugsproduktion, og regeringen arbejder for sådanne reformer af EU's landbrugspolitik. Jeg har fuldstændig punkt for punkt afvist hr. Jørn Jespersens grundløse påstande om passivitet ved at påvise med eksempler, hvad regeringen rent faktisk har gjort som formandskab for EU.

Det kan hr. Jørn Jespersen ikke tilbagevise med selv nok så mange hule påstande. Det er en kendsgerning, at regeringen som formandskab for EU har opnået konkrete resultater, som vil sikre, at der bliver fremtvunget reformer af EU's landbrugspolitik i fremtiden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 32

Per Dalggaard (DF):

140 borgmestre har henvendt sig til justitsministeren og dermed også regeringen i forbindelse med en udtrykt bekymring over den konklusion, Politikkommissionens rapport giver om sammenlægning af politikredse og retskredse.

Jeg vil spørge statsministeren, om han ikke deler den bekymring, disse borgmestre har givet udtryk for, nemlig at trygheden i nærsamfundet falder, hvis den sammenlægning finder sted.

Kl. 12.10

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Regeringens politik er meget klar, nemlig at vi ønsker mere synligt politi i lokalområderne. Det er klart min opfattelse, at det har en stærkt forebyggende virkning, at politiet er synligt dér, hvor folk færdes i det daglige. Det er det, vi sigter på.

Jeg tør da ikke udelukke, at der kan være fornuft i at lave visse strukturændringer, både når det gælder politi, retskredse osv., men jeg vil gerne understrege, at i det omfang, det bliver aktuelt at gennemføre sådanne ændringer, så er det med ét klart sigte for regeringen, nemlig at der bliver flere ressourcer til mere politi i nær-områderne. Vi ønsker synligt politi, og i øvrigt ønsker vi også kortere sagsbehandlingstider ved domstolene.

Per Dalggaard (DF):

Er statsministeren ikke bekendt med, at politiet i dag skal anvende øgede ressourcer, fordi der f.eks. til en aktion, hvor der tidligere kun blev sendt én politibil ud, nu ifølge politiets eget udsagn kræves to, og det gør, at ressourcerne, som politiet får tildelt i dag, måske er for små, og at afstandene til givne begivenheder, hvis man sammenlægger politikredse, bliver større og dermed også kræver flere ressourcer?

Hvordan vil regeringen forholde sig til den problemstilling?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hvis der bliver behov for at afsætte flere ressourcer til politiet i de kommende år for at tilgode det hensyn, jeg har omtalt, nemlig at vi ønsker mere politi i lokalområderne, så er det jo en sag, der skal drøftes mellem parterne bag det såkaldte politiforlig.

Oven på den høring, der har været over kommissionens rapport vedrørende politikredse og i øvrigt også den vedrørende retskredse, foretager regeringen nogle vurderinger, og på et eller andet tidspunkt vil regeringen så komme med et udspil, hvor sigtet altså er at styrke polititbetjeningen i lokalområderne.

Per Dalgaard (DF):

Det betyder så, at statsministeren sådan set er enig i, at i og med at man laver en strukturændring, som medfører, at man rent faktisk fysisk lukker stationer, kan det give en bekymring hos befolkningen. Det er vel ikke lige regeringens politik, at man for at synliggøre politiet skal lukke fysiske stationer?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg tør ikke generelt tage stilling til spørgsmålet om placeringen af politistationer, og hvad der er det helt rigtige at gøre i de forskellige politikredse, men jeg deler spørgerens synspunkt, at det har en meget stor betydning for lokalbefolkningen, at der er synligt politi til stede i lokalområdet, og at der ikke går for lang tid, fra man kalder på politiet, til politiet kan være på det sted, hvor det er relevant.

Det er sådan nogle hensyn, vi vil forfølge i det videre arbejde med kommissionsbetænkningerne vedrørende politikredse og retskredse.

Formanden:

Hr. Peter Skaarup som medspørger.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil sige, at det jo ikke er ganske få borgmestre, det er 140 borgmestre, der er bekymrede for de ændringer, der nu skal ske i forhold til rets- og politikredse. Det er et arbejde, der faktisk har været i gang i alle kommuner igennem lang tid, hvor kommunerne er blevet bedt om at tage stilling til, hvad de synes om forskellige sammenlægninger af rets- og politikredse.

Jeg ved, at der er bekymring langt ind i regeringspartierne folketingsgrupper og i Dansk Folkepartis folketingsgruppe, og jeg ved også, at der er andre partier, der er bekymrede for, hvad

der vil ske, hvis der bliver skåret ned på en måde, hvor landdistrikterne og specielt yderområderne kommer i knibe, når det gælder polititdækningen.

Derfor kunne jeg godt tænke mig, hvis statsministeren kunne sige lidt mere om: Hvad er regeringens plan for det her arbejde fremover, og hvordan sikrer vi, at der ikke sker en hovedløs nedskæring i antallet af politi- og retskredse, hvor landdistrikterne så kan komme i knibe?

Det er meget vigtigt, at landet er helt og fuldt dækket, når det gælder polititbetjeningen også i yderområder som Skagen, Sydjylland og Falster, hvor man virkelig føler, at man kan komme i knibe.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne understrege, at regeringen overhovedet ikke har taget stilling til betænkningerne fra kommissionerne vedrørende politikredse og retskredse. Der er ikke truffet nogen beslutning.

Kl. 12.15

Regeringen overvejer i øjeblikket på baggrund af høringssvarene indstillingerne fra de to kommissioner, og det er selvfølgelig klart, at i disse videre overvejelser vil henvendelsen fra de 140 borgmestre indgå; det er klart.

Lad mig så igen understrege, at det, der er regeringens politiske sigte, er at sikre, at der er en ordentlig og velfungerende polititbetjening i lokalområderne, og i øvrigt ønsker vi også at få afkortet sagsbehandlingstiderne ved domstolene.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 33**Holger K. Nielsen (SF):**

Regeringen fylder jo 1 år – jeg tror næsten, det er i dag – og hvis man ikke vidste det i forvejen, så har man i hvert fald kunnet læse artikler om regeringens første år i aviserne de sidste dage.

Så sent som i dag er der i dagbladet B.T. et interview med vicestatsministeren i anledning af 1-års-dagen, og han giver udtryk for det synspunkt, at nu skal der ske store fyringer af offentligt ansatte.

Han hævder, at der er brug for skattelettelser, og hvis man ikke kan få øget økonomisk vækst, og det er der jo lidt vanskeligheder med i øjeblikket, så er man nødt til at gribe til voldsomme fyringer. Han siger ganske vist, at polititbetjente skal der ikke fyres nogen af, og måske heller

ikke sygeplejersker og skolelærere, men længere oppe i systemet skal der gennemføres fyringer af offentligt ansatte for at sikre skattelettelserne.

Jeg vil godt høre, om statsministeren har nogle kommentarer, der kan uddybe disse synspunkter fra vicesstatsministeren, som jo ikke er nogen helt uvigtig person i regeringen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Allerførst vil jeg da gerne have lov til at udtrykke min uforbeholdne påskønnelse af, at hr. Holger K. Nielsen finder anledning til her i Folketingssalen at deltage i fejringen af regeringens 1-års-fødselsdag – al mulig anerkendelse af dét.

Derefter spørgsmålet om regeringens politik vedrørende offentligt ansatte: Regeringen har ingen planer om massive fyringer af offentligt ansatte, jeg tror, det var det udtryk, hr. Holger K. Nielsen brugte. Det er oven i købet sådan, at alle prognoser viser, at der i de kommende år vil blive flere offentligt ansatte. Jeg kan sige, at fra 2001 til 2003 vokser antallet af offentligt ansatte med 9.000. Så der er altså ikke tale om fyringer, der er tale om vækst i den offentlige beskæftigelse.

Holger K. Nielsen (SF):

Jo tak. Men altså med hensyn til 1-års-fødselsdagen – det er jo vistnok i dag – jeg konstaterede det sådan set bare, og derfor synes jeg da, at det er værd at spørge om, når nu vicesstatsministeren hævder, at der skal være store fyringer, om det så vil sige, at vicesstatsministeren ikke taler på regeringens vegne i denne her sag.

Jeg vil da godt høre, om statsministeren så har tænkt sig at have en samtale med vicesstatsministeren, for vi kan da ikke have, at man har en vicesstatsminister, der går ud, endda på regeringens 1-års-fødselsdag, og siger det tilsyneladende stik modsatte af, hvad statsministeren hævder er regeringens politik. Jeg mener, at det da giver uklarhed, og mange offentligt ansatte må alligevel sidde og tænke, at når nu vicesstatsministeren går ud og siger det her, så må der være noget om det.

Men jeg kan forstå på statsministeren, at han vil tage vicesstatsministeren i skole og sige til ham: Hør her, kammerat, det går altså ikke, at vi går ud med den slags løse påstande, og endda ikke på regeringens 1-års-fødselsdag. Det er jo helt uholdbart, det her.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Holger K. Niensens omsorg for regeringens velbefindende er dybt rørende, og jeg føler trang til endnu en gang at sige tak for deltagelsen. Men jeg vil sige, at hr. Holger K. Niensens konklusioner kan jeg ikke deltage i, de står fuldstændig for hr. Holger K. Niensens egen regning.

Det, jeg har sagt i dag, er regeringens politik. Der er ingen planer om massive fyringer af offentligt ansatte, og lad mig bare gentage, at jeg tror, at de velfærdsopgaver, der forestår i de kommende år, nødvendiggør en vis beskeden – beskeden – vækst i antallet af offentligt ansatte, så det er det direkte modsatte.

Det her er det, der er regeringens politik, og jeg har al mulig grund til at forvente, at det selvfølgelig også er et synspunkt, som alle regeringens ministre er enige i.

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen det er de jo altså ikke, og vi kan da ikke have det her, må jeg sige til statsministeren, at man har en vicesstatsminister, der bare går rundt og siger alt muligt, og så sker der ikke noget. Det er da uholdbart i forhold til befolkningen, som jo har behov for og krav på klare meldinger fra regeringen.

Jeg går da ud fra og vil godt høre, om det her interview i dagbladet B.T. i dag ikke må give anledning til i hvert fald en kammeratlig samtale, som man kaldte det i gamle dage i Østeuropa, mellem statsministeren og vicesstatsministeren omkring regeringens linje med hensyn til de offentligt ansatte.

Kl. 12.20

Det er da alvorlige sager, det her. Der er da mange offentligt ansatte. De har jo været udsat for fyringsrunder under den her regering, og mange ryster i bukserne. Derfor er der da behov for, at der bliver en helt, helt klar politik og en helt, helt klar linje, og så også, at statsministeren gør sin vicesstatsminister det klart, at det her kan man bare ikke.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg føler ingen trang til eller nogen anledning til at tage nogen i skole. Jeg understreger, hvad der er regeringens linje. Den er fuldstændig den samme, som den har været, siden regeringen blev dannet og regeringsprogrammet blev skrevet, nemlig at vi vil føre en konsekvent og stabil økonomisk politik, herunder en finanspolitik, som sikrer, at vi har råd til velfærd i fremtiden.

Til en sådan politik hører, at der bliver skabt et ekstra antal arbejdspladser i de kommende år både i den private og i den offentlige sektor, bl.a. fordi der bliver flere ældre, og det nødvendiggør, at der også er flere til at tage sig af dem. Og det er altså det modsatte af de påstande om fyringer, som hr. Holger K. Nielsen nu kommer med. Det, jeg har givet udtryk for her, har hele tiden været, er og vedbliver at være regeringens politik.

Holger K. Nielsen (SF):

Det er da ikke mig, der kommer med de her påstande. Det er da vicestatsministeren, der kommer med de her påstande. Det er helt absurd, at jeg skal klandres for at komme med påstande. Jeg citerer fra en artikel i dagbladet B.T., hvor vicestatsministeren, nr. to i regeringen, statsministerens daglige legekammerat, går ud og siger det stik modsatte af det, som statsministeren siger er regeringens politik.

Jamen det kan vi da ikke have, og derfor må jeg så konstatere, at der er splittelse i regeringen på det her punkt, og at de to regeringspartier er uenige i hele holdningen til de offentligt ansatte. Det ene regeringsparti vil fyre offentligt ansatte, det vil statsministeren ikke, og det må så indtil videre stå til troende.

Jeg tror alligevel, der er mange offentligt ansatte, der stadig væk vil ryste lidt i bukserne, når vicestatsministeren går ud med en så kraftig påstand, som han gør i dagbladet B.T. i dag.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hvis hr. Holger K. Nielsen ikke vil nøjes med at lytte til, hvad jeg siger på regeringens vegne, så kan hr. Holger K. Nielsen læse regeringsprogrammet. Regeringsprogrammet er også udtryk for, hvad der er regeringens politik. Der vil hr. Holger K. Nielsen overhovedet ikke kunne se noget om, at regeringen skulle have til hensigt at fyre offentligt ansatte.

Det er jo klart, at i et dynamisk samfund vil der altid kunne ske det, at der er nogle steder, man siger, jamen her er nogle opgaver, man ikke længere behøver at varetage. Og så er der andre steder, hvor der er nye opgaver, man skal varetage. Der vil jo altid inden for den offentlige sektor kunne ske omrokeringer. Sådan har det været i fortiden, sådan vil det også være i fremtiden.

Men nettoresultatet vil – og det er jeg nødt til at sige til hr. Holger K. Nielsen, det tyder alle tal

på – faktisk være, at der i de kommende år er en beskedent vækst i antallet af offentligt ansatte.

Det er der i øvrigt også råd til, hvis man bare sørger for, at der er så meget stærkere en vækst i antallet af privat beskæftigede, og det er lige præcis det, der er regeringens politik.

Formanden:

Hr. Jens Peter Vernersen som medspørger.

Jens Peter Vernersen (S):

Ja, nu har statsministeren jo først og fremmest koncentreret sig om antallet af beskæftigede i den offentlige sektor. Det kan være interessant nok at holde det op imod, hvordan det så er gået med arbejdsløshedstallet. Det behøver ikke nødvendigvis helt at hænge sammen, men der er dog en vis sammenhæng.

Det er jo sådan, at arbejdsløshedstallet er steget med 8.800 her i de forløbne år efter de sidste oplysninger, der er givet, og hvis man kigger på finansministerens konjunkturbetingede ændringsforslag, så indebærer det ændringsforslag altså en vurdering af, at arbejdsløsheden skal stige fra 141.000 til 155.000 næste år. Og da jeg sådan forstår, at det ikke er på det offentlige område, der bliver færre ansatte, må det så forstås sådan, at statsministeren og regeringen forventer, at en så betydelig stigning i ledigheden først og fremmest vil ligge på det private arbejdsmarked? Kan man udlede det af den her oplysning?

Et eller andet sted skal disse 14.000 ekstra arbejdsløse jo altså findes.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jo, men det er jo velkendt, at der desværre er en lidt sløj økonomisk udvikling i udlandet, og det, man risikerer, er jo altså, at sådan en sløj økonomisk udvikling også fører til, at det for danske eksportvirksomheder er lidt vanskeligere at komme af med varerne, og det kan føre til en stigning i ledigheden. Vi håber det selvfølgelig ikke, men det er jo klogt at tage højde for, at det kan gå sådan.

Kl. 12.25

Grundlæggende vil jeg sige, at dansk økonomi er sund, og det, regeringen tilstræber, er jo at sikre, at danske virksomheder fortsat har en god konkurrenceevne, så de kan sælge deres varer i udlandet, selv om der er en sløj økonomisk udvikling i udlandet. Og her hjælper bl.a. regeringens skattestop, som sikrer, at virksomhederne

ikke kommer ud for ubehagelige ekstraomkostninger.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 34

Pia Gjellerup (S):

Jeg har med interesse fulgt regeringens mangeartede udmeldinger om skattelettelser, som jo skal planlægges allerede her i de kommende måneder, fra 2004. Jeg har set, beskæftigelsesministeren mener, at der er mindst 8 mia. kr. til rådighed.

Hvor de kommer fra, fortæller han ikke noget om. Regeringens egen finansredegørelse efterlader ikke noget råderum, det er i forvejen brugt til det såkaldte skattestop. Tværtimod fortæller finansredegørelsen, at der mangler 14 mia. kr. Men her har vicestatsministeren også været ude at udtale sig frejdigt, og det er jo selvfølgelig interessant at finde ud af, hvad så egentlig linjen er. Han har udtalt sig lidt i tråd med beskæftigelsesministeren, nemlig at det er en spændende betragtning – og det er et citat – »... en spændende betragtning at udskyde afdrag på statsgælden«.

Jeg vil gerne høre, om statsministeren deler den opfattelse, at det er en spændende betragtning at udskyde afdraget på statsgælden.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jo, man kan vel godt sige, at det er en spændende betragtning, det er bare ikke regeringens politik. Altså regeringen har uændret den målsætning at halvere gælden frem mod 2010. Der er ingen som helst ændring i regeringens ambitioner på det punkt. Det er efter min opfattelse ikke rimeligt, at man skubber en gældsbyrde foran sig til kommende generationer.

Pia Gjellerup (S):

Jeg er meget glad for statsministerens klare svar, som jeg anser for at være en fortsættelse af den politik, som den socialdemokratiske-radikale regering anlagde i forhold til gældsafviklingen.

Jeg synes imidlertid, at de mange meldinger fra regeringens forskellige ministre, og det er både konservative ministre og Venstreministre, efterlader det spørgsmål: Hvor skal pengene komme fra?

Vi hørte lige under det sidste spørgsmål, at det ikke er massive statslige besparelser. Det bli-

ver vanskeligt, hvis man ikke ønsker, som vicestatsministeren jo har antydnet, at foretage større afskedigelser.

Derfor er spørgsmålet: Hvor skal disse af beskæftigelsesministeren så gladeligt præsentere de mindst 8 mia. kr. komme fra? Vil de være fuldstændig ufinansierede og dermed altså alligevel, uden at man rigtig siger det, taget fra gældsafviklingen, eller måske udtrykt på den måde, at det vil man tage fra de sparede renteudgifter som følge af den gældsafvikling, der allerede er igangsat som følge af den tidligere regerings politik?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan forstå både på det spørgsmål, fru Pia Gjellerup stiller nu, og på tidligere spørgsmål, der er kommet i dag, at repræsentanter for oppositionen jævnt hen bliver forvirret over, hvad de kalder forskellige meldinger fra regeringens forskellige ministre. Men så er det jo så dejlig en orden, vi har, at oppositionen hver onsdag kl. 12.00 kan komme her i Folketingssalen og stille spørgsmål til mig og få en fuldstændig afklaring af, hvad der er regeringens politik.

Og der kan jeg sige til fru Pia Gjellerup, at når det gælder finansiering, er regeringens politik også uændret, nemlig at forudsætningen for at kunne starte en sænkning af skatten på arbejdsindkomst pr. 1. januar 2004 er, at der er tilstrækkelig råderum til det. Dette vil regeringen gøre op i begyndelsen af det nye år.

I råderum indgår mange ting, og vi vil foretage en samlet vurdering i begyndelsen af det nye år. Og hvis vi føler, der er grundlag for det, vil lovforslag blive fremsat, så de kan vedtages inden sommerferien.

Pia Gjellerup (S):

Jeg kan konstatere, at selv om statsministeren er den alvidende i regeringen om regeringens politik, så ved han ikke noget om, hvad det er, der kunne være et råderum. Der er jo dog visse antydninger. Når man udgiver en lidt større publikation fra Finansministeriet kaldet en finansredegørelse, så skulle man jo tro, at der deri kunne hentes lidt inspiration. Det kan der også, men det går i helt modsat retning af, hvad de to refererede ministre, altså beskæftigelsesministeren og vicestatsministeren, har antydnet.

Derfor tilgiv mig spørgsmålet og interessen for: Har regeringen overhovedet en politik, eller skal vi bare hver onsdag have det mantra, at den er uændret, med det resultat, at meldinger fra

regeringen kan vi overhovedet ikke tage for pålydende på nogen som helst måde?

I tilslutning til det vil jeg så gerne spørge, om statsministeren ikke finder, at det er en ganske usædvanlig måde at anvende både den offentlige debatid og også Folketingets debatid på at spørge til diverse ministres meget forskellige artede udviklinger, uden at vi får noget som helst reelt svar på: Hvad er udviklingen i regeringens politik?

Kl. 12.30

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Fru Pia Gjellerup får jo et meget klart svar, nemlig at for det første er det en forudsætning for at kunne starte med at sænke skatten på arbejdsindkomst, at der er et økonomisk råderum til det, at det danske samfund ganske enkelt har råd til det. For det andet at såfremt regeringen føler, at der er råd til det, vil der blive fremsat lovforslag, så de kan vedtages inden sommerferien.

Men så må fru Pia Gjellerup altså have mig undskyldt, at jeg beder fru Pia Gjellerup om at vente og se, hvad det er, regeringen kommer med. Nu har vi hænderne fulde på grund af EU-formandskabet, men når det er overstået, tager vi fat på opgaven, og vi skal nok nå det alt sammen. Der er jo masser af tid indtil sommerferien.

Pia Gjellerup (S):

Nu kan jeg forstå, at vi kommer over til det følelsesmæssige, for nu er spørgsmålet, om regeringen føler, at der er et råderum, hvordan man så kan føle det.

Men det interessante er jo: Er der nogen indikationer for, at der er et råderum? På lidt længere sigt er økonomi jo ikke noget vanvittigt eksakt, men når vi ser over den cirka halvanden måned, der er til begyndelsen af 2003, vil vi jo have en vis fornemmelse af, hvordan det ser ud.

Vi har en dugfrisk finansreddegørelse fra regeringen, som vi om en halv time skal drøfte med finansministeren i Finansudvalget. Det er en dugfrisk analyse, og den efterlader i hvert fald ikke nogen tvivl om, at råderum er der ikke meget af.

Hvad er det, der gør, at statsministeren tror, at man kan føle noget helt andet i løbet af halvanden måned? Sker der noget følelsesmæssigt hen over julen, som betyder, at Danmark pludselig bliver vældig meget rigere, og at det offentlige bliver vældig meget rigere, så der er finan-

siering til at bruge det, beskæftigelsesministeren siger, altså mindst 8 mia. kr.?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Næh, et økonomisk råderum har bestemt ikke noget med følelser at gøre. Det er noget rimelig kontant.

Det, jeg blot vil understrege, er, at finansreddegørelsen siger ikke noget om, hvad der er af råderum. Finansreddegørelsen siger noget om, hvad der under ganske bestemte forudsætninger kunne tænkes at være af råderum. Det er forudsætninger om, hvor mange arbejdspladser der vil kunne skabes i de kommende år, det er forudsætninger om, hvordan det vil gå med arbejdstiden, og det er forudsætninger om, hvordan det går med det offentlige forbrug. Det er alle disse overvejelser, regeringen på en meget kontant måde vil gøre sig efter nytår, og dem bliver der nok ikke mange følelser i. Det bliver rimelig kontant, det vil være min tilgang, når vi snakker skat.

Men jeg kan bare sige til fru Pia Gjellerup, at regeringens linje er fuldstændig uændret, siden vi fremlagde regeringsprogrammet for et år siden, og som den hele tiden har været: Vi vil starte en sænkning af skatten på arbejdsindkomst den 1. januar 2004, forudsat at det økonomiske råderum er til det.

Jens Peter Verner (S):

Finansministeren skriver meget præcist i finansreddegørelsen – jeg tror, det er omkring side 25 – at forudsætningen for, at der kan blive plads til skattelettelser, er, at der kommer flere i arbejde, og at vi får en lavere arbejdsløshed. Det er to forskellige begreber, og det, man forudsætter, er, at der bliver 20.000 færre arbejdsløse. Det er den forudsætning, som finansreddegørelsen lægger op til.

Nu kender vi tillægsbevillingen til finansloven, der i stedet taler om 14.000 flere arbejdsløse. Er det statsministerens opfattelse, at man kommer tættere på muligheden for at give skattelettelser, når disse forudsætninger, der er så velbeskrevne, faktisk går i den forkerte retning?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg tror faktisk ikke, at jeg kan føje mere til det, jeg allerede har sagt, nemlig at regeringen i begyndelsen af det nye år vil gøre status over, hvilket råderum der realistisk kan forventes at være i de kommende år. Når vi har lavet den opgørelse, træffer vi en beslutning, og hvis beslutningen

er, at der er plads til at starte en sænkning af skatten på arbejdsindkomst, vil der blive fremsat lovforslag, så de kan vedtages inden sommerferien. Men jeg gentager: Forudsætningen er, at der er et råderum til det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Dermed er spørgsmålene til statsministeren afviklet, og vi går over til spørgsmålene til integrationsministeren.

Spm. nr. US 35

Anne Baastrup (SF):

I forbindelse med udvidelsen af EU er der lagt en lang række kriterier ind, herunder at man skal overholde menneskerettigheder m.v., men også det kriterium, at man skal undgå diskrimination. Vi har set i ansøgerlandene, at det har givet et løft i vurderingen af, hvordan de russiske mindretal skal behandles, og i vurderingen af, hvordan romaer skal behandles.

Kl. 12.35

Det, jeg vil spørge ministeren om, er: Vil ministeren arbejde for, at man, når udvidelsen er faldet på plads, rent faktisk fastholder fokus på antidiskriminationslinjen i *både* ansøgerlandene, som jo fremtidig bliver de nye medlemslande, og i de hidtidige medlemslande? Vi ved jo, at der rundtomkring i de hidtidige medlemslande også er store problemer med at sikre mindretalenes rettigheder.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil gerne takke for spørgsmålet, som jeg finder meget relevant.

Alle de lande, der nu forhåbentlig optages om 14 dage, opfylder Københavnskriterierne. Deri ligger, at de respekterer de principper om retsstat og ligestilling osv., som hører til i et vestligt, demokratisk samfund.

Spørgsmålet lyder: Hvordan vil man sikre, at landene, *efter* at de er kommet ind, fortsætter forbedringen af situationen for både nationale og etniske mindretal? Det svar, jeg kan give, er følgende:

Vi vil ikke stille nye betingelser for optagelsen. Vi har lovet, at der ikke stilles nye betingelser, men hvad kan vi så gøre efter optagelsen?

Der vil først og fremmest ske det, at der generelt vil foregå en overvågning af, om landene

overholder *acquis'et*, altså hele EU's regelsæt. Det er noget, som bl.a. Europa-Parlamentet deltager aktivt i – det kan jeg bevidne, for jeg har selv skrevet Europarådets menneskerettighedsrapporter for 1998 og 1999. I disse rapporter bliver lande, som ikke lever op til deres forpligtelser, hængt grundigt ud, hvilket ikke er behageligt, og jeg kan forsikre, at man får besøg af ambassadører og andre repræsentanter for de pågældende lande, når man kritiserer dem, hvilket jo viser, at det har en virkning.

Hvis man tænker på de etniske mindretal, er det netop besluttet på dansk foranledning, at alle medlemslandene opretter et kontaktpunkt i centraladministrationen som det udgående og modtagende sted, når det gælder den udveksling af god praksis, som vi gerne vil have på integrationsområdet.

Jeg tror, kombinationen af den generelle overvågning af reglerne, hvor Parlamentet er vagthunden, og det, at regeringerne på bl.a. dansk foranledning har engageret sig i spørgsmål om etniske mindretal, vil sikre, at forbedringen af situationen for disse mindretal vil fortsætte, også efter optagelsen.

Anne Baastrup (SF):

Nu er ministeren jo selv citeret for at sige, at en antidiskriminationslinje er nøglen til fred, og derfor undrer det mig, at ministeren accepterer et så relativt lavt niveau for overvågning.

Vi ved alle sammen godt, at rapporter fra Parlamentet muligvis opfattes som meget vigtige af dem, der har skrevet rapporterne, men det er relativt sjældent, at det giver anledning til store overskrifter i de forskellige lande, når der kommer kritik, fordi den som regel ikke er helt klar, og det, jeg vil spørge ministeren om, er: Hvad er forskellen mellem at diskriminere mindretal på baggrund af religion og diskriminere på baggrund af køn? Lægger ministeren op til, at man også skal se på, om man kan finde andre måder at føre antidiskriminationspolitik på, når det drejer sig om kønsdiskrimination, end den, vi har i dag, nemlig gennem direktiver?

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Det sidste forstod jeg ikke helt, men måske kan jeg indkredse det.

Lad mig starte med at sige, at de rapporter, jeg har været med til at skrive i Parlamentet, har været særdeles klare, og de er blevet forstået af f.eks. myndighederne i Letland, som faktisk var lidt fornærmede over det, jeg skrev om behand-

lingen af det russiske mindretal. Men siden har Letland levet op til de krav, der blev stillet, og det synes jeg aftvinger den største respekt, for der ligger jo en historie bag de mindretalsproblemer, der er i Letland, og som vi alle skal have forståelse for.

Men jeg vil gerne understrege, at det er jo ikke sådan, at man i Parlamentet bare sidder og skriver noget og vedtager 127 ændringsforslag, som man som regel gør. Det, man skriver, bygger på masser af rapporter fra ngo'er, og jeg kan huske, at på et tidspunkt, hvor et medlem ville have, at der blev skrevet endnu flere rapporter, fandt jeg alle de rapporter, der allerede var skrevet, frem, og jeg kunne næsten ikke slæbe dem ned i mødelokalet. Så mange var der.

Kl. 12.40

Jeg kan altså forsikre, at situationen for mindretal af enhver art bliver fulgt meget nøje af ngo'erne, og den bliver ikke blot beskrevet i Parlamentets rapport, men også i Kommissionens rapport, som jeg glemte at nævne i mit første svar ...

Formanden:

Ja tak!

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

... men som måske er nok så vigtig.

Anne Baastrup (SF):

Jeg synes, ministeren snakker udenom.

Det, det drejer sig om, er situationen, når landene er optaget. Det er klart, at Letland retter sig ind på baggrund af en kritisk rapport fra Parlamentet i en situation, hvor det står som ansøgerland, men det, jeg siger, er, at der er problemer i de nuværende medlemslande med at respektere mindretalsrettigheder. Eksempelvis har Spanien problemer med romaerne, så det, jeg spørger ministeren om, er: Kan ministeren ikke forstå, at det er nødvendigt at sikre en større beskyttelse af mindretal i fremtiden, også i Letland, når Letland er blevet et almindeligt medlemsland, og også i Ungarn, osv.? Det skal naturligvis være regler, der kommer til at gælde for samtlige medlemslande.

Ministeren vil kunne se frem til, at når landene er blevet optaget, flyttes fokus væk fra at sikre mindretalsrettigheder, og det bliver noget lidt ligegyldigt. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at ministeren kan citeres for at sige, at respekt for mindretalsrettigheder er nøglen til fred og frihed, og samtidig slet ikke vil tage nogle mere al-

vorlige initiativer til at sikre, at der også tages hensyn efterfølgende.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Ordentlige vilkår for især de nationale mindretal er nøglen til frihed og fred, fordi undertrykte nationale mindretal altid har været krudttønder. Det kan vi se af Europas historie, og det kan vi også se i vores egen levetid på Balkan.

Men der er ikke ét eneste eksempel på, at det er gået baglæns i et medlemsland. EU's hele historie er jo historien om, at vilkårene for både etniske og nationale mindretal er blevet bedre og bedre. Når de nye lande kommer ind, skal de så at sige indhente de eksisterende medlemslandes behandling af etniske og nationale mindretal. Vi vil lægge pres på dem, de vil blive fulgt nøje, deres parlamentarikere vil sidde i Parlamentet, og de vil have en kommissær i Kommissionen.

Det europæiske fællesskab er allerede et fællesskab, som er ret så tæt, forstået på den måde at man i allerhøjeste grad drøfter hinandens forhold. Det er tilladt at drøfte hinandens forhold ...

Formanden:

Ja tak!

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

... man gør det daglig i Europa-Parlamentet, som på dette felt er en vigtig institution, vil jeg gerne understrege ...

Formanden:

Så kan vi ikke nå mere i denne omgang!

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

... og der er jo også artikel 6 og 7 i Romtraktaten, som siger, som jo altså gør, at hvis man groft og vedvarende overtræder reglerne ...

Formanden:

Minister!

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

... kan man fradømmes sin stemmeret.

Anne Baastrup (SF):

Henvisningen til artikel 6 og 7 duer ikke her, for de drejer sig ikke om antidiskrimination. Det ved ministeren også godt, og det synes jeg også han kunne gøre klart her i Folketingssalen.

Ministeren nævner de nationale mindretal. Yes, det er også fuldstændig rigtigt, at der er et

problem her, men ministeren springer meget sødt hen over romaerne. Romaerne er et af de folkeslag, der bevæger sig rundt i EU, også i de hidtidige medlemslande, og som i den grad bliver undertrykt. Der har været fokus på romaernes situation, bl.a. på grund af de problemer, der er i Ungarn.

Det, jeg spørger ministeren om, er: Vil ministeren arbejde for, at der kommer regler, der ligner antidiskriminationsreglerne, når det drejer sig om forskelsbehandling af mænd og kvinder? Vil ministeren arbejde for at fastholde fokus på etniske og nationale mindretal i det fremtidige udvidede EU, så disse regler kommer til at gælde for samtlige medlemslande, og at det ikke bare bliver den type bløde instrumenter som at løfte en pegefingert osv.?

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg synes ikke, der er tale om, at jeg springer over noget som helst. Jeg prøver faktisk at svare meget indgående på spørgsmålene, og også selv om jeg ikke er forberedt, er jeg heldigvis i en situation, hvor jeg kan svare utrolig indgående, fordi jeg lige har været til en konference om det, fordi jeg har skrevet to rapporter til Europa-Parlamentet om det, og fordi sagen interesserer mig meget. Jeg er faktisk dansk sønderjyde og har lige siden skoletiden været stærkt optaget af især nationale mindretalsspørgsmål.

Kl. 12.45

Jeg vil gerne bede fru Anne Baastrup om ikke at glemme Europarådets menneskerettighedskonventioner. Når det gælder menneskerettigheder, har det jo især været en sag for Europarådet, og EU er et sted, hvor alle overholder og skal overholde Europarådets konventioner.

Vi har menneskerettighedskonventionen; vi har mindretalskonventionen, som ganske vist i hvert fald ét land ikke har ratificeret og måske heller ikke underskrevet; vi har konventionen om mindretals sprog, som også er vigtig.

Så svaret er, at vi har europarådskonventionerne. I EU skal alle leve op til dem, og hvis ikke man gør det, så får man problemer i EU. Det er garantien.

Formanden:

Fru Elisabeth Arnold som medspørger.

Elisabeth Arnold (RV):

Nu er det sådan, at Københavnskriterierne jo er en opfindelse af forholdsvis ny dato. Den er ca. 9 år gammel. De krav, der bliver stillet til de nye

medlemslande, blev jo ikke stillet til os andre, da vi i sin tid blev optaget som medlem.

Derfor vil jeg gerne spørge, om ministeren vil give tilsagn om, at der kan blive indarbejdet nogle erklæringer i topmødeerklæringen i december måned, sådan at samtlige EU-lande, både nye og gamle, forpligter sig til at respektere minoriteternes rettigheder.

Jeg føler, der er behov for, at man på den måde opruster på dette felt inden for hele den medlemskreds, der kommer til at være fra 2004.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Der skal ikke stilles nye krav, der skal ikke skabes nye problemer. Tilstanden er betryggende, som den er, og som jeg har beskrevet. Vi skal ikke pludselig rejse anklager mod enkelte lande og starte en helt ny proces i København.

Så sker der jo det samme, som hr. Jørn Jespersen vist var ved at være på vej til, nemlig at udvidelsen bliver taget som gidsel, fordi man har noget andet, man i den forbindelse gerne vil have løst.

Det bedste, vi kan gøre for disse rettigheder, er at få landene ind så hurtigt som muligt og få det afgjort i København. Så sidder vi tæt ved dem, og så kan vi kritisere dem, hvis ikke menneskerettighederne overholdes.

Så vil jeg bare lige til sidst sige, hvad jeg ikke kunne nå i det forrige svar: Romaerne er jo både nationale mindretal og etniske mindretal. De er nationale mindretal i Slovakiet, i Ungarn og i Rumænien, men de er etniske mindretal i en række andre lande. Sådan bliver det altså defineret. Så romaernes situation er dækket af både mindretalskonventionerne i de nævnte lande og af direktivet om etnisk ligestilling og alle de andre garantier, også menneskerettighedskonventionen, som jo også sikrer de etniske mindretal.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 36

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg vil lige prøve at fremlægge, hvad der er sket de sidste par dage på tolkeområdet.

I går kunne vi læse, at tolke tolkede forkert, når det drejede sig om køreprøver, og i dagens udgave af dagbladet B.T. kan man se, at en skruppelløs tolk bevidst oversatte en navngiven asylansøgers forklaring forkert i forbindelse

med behandling af asylsagen i Udlændingestyrelsen.

Jeg går ud fra, at ministeren også synes, at det er en alvorlig sag. I den anledning vil jeg godt høre ministeren, hvad indstillingen er til, om en sådan sag skal kunne gå om, da man kan læse i B.T. i dag, at den afgørelse er truffet, og det mener man sådan set i Udlændingestyrelsen der ikke er noget at gøre ved.

Kan sådan en sag eventuelt genoptages på foranledning af ministeren?

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Det sidste var et meget konkret spørgsmål. Det bliver jeg nødt til lige at overveje meget grundigt. Hvad er betingelserne for, at man kan genoptage en sag? Skal det være til gunst for den pågældende? Det tror jeg nok det skal. Men kan man også i det tilfælde genoptage den? Jeg ved det ikke helt præcist. Jeg synes, at jeg lige skal have tid til at overveje det med dem, som har forstand på den slags.

Med hensyn til tolkene er det helt indlysende, at der er et problem. Vi har for længst i ministeriet sammen med Finansministeriet nedsat et tolkeudvalg, som har gennemgået store dele af dette problemkompleks, som det jo desværre er. Udvalget har også bl.a. på min foranledning gennemgået, om der var nogle områder, hvor man kan sige, at udlændinge, der har været her i mange år, på et eller andet tidspunkt selv må betale, hvis ikke de kan landets sprog. Men jeg vil straks sige, at det er lettere sagt end gjort, for der er jo rettigheder, og der er konventioner osv., så der er ikke så mange steder, hvor man kan indføre det princip. Men det bør naturligvis overvejes.

Kl. 12.50

Man kan også overveje, om tolkene får den rette betaling. Hvis man virkelig er en faguddannet tolk, så tror jeg ikke, at betalingen er urimelig. Men hvis det i virkeligheden er en tolk, som hverken har uddannelse eller måske heller ikke tilstrækkelig redelighed til at kunne påtage sig noget så ansvarligt, så er det måske urimeligt, at man kan få den samme betaling som en, der faktisk er en meget dygtig tolk, og som har en tolkeuddannelse.

Alt det der skal vi have endevendt, det kan jeg garantere for, og jeg vil faktisk gerne takke fru Anne-Marie Meldgaard for spørgsmålet.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det er jo altid rart, når man kan bringe noget relevant på banen. Jeg vil godt spørge ministeren, om man i hele den her periode, hvor der kan herske tvivl om, hvorvidt de her sager nu bliver oversat korrekt, kunne forestille sig, at der kunne gå en skrivelse til Udlændingestyrelsen om, at der specifikt i de her svære sager skal ske et dobbelttjek af oversættelser, så vi undgår de misforståelser, som vi tilsyneladende er udsat for i den sag, som er nævnt i B.T. i dag.

Jeg vil også godt i den sammenhæng spørge ministeren, om de tolke, som er ansat i Udlændingestyrelsen til at varetage de her opgaver, er sikkerhedstjekket sådan rent politisk, inden de bliver ansat.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Hvis det er sådan, at en person føler, at en sag er faldet ud til vedkommendes ugunst på grund af en tolkefejl, kan jeg ikke forhindre den person i at skrive et brev om det til ministeriet, og så må vi jo se, hvad konsekvensen er af det.

Hvis det er sådan, at vedkommende har opnået en fordel, som vedkommende ikke skulle have haft, i kraft af en tolkefejl, så rejser det spørgsmålet, om man så kan tage en begunstiggelse, en forvaltningsakt tilbage, og det er det, jeg helst ikke vil bide spids på her i Folketingets spørgetime.

Er tolkene sikkerhedstjekket? Ja, jeg tror godt, jeg kan garantere for det i Udlændingestyrelsen, for der er man varsom med, hvilke tolke man benytter sig af. Jeg kan ikke her redegøre i detaljer for, hvordan man skaber denne sikkerhed, men bemærk venligst hvor stor en risiko, der kunne være ved, at en tolk så at sige var part i sagen, når man stiller spørgsmål.

Lad os nu sige, at tolken havde stor indsigt og vidste, at hvis man svarer sådan og sådan, så hjælper det på sagen, og hvis man ikke svarer sådan og sådan, så skader det sagen. Det er utrolig vigtigt, at Udlændingestyrelsen kan stole på, at det, der bliver sagt af tolken, er lige præcis det, som er blevet sagt.

Det vil jeg godt garantere for at det er man opmærksom på. Det sikrer man, så godt det nu overhovedet kan sikres, i Udlændingestyrelsen.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det virker jo rimelig betryggende. Men jeg ville godt tilbage til den aktuelle sag i B.T. i dag. Det fremgår helt tydeligt, at der er tale om en politisk sag, hvor man bevidst har misfortolket,

hvilket har afstedkommet, at der er givet et afslag på asyl.

Spørgsmålet om, hvorvidt sådan en sag skader eller gavner, kan jeg godt forstå i enkelte andre tilfælde, hvor det ikke er politiske sager. Men mener ministeren ikke i sådan en sag som den her, at det er rimeligt, at man også går ind og tager en anderledes vurdering i forhold til den baggrund, den pågældende tolk har, når vedkommende skal være den, der oversætter i så ømtålelig en sag som den her?

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Som jeg sagde: Hvis en person føler, at en afgørelse er faldet negativt ud på grund af en tolkefejl, hvad enten den er bevidst eller ubevidst, vil det jo være naturligt, at den pågældende skriver et brev om det, og så må sagen jo blive taget op.

Der er jo i ministeriet ikke mangel på henvendelser fra mennesker, der har fået afslag på det ene og det andet. Den slags henvendelser får vi ret mange af, og jeg tror ikke, at vi behøver at hjælpe folk med at skrive sådan nogle henvendelser. Det er der også advokater som tjener penge på at hjælpe med.

Formanden:

Fru Anne Baastrup som medspørger.

Kl. 12.55

Anne Baastrup (SF):

Jeg vil godt gå et skridt videre i forsøget på at få afdækket, i hvilket omfang ministeren mener, der skal være retssikkerhed, også når det drejer sig om flygtninge.

Den konkrete sag, som jeg har fuld forståelse for at ministeren ikke vil gå ind og vurdere her, foregik jo rent faktisk på den måde, at udlændingemyndighederne fik at vide, at der konkret var sket faktuelle fejl og unladelser og fordrejninger af de oplysninger, som den pågældende flygtning havde opgivet.

Udlændingemyndighederne sagde: Bordet fanger. Første gang, du har skrevet under på et stykke papir, så retter vi ikke i det stykke papir.

Det betyder rent konkret, at den pågældende skal gå hele vejen igennem systemet til Flygtningegenævnet og efterfølgende skrive til ministeren og bede om at få lov til at få rettet nogle papirer, som man i udlændingemyndigheden, Udlændingestyrelsen, på et meget tidligt tidspunkt vidste var urigtige.

Jeg vil høre om ministerens opfattelse af retssikkerhed. Hvad hvis man rent faktisk i Udlæn-

dingestyrelsens får sådan en faktuel konkret beskrivelse af, hvor der er fejl, og hvor det er åbenlyst, at det er politisk begrundede fejl fra tolkens side? Vil ministeren så give styrelsen besked på, at den slags sager ikke skal gå hele systemet igennem? Det koster tid, administration, besvær og er et dybt traume for de pågældende.

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg synes egentlig, at mit svar var ret venligt og forståeligt, for hvis der er noget, man mener er gået forkert for sig i Udlændingestyrelsen, så kan man jo klage til ministeriet. Man kan skrive et brev til mig, og det er der altså mange der gør, når de føler, at der er truffet en forkert afgørelse.

Jeg vil gerne sige til fru Anne Baastrup, at både i denne sag og i andre, som påkalder sig kommentarer også i weekenden fra medlemmer af Folketinget, er det altså en god idé også lige at høre den anden part, før man fælder dom. Den anden part er jo altså dem, som har truffet den afgørelse, som nogle er utilfreds med. Man skal lige se begge sider af sagen. Det lover jeg at vi selvfølgelig gør i ministeriet, hvis vi får klager.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg forstår godt ministerens meget forsigtige svar på det her område. Men så vil jeg gå lidt videre i den artikel, der er i B.T. i dag, og sige, at det jo ikke er det eneste eksempel. Der er her eksempler på massevis af tilfælde, hvor det er foregået.

Men det er egentlig ikke det, jeg vil spørge om. Jeg vil spørge: Tror ministeren ikke, at den retssikkerhed, som bliver påpeget her fra ministerens side, kan ligge på et meget lille sted, når man som asylansøger måske via en tolk får at vide, at denne her afgørelse er truffet? Hvor er retssikkerheden, hvis den tolk, som vi nu bruger her, er imod at formidle videre til asylansøgeren, at man bare kan skrive et brev til ministeren, og så må ministeren se på det?

I hvor mange tilfælde tror ministeren, at en sådan asylansøger kan komme op over bordkanten og få det brev skrevet i de her situationer?

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror, at fru Anne-Marie Meldgaard skal huske, at mig bekendt har asylsøgeren advokat, og sådanne advokater plejer at være uhyre opmærksomme på alt, der ikke er gået rigtigt til. Derfor tror jeg faktisk, at retssikkerheden i det danske asylsystem er ganske godt varetaget.

Men jeg må tilstå – nu kommer der altså en dybt beklagelig sag: Jeg har ikke læst B.T.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Jeg må herefter meddele, at vi ikke kan nå flere spørgsmål i denne spørgetime. Det betyder, at fru Elsebeth Gerner Nielsen som spørger og hr. Peter Skaarup som spørger må udgå for i dag. Hermed er den uforberedte spørgetime sluttet.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer og lov om vægtafgift af motorkøretøjer m.v. (Forholdsmæssig registreringsafgift af udenlandske leasingbiler m.v. og fritagelse af visse tivoli- og cirkuskøretøjer).
(Lovforslag nr. L 97).

Kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetiden

Spm. nr. S 787

1) Til statsministeren af:

Thomas Adelskov (S):

»Mener statsministeren, at det er i overensstemmelse med god embedsførelse, at en minister bevidst overtræder landets love?«

Thomas Adelskov (S):

Jeg vil godt først spørge statsministeren, om han mener, at det er i overensstemmelse med god embedsførelse, at en minister bevidst overtræ-

der landets love. Det hænger naturligvis sammen med det verserende, ja, man kunne nærmest fristes til at kalde det show omkring finansministeren og hans manglende overholdelse af bopælspligten.

Jeg skal i den forbindelse gøre statsministeren opmærksom på en besvarelse af spørgsmål nr. S 287 til Jens Peter Verner fra finansministeren, hvori finansministeren bekræftede, at han allerede tilbage ved købet af den første landejendom oppe i Nakke var bekendtgjort med bopælspligten på den såkaldte Graudebjerggaard, og endelig på besvarelsen af spørgsmål nr. S 593 til fru Line Barfod, hvori ministeren oplyser, at han allerede i forbindelse med finanslovforhandlingen for 2002, altså i foråret, blev opmærksom på, at han heller ikke overholdt sommerhusloven. Synes statsministeren, at det er god embedsførelse?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som det næppe er nogen overraskelse for spørgeren, kan jeg oplyse, at finansministeren over for mig stærkt har beklaget, at han ikke har overholdt gældende regler om bopælspligt på sin landbrugsejendom og reglerne om ophold i sommerhuse.

Den sædvanlige sanktion i tilfælde af manglende overholdelse af disse regler er et påbud fra de kompetente myndigheder om overholdelse. Først i tilfælde af manglende efterlevelse af et sådant påbud bliver der i praksis skredet ind med yderligere sanktioner.

Jeg har forstået, at finansministeren allerede har bragt sine bopælsforhold i overensstemmelse med de nævnte regler, og at der således ikke er grundlag for at skride ind med yderligere sanktioner fra de kompetente myndigheders side. Finansministeren er altså blevet behandlet på samme måde som enhver anden borger i samme situation; der gælder således hverken andre regler for ministre eller andre sanktioner, hvis reglerne ikke efterleves.

Thomas Adelskov (S):

Jeg er fuldt på det rene med, hvad landets love og regler siger på det her punkt om sanktioner i forhold til finansministeren. Nu spurgte jeg sådan set mere til, hvad statsministeren mente, der burde være eller er af sanktionsmuligheder i forhold til finansministeren.

Jeg vil godt prøve at spørge én gang til: Mener statsministeren, at det er i overensstemmelse med god embedsførelse, at finansministeren i en

længere periode ikke har overholdt landets regler og love? Lad mig nævne, at finansministeren helt tilbage fra købet af Graudebjerggaard, der ligger mange år tilbage, ikke overholdt bopælspligten, at finansministeren selv i et svar til fru Line Barfod bekendtgør, at han i forbindelse med finanslovforhandlingerne, altså i foråret 2002, bliver bekendt med, at han ikke overholder sommerhusloven og deraf også må slutte, at han jo så formodentlig heller ikke overholder reglerne og lovene omkring opgivelse af sin bopæl i al almindelighed. Mener statsministeren, at det er i overensstemmelse med god embedsførelse?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hr. Thomas Adelskov stiller jo i virkeligheden to spørgsmål. Det ene drejer sig om overholdelse af reglerne vedrørende sommerhuse og landbrugsejendomme, og det har jeg svaret på. Det andet er så spørgsmålet om god embedsførelse, og dér kan jeg oplyse, at jeg intet har at udsætte på finansministerens embedsførelse, tværtimod. Finansministeren udfører et stort og overordentlig værdifuldt arbejde for regeringen, og han har også opnået flotte resultater inden for sit sagsområde.

Thomas Adelskov (S):

Hr. statsminister, hvis en almindelig borger overtræder reglerne omkring folkeregisteradressen og får udbetalt for meget i børnepenge, det kan være manden, der opgiver en forkert adresse, så hustruen får udbetalt et forhøjet børnetilskud, så bliver de dømt som sociale bedragere og skal betale en større bøde og betale beløbet, de uretmæssigt har fået, tilbage.

I denne her situation har finansministeren opgivet forkert folkeregisteradresse, opholdt sig ulovligt i sit sommerhus og ikke overholdt landbrugsloven ved at bebo Graudebjerggaard. Syner statsministeren, at det er god embedsførelse, at det også er foregået i den tid, hvor finansministeren havde været minister i statsministerens regering?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

For så vidt angår finansministerens førelse af embedet som finansminister har jeg svaret: Jeg har ikke noget at udsætte på det.

For så vidt angår sagerne om bopælspligt for landbrugsejendomme og reglerne om ophold i sommerhuse har jeg også svaret, nemlig at finansministeren stærkt har beklaget, at han ikke

overholdt reglerne. Han overholder nu reglerne og er på den måde blevet behandlet som alle andre borgere i dette samfund, og sådan skal det selvfølgelig også være.

Kl. 13.05

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne spørge statsministeren i forlængelse af de spørgsmål, som lige har været stillet, om statsministeren har foretaget sig noget i anledning af, at finansministerens spindoktor i forbindelse med sagen om bopælspligten løj over for pressen; at finansministerens ansatte gik ud og sagde løgnagtige ting i forhold til den bopælspligt. Har statsministeren foretaget sig noget i den anledning, og hvilke sanktioner er der eventuelt indført omkring det?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det spørgsmål har jeg allerede for lang tid siden haft lejlighed til at besvare her i Folketingssalen. Jeg gentager det gerne, nemlig at finansministeren over for sin særlige rådgiver har indskærpet, at der for særlige rådgivere gælder de samme regler som for alle andre offentligt ansatte, herunder at man selvfølgelig skal tale sandt.

Kristen Touborg (SF):

Betyder det så, at der er foretaget sanktioner i den forbindelse, eller er det bare et: Fy, fy, det må du sandelig ikke gøre igen?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Mig bekendt er der ikke iværksat særlige sanktioner, men der er naturligvis sket en indskærpelse af, hvilket regelsæt der gælder for alle offentligt ansatte.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 788

2) Til statsministeren af:

Thomas Adelskov (S):

»Mener statsministeren, at finansministeren har håndteret sagen om overtrædelse af bopælspligten og sommerhusreglerne samt spørgsmålet om hektarstøtte på en måde, der er en minister værdig?«

Thomas Adelskov (S):

Jeg har jo egentlig stillet spørgsmålet, om statsministeren mener, at finansministeren har hånd-

teret sagen om overtrædelse af bopælspligten og sommerhusreglerne samt spørgsmålet om hektarstøtte på en måde, som statsministeren finder er en minister værdig.

Nu kan jeg så forstå på Ekstra Bladets artikel her forleden dag, at det jo er statsministeren, der i vidt omfang fører pennen, når finansministeren skal svare i Folketingssalen, så jeg burde måske have stillet spørgsmålet til statsministeren i stedet for. Men jeg vil godt spørge statsministeren: Synes statsministeren, at det er en fair håndtering, synes statsministeren, at det er en reel håndtering, og synes statsministeren, at finansministerens håndtering bl.a. omkring hektarstøtten og tilbagebetalingen, der sker efter et pres fra medierne og et pres fra politiske partier herinde, er særlig køn?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

For det første vil jeg gerne understrege, at det aldeles ikke er mig, der som statsminister fører pennen, når finansministeren skal svare. Det klarer finansministeren selv. Men i det omfang, jeg bliver bedt om at besvare spørgsmål i Folketingssalen, så er Statsministeriet selvfølgelig involveret.

Lad mig så sige, at sagen om finansministerens bopælsforhold er vi da flere, som godt kunne have undværet, herunder i høj grad også jeg selv. Men når det er sagt, så vil jeg gerne gentage, at jeg ikke har noget at udsætte på finansministerens embedsførelse.

Thomas Adelskov (S):

Så vil jeg godt spørge statsministeren direkte. Af en artikel i Politiken i dag fremgår det, at finansministeren jo, som han tidligere også har bekendtgjort over for statsministeren, betaler sin hektarstøtte tilbage for 2002. Siden hen kom han også med en meddelelse om, at på baggrund af Jordbrugskommissionens redegørelse om, at han ikke overholdt bopælspligten, gjorde han det for 2001.

Nu kan man så i dag i Politiken læse, at Jordbrugskommissionen jo sådan set også sagde, at finansministeren ikke overholdt bopælspligten for en del af 2000, og der har finansministeren afvist at betale hektarstøtten tilbage for den periode.

Synes statsministeren, at finansministeren burde reagere på samme måde som de to øvrige år, altså 2001 og 2002, og betale hektarstøtten tilbage for den periode af 2000, som Jordbrugs-

kommissionen har sagt, at finansministeren ikke overholdt bopælspligten i?

Ole Stavad (S):

Jeg troede, der var svar efter hvert spørgsmål, men det er der åbenbart ikke.

Jeg vil godt spørge statsministeren, om han mener, at den der meget skarpe skelnen, som statsministeren har imellem embedet og personen, holder. En minister er jo altså minister i døgnets 24 timer, og når en minister overtræder op til flere love, mener statsministeren så, at bare man siger undskyld, så er alt godt? Og tilsyneladende skal den undskyldning, der gives af finansministeren, endda over Statsministeriet for at blive formuleret, da finansministeren har meget svært ved at tage ordene i sin egen mund og beklage noget rimelig klart og utvetydigt, uanset at forløbet her har afdækket, at finansministeren og de folk, der betjener ham, har forsøgt at skjule for Folketinget og for offentligheden de lovovertrædelser, som finansministeren har foretaget.

Mener statsministeren, det hænger sammen med en ministers embede?

Kl. 13.10

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Lad mig sige til hr. Ole Stavad, at det ikke er sådan, at alt er godt, bare fordi man siger undskyld. Alt er jo ikke godt, når man har overtrådt nogle regler. De skal selvfølgelig overholdes, og det gør finansministeren. Finansministeren bor nu, hvor finansministeren skal bo, og så er den jo ikke så meget længere. Så kan man ikke gøre så meget mere. Og på den måde er finansministeren blevet behandlet ligesom alle andre borgere her i landet i samme situation.

Til hr. Thomas Adelskov vil jeg sige, at jeg har svaret på spørgsmålene om bopælspligt til landbrug og om regler for ophold i sommerhuse.

For så vidt angår spørgsmålet om hektarstøtte er det jo en fuldstændig personlig sag for finansministeren, så det må hr. Thomas Adelskov drøfte med finansministeren. Mig bekendt har finansministeren ikke modtaget nogen hektarstøtte i strid med reglerne. Ikke desto mindre har finansministeren personlig besluttet ikke at ville modtage og at ville tilbagebetale hektarstøtte. Men det er fuldstændig finansministerens egen private afgørelse, som jeg blot har taget til efterretning.

Thomas Adelskov (S):

Grunden til, at finansministeren ikke har overtrådt nogen regler, er sådan set, at han ikke blev opdaget. For hvis finansministeren var blevet opdaget, så havde han fået et påbud om at bebo sin ejendom. Og i det øjeblik han havde fået et påbud om at bebo sin ejendom, så havde situationen været den, at han så ikke havde kunnet få udbetalt hektarstøtte, hvis ikke han overholdt det påbud. Og da finansministeren jo har forklaret Folketinget, at han allerede ved købet af Graudebjerggaard var klar over, at der var bopælspligt, så må finansministeren jo også have været klar over, at han ikke overholdt reglerne.

Så jeg spørger statsministeren igen: Synes statsministeren, at det er klædeligt, at finansministeren over for pressen har afvist at betale hektarstøtte tilbage for den periode, hvor han ikke har overholdt sin bopælspligt på landejendommen oppe ved Rørvig?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har ikke mere at føje til, hvad jeg allerede har svaret. Spørgsmålet om hektarstøtte er finansministerens eget personlige anliggende.

Ole Stavad (S):

Jeg vil godt spørge statsministeren: Når nu vi har et regelsæt, som jeg tror de fleste lægger meget vægt på, hvad enten vi tager bopælspligten, som jo har sin helt egen historie, eller vi tager vores sommerhusregel, som der er et meget bredt flertal for at beskytte i Folketinget, har den sag og afdækningen af den sag, der har været med finansministeren, så ikke fået statsministeren og regeringen til at overveje, om det, at der ikke er nogen som helst sanktionsmuligheder i forhold til selv meget grove overtrædelser, ikke giver anledning til at se på lovgivningen?

Mener statsministeren egentlig ikke, at det er et problem i forhold til så vigtige love med så grove overtrædelser, at der ikke er en mere konkret sanktionsmulighed end bare, at man kan sige undskyld og så sker der ikke andet?

Kristen Touborg (SF):

Jeg er enig med statsministeren i, at spørgsmålet om hektarstøtten og finansministerens tilbagebetaling af den er en privat afgørelse, som loven er udformet nu. Men det hindrer jo ikke, at statsministeren kunne besvare spørgsmålet: Er der ifølge statsministerens opfattelse rimelig logik i, med de beslutninger, finansministeren har truffet,

at finansministeren så efterfølgende også tilbagebetaler år 2000-hektarstøtten?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har ikke kendskab til baggrunden for de beslutninger, finansministeren tidligere har truffet vedrørende hektarstøtte og kan derfor heller ikke besvare hr. Kristen Touborgs spørgsmål nu, fordi jeg kender ikke nok til sagen til at kunne udtale mig om den. Det er finansministerens egen personlige afgørelse.

Så spørger hr. Ole Stavad, om hele forløbet her ikke kunne give anledning til, at man nu skulle ændre lovgivningen med henblik på at indføre skærpede sanktioner, hvis folk kommer til at bo ulovligt i deres sommerhus eller ikke opfylder bopælspligten på en landbrugsejendom.

Kl. 13.15

Jeg vil sige, at denne sag ikke giver anledning til overvejelser om, at man skulle skærpe sanktionerne. Det er mit indtryk, at det, heldigvis da, er meget sjældent, at man kommer ud for sådanne situationer, og at det regelsæt, vi har i dag, betyder, at reglerne i al væsentligt overholdes. I samme øjeblik, der bliver givet et påbud, så opfylder folk reglerne, og så er det jo faktisk endnu bedre end at skulle til at komme efter folk med bål og brand.

Så jeg skal gentage, at jeg havde gerne været denne sag foruden, absolut, men finansministeren opfylder nu sin bopælspligt, og så mener jeg sådan set, at den sag burde være ude af verden.

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil følge lidt op på hr. Ole Stavads spørgsmål, for jeg er ikke enig med statsministeren i, at det hører til de sjældne undtagelser, at man bryder bopælspligten, og at man altid flytter tilbage lige på stedet, når man får et påbud om det. Jeg vil sige nærmest tværtimod, der verserer faktisk en del sager ved jordbrugskommissionerne i den retning.

Derfor kunne det måske være en rigtig god idé at sige: Hvis ikke du opfylder reglerne i landbrugsloven, så kan der trækkes i hektarstøtten. Det er den vej rundt, tror jeg, hr. Ole Stavad tænker. Vil statsministeren overveje det, hvis der nu er flere af den slags sager kørende, end statsministeren sådan går og tror?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som sagt er der altså ikke noget i det her sagsforløb, der giver regeringen anledning til at

overveje at ændre reglerne. Det er stadig væk min klare opfattelse, at der ikke er tale om noget særlig udbredt problem.

Men selvfølgelig må jeg understrege, at reglerne skal overholdes, det skal de af alle, det skal de også af landets finansminister.

Thomas Adelskov (S):

Jeg kan konstatere, at statsministeren ikke mener, der skal være sådan gennemskuelighed og lighed for loven.

Jeg vil godt henlede opmærksomheden på, at jeg tidligere over for statsministeren har gjort opmærksom på, at hvis man er en ganske almindelig lønmodtagerfamilie, og manden opgiver forkert folkeregisteradresse, og hustruen får udbetalt forhøjet børnetilskud uberettiget, så bliver man dømt som social bedrager, og man skal betale bøde og alle pengene tilbage.

Er man derimod finansminister og opgiver forkert folkeregisteradresse, ikke overholder sin bopælspligt, så kan man få udbetalt hektarstøtte, og kun, fordi man føler sin ære beklirket, så vælger man at betale tilbage. Synes statsministeren, det er i orden, at den praksis kan fortsætte?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Der kan være to grunde til hr. Thomas Adelskovs seneste spørgsmål.

Enten kender hr. Thomas Adelskov simpelt hen ikke reglerne, eller også udtaler hr. Thomas Adelskov sig direkte mod bedre vidende. Jeg ved ikke, hvad der er værst, men i hvert tilfælde er det en forkert baggrund for spørgsmålet.

Mig bekendt har finansministeren ikke modtaget hektarstøtte i strid med reglerne. Og finansministeren er, når det gælder bopælspligt, og når det gælder reglerne om ophold i sommerhuse, blevet behandlet akkurat ligesom alle andre borgere i det her land.

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen spørgsmålet gik jo på, om reglerne ikke skal ændres? Det er det, som lå bag spørgsmålene fra både hr. Ole Stavad og hr. Thomas Adelskov, og det eksempel, der blev nævnt af hr. Thomas Adelskov, illustrerede meget godt de forskelle, der eksisterer mellem eksempelvis bistandsmodtagere og finansministre. Det kunne da give anledning til, at disse regler blev strammet op, og det var det, spørgsmålet gik på.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Selvfølgelig er det regeringens opfattelse, at de regler, der gælder, skal overholdes, og jeg inddrager også gerne i min vurdering, om der virkelig skulle være tale om et meget udbredt problem. Det er stadig væk min opfattelse, at der ikke er tale om noget særlig udbredt problem, og derfor giver det passerede ikke anledning til overvejelser om at ændre i regelsættet.

Men jeg gentager, at selvfølgelig skal landets love og regler overholdes, det skal de for alle, også for ministre, naturligvis.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 766

3) Til statsministeren af:

Villy Søvnald (SF):

»Hvad agter statsministeren at foretage sig, efter at det kan konstateres, at regeringen har brudt et af Venstres centrale valgløfter, nemlig at ældreområdet skulle have et løft på 0,5 mia. kr.«

Villy Søvnald (SF):

Det drejer sig om, at statsministeren jo altid har lagt meget vægt på, at løfter er til for at blive holdt. Jeg er meget enig med statsministeren i det grundsynspunkt, at politikere skal holde deres løfter. Det er en god skik.

Kl. 13.20

Et af de mest centrale løfter, regeringen afgang – jeg tror, statsministeren kan genkende det, for han har gentaget det utrolig mange gange i medierne – var, at ældreområdet skulle have et løft på 0,5 mia. kr. Jeg er sikker på, at statsministeren kan genkende det løfte, det er citeret så tit.

Hvad er virkeligheden så? Den er gengivet i Politiken i fredags, nemlig at de gamle er blevet snydt i forhold til statsministerens løfte. De har ikke fået et løft på 0,5 mia. kr. De har fået et løft på en femtedel af det, statsministeren lovede dem, nemlig 100 mio. kr.

Altså: Statsministeren har svigtet i forbindelse med et af de helt centrale løfter, der blev givet op til valget. Det er selvfølgelig en alvorlig sag specielt for en statsminister, der lægger så stor vægt på at holde løfterne. Derfor spørgsmålet: Hvad vil statsministeren nu gøre?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan fuldstændig afvise hr. Villy Søvnalds påstand om, at regeringen skulle have brudt løftet

om at afsætte 0,5 mia. kr. til et løft af ældreplejen.

Kendsgerningen er, at den halve milliard blev afsat på finansloven for 2002, og i øvrigt er den også afsat på finanslovsforslaget for 2003.

I regeringens aftale med Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi for 2003 blev det aftalt, hvorledes pengene skal overføres til kommunerne i 2002 og 2003. Så regeringen har fuldstændig, til punkt og prikke, levet op til sit valgløfte også på dette punkt.

Villy Søvnald (SF):

Det nytter ikke, må jeg sige til statsministeren; det er for lyst til det her.

Løftet var jo ikke, at regeringen ville afsætte det på finansloven. Løftet fra statsministeren var – jeg citerer: »Ældreområdet skal have et løft på 0,5 mia. kr.« Det er det, statsministeren er citeret for formentlig hundrede gange i tv, radio, spots osv., og som formentlig er en stor del af baggrunden for, at man har det billede af statsministeren, at han er en venlig mand over for de ældre.

Der var ikke noget med, at det skulle afsættes på finansloven; det var et løft, statsministeren talte om.

Det løfte er ikke indfriet; det løfte er brudt, og jeg synes, det er en alvorlig sag, når politikere i al almindelighed bryder løfter. Jeg synes i særdeleshed, det er en alvorlig sag, når man som statsministeren lægger så stor vægt på at overholde løfter, at man kan konstatere, at de gamle blev snydt i forhold til løftet om mere hjælp.

Der kom ikke mere hjælp ud af det. Statsministeren havde lovet 0,5 mia. kr. Den kom aldrig. Vil statsministeren godt bekræfte, at der ikke har været et løft på ældreområdet på 0,5 mia. kr.?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, det vil jeg overhovedet ikke bekræfte. Nu er det jo ikke første gang, hr. Villy Søvnald kløjes i det, når det gælder tal. Det er ikke hr. Villy Søvnalds stærke side.

Jeg ved ikke, hvor mange gange jeg her i Folketingssalen har skullet stå model til, at hr. Villy Søvnald påstod, at vi havde snydt de svageste i vores samfund. Og debatten kørte, og hr. Villy Søvnald brugte stærke udtryk her i Folketingssalen. Hvad er så kendsgerningen nu, hvor man gør tallene op og budgetterne op? Det er, at der er, som regeringen har sagt, afsat flere penge til de svageste grupper i vores samfund.

Nu er hr. Villy Søvnald så også holdt op med at føre det frem mere, for hr. Villy Søvnald har opdaget, at der var han på en forkert galej. Nu tager hr. Villy Søvnald så fat på et andet område med en påstand om, at nu er det pludselig de gamle, der er blevet snydt, og det er lige så usandt som det, hr. Villy Søvnald har rejst rundt med indtil nu, om de svage.

Der er afsat 0,5 mia. kr. ekstra, og derfor afviser jeg fuldstændig, at vi skulle have svigtet noget valgløfte. Vi har til punkt og prikke levet op til det.

Villy Søvnald (SF):

Det er nu fantastisk, at statsministeren, selv når tallene er så tydelige, nægter at bøje sig for tallene. Jeg mindes en Venstremænd, der engang sagde: Hvis det æ fakta, så benægter a fakta. Jeg tror, det er det ærinde, statsministeren er ude i nu.

Det er jo ikke mine tal, det er Politikens optællinger, vi taler om, fra i fredags. Vil statsministeren godt bekræfte, at Politikens optællinger viser, at der kom 100 mio. kr. mere til ældreområdet, ikke 500 mio. kr.? Der er det her svigt. Der kan så være mange og lange forklaringer på, hvorfor statsministerens plan ikke lykkedes. Jeg konstaterer bare, at de ældre, der havde en berettiget forventning om, at statsministeren var i stand til at opfylde et løfte om at løfte ældreområdet med 0,5 mia. kr., er blevet snydt, hvis de troede på statsministeren. Ældreområdet er nemlig ikke løftet med 0,5 mia. kr. Vil statsministeren ikke bare godt bekræfte, at det er rigtigt? Ældreområdet har ikke været udsat for et løft på 0,5 mia.

Det er dog nemt. Når beviserne er så tydelige, så er det da klogere at tilstå i stedet for at blive ved med at snakke udenom.

Kl. 13.25

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nej, jeg vil overhovedet ikke bekræfte det, for hr. Villy Søvnalds påstand er rygende forkert. Hvad er kendsgerningen? Kendsgerningen er, at det fremgår af de kommunale budgetter for 2003, at der i forhold til budgetterne for 2002 sammenlagt er en realvækst på socialområdet på ca. 200 mio. kr. ud over – *ud over* det aftalte serviceløft på ældreområdet på 500 mio. kr.

Det er en kendsgerning. Dette er de faktiske tal. Og så kan det ikke nytte noget, at hr. Villy Søvnald rejser rundt med sine falske og hule påstande. Der er intet i det. Det er lige så forkert

nu, som det var, da hr. Villy Søvnald rejste rundt med sine falske påstande om, at det gik ud over de svageste grupper.

Villy Søvnald (SF):

Det er godt, man ikke skal være anklager i en sag mod statsministeren, for jeg er helt sikker på, at selv om beviserne lå dynget op, uanset hvad der lå af konkret bevismateriale, så ville statsministeren benægte. Det er dog en usædvanlig forhærdet måde at diskutere på, når nu samtlige tal siger, at løftet ikke er holdt.

Nu er jeg ikke medierådgiver for statsministeren, men hvis jeg var, så tror jeg, at jeg ville anbefale, at når det er så tydeligt, at statsministeren har uret, så er det alligevel klogt at indrømme det i stedet for at blive ved med at fremføre helt andre tal.

Pludselig blander statsministeren alle mulige tal ind, der ikke drejer sig om ældreområdet. Mit spørgsmål går meget konkret på, at det løfte, statsministeren afgav om et løft på ældreområdet med 500 mio. kr., er, når man tæller op i kommunerne, ikke opfyldt. Så indrøm det dog.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er dog mageløst. Hr. Villy Søvnald fremlægger ikke skygge af bevis for sine påstande. Hr. Villy Søvnald gentager bare i en uendelighed sin forkerte påstand om, at de 500 mio. kr. ikke er afsat. Det, jeg kan påvise med tal, med fakta, er, at de 500 mio. kr. er afsat. De er afsat på finansloven. Det er aftalt med kommunerne, hvordan de skal føres ud til kommunerne. Vi kan se af de kommunale budgetter for 2003, at der ud over – ud over det aftalte serviceløft på ældreområdet på 500 mio. kr. i øvrigt er en realvækst på socialområdet på ca. 200 mio. kr. Det er de faktiske tal.

Så kan det ikke nytte noget, at hr. Villy Søvnald fuldstændig uden skygge af bevis bare bliver ved med at fremføre sine forkerte påstande. Men jeg har jo hørt det før. Jeg har før hørt, at hr. Villy Søvnald har stået hernede i Folketingssalen og med høj røst sagt, at samtlige tal viste, at regeringen skar brutalt ned på de svageste grupper i vort samfund, indtil her for nylig, hvor der kom konkrete tal på bordet, hvor det viste sig, at der er afsat endnu flere penge end sidste år til de allersvageste grupper i vores samfund. Så også dér viste det sig, at hr. Villy Søvnalds påstande var falske.

Nu kaster hr. Villy Søvnald sig bare over et nyt område. Men det bliver det ikke rigtigere af.

Formanden:

Hr. Villy Søvnald, sidste runde.

Villy Søvnald (SF):

Men det er rigtigt, jeg føler, at jeg har pligt til at tage fat i statsministeren, når virkeligheden og løfterne er så langt fra hinanden.

Jeg henholder mig ikke til mine tal. Det er ikke Søvnalds tal. Jeg står her med en artikel fra Politiken fra i fredags med overskriften »Kommuner skærer dybt«. Hvad svarer statsministeren så, når Politiken har gjort sig den umage at tælle alle tallene sammen, der viser, at jeg har ret? Så siger statsministeren noget helt andet, nemlig at det er rigtigt, at man på finansloven har afsat 500 mio. kr.

Ja, det er fuldstændigt rigtigt. Det er bare ikke det, diskussionen går på, for løftet var, at man ville løfte ældreområdet med 0,5 mia. kr. Så når man med den ene hånd har givet 500 mio. kr., samtidig med at man med den anden hånd har tvunget kommunerne ud i den mest stramme budgetlægning nogen sinde, så er det, der er interessant for de ældre jo, at de må opleve, at statsministerens løfte ikke holdt. Der kom aldrig noget løft på 0,5 mia. kr. Det bekræftede statsministeren jo også indirekte ved at begynde at snakke om noget helt andet. Så tak for tilståelsen.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er simpelt hen utroligt. Jeg har fremlagt det ene tal efter det andet. Jeg har tallene. Jeg har de faktiske kendsgerninger. Hr. Villy Søvnald har intet andet end de sædvanlige falske påstande fra den side.

Men jeg undskylder hr. Villy Søvnald, for jeg har efterhånden oplevet så mange gange hernede i Folketingssalen, at når det gælder tal, så har vi virkelig fundet hr. Villy Søvnalds meget svage punkt. Det er absolut et sted, hvor hr. Villy Søvnald roder rundt i det, og derfor gentager jeg bare over for hr. Villy Søvnald, at de kommunale budgetter for 2003 viser, at der i forhold til budgetterne for 2002 sammenlagt er en realvækst på socialområdet på ca. 200 mio. kr. ud over det aftalte serviceløft på ældreområdet på 500 mio. kr.

Kl. 13.30

Jeg kan ikke forstå, at hr. Villy Søvnald så bare vedblivende kommer med sine forkerte påstande, når jeg står med tallene her. Dem kan hr. Villy Søvnald ikke tilbagevise, for det er det, der er kendsgerningen. Så jeg tror ikke, jeg er i stand

til at tilføje mere, næsten ligeegyldigt hvad hr. Villy Søvndal nu finder på at sige.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 801

4) Til statsministeren af:

Villy Søvndal (SF):

»Hvad mener statsministeren om det systematiske forsøg på at undergrave FN-generalsekretærens autoritet fra den amerikanske regerings side, f.eks. ved udtalelse fra den amerikanske forsvarsminister, Donald Rumsfeld (Ritzau den 20. november 2002): »Jeg er ikke sikker på, at han [Kofi Annan] nødvendigvis afspejler FN«?»

Villy Søvndal (SF):

Jeg håber, statsministeren under det her, som jo ikke drejer sig om tal, er i stand til at bevare roen og svare på spørgsmålet.

Det drejer sig om, at krigen mod Irak jo er i fuld gang. Den amerikanske administration er delt, der er nogle høje i administrationen, f.eks. forsvarsminister Rumsfeld, vicepræsident Cheney m.fl., som vil den her konflikt i form af en krig.

Så er der efter min opfattelse mere besindige mennesker i den amerikanske administration, f.eks. Powell, som hele tiden har forsøgt at undgå, at det kom til konflikt, og som har arbejdet meget for, at FN skulle være den afgørende aktør i konflikten.

Hvad gør man så, når man taber i administrationen? Så begynder man at lave nogle ting, som jeg godt vil have statsministeren til at forholde sig til, nemlig at undergrave selve FN's generalsekretær.

Det sker på den måde, at Rumsfeld siger:

»Jeg er ikke sikker på, at han – nemlig Annan – nødvendigvis afspejler FN.«

Hvad siger statsministeren til sådan et udsagn?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne starte med at sige til hr. Villy Søvndal, at jeg skam i høj grad bevarer roen over for hr. Villy Søvndal. Jeg har bare af erfaring lært, at når det gælder den disciplin, der hedder regning og matematik, er man nødt til at udtrykke sig meget kontant over for hr. Villy Søvndal for at være sikker på, at budskabet går klart ind. Det forstod jeg også at det gjorde.

Lad mig så sige til hr. Villy Søvndal, at jeg forstår simpelt hen ikke, hvordan hr. Villy Søvndal kan komme frem til, at USA systematisk skulle undergrave FN's generalsekretærs autoritet.

USA har jo i Iraksspørgsmålet valgt FN's spor og støtter dermed op om FN's Sikkerhedsråds og generalsekretærens rolle. Jeg kan i øvrigt også oplyse, at den amerikanske regering flere gange har udtrykt påskønnelse af FN's generalsekretærs, Kofi Annans, indsats i forhold til Irak.

Villy Søvndal (SF):

Jeg spurgte meget direkte, og det undlod statsministeren at svare på, men det er vel statsministerens stil, når det kniber med argumentationen, at lade være med at svare. Men jeg prøver så igen:

Hvad synes statsministeren om det undergravende forsøg, det er fra Rumsfelds side at sætte spørgsmålstegn ved, om Annan, som er FN's generalsekretær, repræsenterer FN? Hvem i himlens navn skulle repræsentere FN om ikke FN's generalsekretær?

Synes statsministeren ikke, det er en højst upassende bemærkning fra en supermagt, som jeg synes i visse sammenhænge i høj grad lægger et ubehageligt pres på verdenssamfundet? Er det ikke et ubehageligt forsøg på at undergrave Kofi Annans personlige autoritet at sætte spørgsmålstegn ved, om han repræsenterer FN? Er det ikke et fuldstændigt absurd udsagn?

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg var også lidt uforstående over for det efter min mening meget overfladiske svar, der kom fra statsministeren. Det er alvorlige sager, vi har med at gøre her. Vi står over for en amerikansk krig, danske soldater skal måske med, og i den sammenhæng må vi vel nok kunne forvente nogle lidt mere reflekterede svar end det, der kom fra statsministeren.

Sandheden er jo, at der er dele af den amerikanske administration, der gennem længere tid og specielt her på det sidste er begyndt at underminere Hans Blix, formanden for våbeninspektørerne. Det drejer sig om Rumsfeld, det drejer sig om Richard Pearl, det drejer sig om den amerikanske højrefløj, som i Blix ser en mand, der måske kan gå hen og forhindre den amerikanske krig, de vil have.

Der må vi forvente nogle lidt mere ræsonnerende, kvalificerede svar end det, vi fik fra statsministeren om, at USA bare følger FN's spor. Det gør USA ikke bare.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Til hr. Holger K. Nielsen vil jeg sige, at spørgsmålet om Hans Blix vistnok er stillet under næste spørgsmål af hr. Villy Søvndal. Vi ser nu den konkurrence, vi har onsdag efter onsdag mellem hr. Holger K. Nielsen og hr. Villy Søvndal, men jeg vil nu foretrække at besvare hr. Villy Søvndals spørgsmål om Don Rumsfeld først, og så tager vi Hans Blix bagefter under næste spørgsmål.

Kl. 13.35

For så vidt angår den amerikanske forsvarsministers udtalelser, kan jeg jo ikke udtale mig om baggrunden for dem. Men jeg kan slet ikke genkende, at den amerikanske regering, at den amerikanske administration skulle være ude på at undergrave FN's generalsekretærs autoritet. Tværtimod er det sådan, at præsident Bush inviterede generalsekretæren til et møde i Det Hvide Hus få dage efter vedtagelsen af resolution 1441, og ved den lejlighed udtalte præsidenten bl.a., at han var taknemlig for generalsekretærens lederskab, og at FN havde levet op til sit ansvar.

Et yderligere eksempel på, at USA i høj grad prøver at støtte generalsekretærens arbejde og rolle, er, at den amerikanske udenrigsminister, Colin Powell, den 12. november udtalte efter et møde med Kofi Annan, at han havde takket generalsekretæren for dennes store og produktive arbejde for at nå til enighed om resolution 1441, og at generalsekretæren og han selv havde været i kontakt næsten daglig gennem de sidste to måneder.

Når den amerikanske præsident og den amerikanske udenrigsminister så kontant og så varmt støtter, bakker op om og anerkender FN's generalsekretærs arbejde, så kan jeg altså slet ikke se, at der skulle være nogen baggrund for at hævde, at USA er ude på at underminere generalsekretærens autoritet.

Villy Søvndal (SF):

Statsministeren har med meget stor omhu indtil nu undgået at svare på det spørgsmål, det drejer sig om. Beklaget.

Jeg beder statsministeren forholde sig til det udsagn, som Rumsfeld kommer med. Jeg er personlig en meget større beundrer af Powell, som jeg mener er langt klogere og har mere udenrigspolitisk viden end gennemsnittet af den amerikanske administration.

Men det, jeg meget præcist beder statsministeren forholde sig til i det her spørgsmål, er, om statsministeren synes, det er en passende be-

mærkning, når Rumsfeld siger, at han ikke er sikker på, at Annan repræsenterer FN.

Hvis statsministeren ikke vil tage afstand fra det, så må jeg opfatte det som statsministerens accept af, at sådan kan man godt håndtere FN's generalsekretær. Statsministeren kunne måske selv finde på at sige det. Det ved jeg ikke.

Er det ikke højst upassende på den måde at undergrave det menneske, der sidder i en ekstremt vanskelig situation, i noget, der måske udvikler sig til en krig, og skal forsøge at samle mange forskellige interesser? Der er sat spørgsmålstegn ved, om FN's generalsekretær repræsenterer FN.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg synes, det er helt fantastisk at opleve; at hr. Villy Søvndal nu vil til at lægge begrænsninger på ytringsfriheden. Nu er det altså pludselig ikke længere tilladt for en amerikansk forsvarsminister at udtale sin åbenhjertige mening. Det er dog et bemærkelsesværdigt synspunkt fra Socialistisk Folkeparti, at der skal lægges begrænsninger på ytringsfriheden.

Det, jeg har svaret på, og jeg har virkelig præcist svaret på hr. Villy Søvndals spørgsmål, var spørgsmålet om, hvorvidt den amerikanske administration er ude på at undergrave FN's generalsekretærs arbejde og rolle, og der har jeg med konkrete eksempler påvist, at det er der ikke tale om, tværtimod er generalsekretærens arbejde blevet påskønnet fra allerhøjeste sted, nemlig fra præsidenten og den amerikanske udenrigsminister.

Villy Søvndal (SF):

Endnu en gang synes jeg, at statsministeren skal gøre sig lidt mere umage med at lade være med at polemisere og prøve at svare på det, han bliver spurgt om.

Jeg har ikke ytret noget som helst ønske om at lægge begrænsninger på hr. Rumsfelds ret til at udtale sig. Det tror jeg i øvrigt også ville være et helt umuligt forehavende, og det har jeg ikke udtrykt noget som helst ønske om.

Jeg beder statsministeren forholde sig til det, Rumsfeld har sagt. Er statsministeren enig i Rumsfelds udtalelse om, at Kofi Annan måske ikke afspejler FN, eller er statsministeren ikke enig i Rumsfelds udsagn?

Det må da være utrolig let at svare på i stedet for at begynde at polemisere med, at jeg skulle ønske at begrænse ytringsfriheden.

Det har jeg aldrig udtalt mig om. Jeg beder statsministeren forholde sig til, om han er enig i hr. Rumsfelds udsagn eller ej. Det må jo da være overkommeligt for statsministeren at svare på, så jeg prøver endnu en gang.

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen det er jo fuldstændig fantastisk her at høre udtalelser, hvor den amerikanske forsvarsminister i denne her situation bliver gjort til et anliggende om ytringsfriheden. Hvad har ytringsfriheden med det her at gøre?

Der er da tale om, at der er meget uklare meldinger fra den samlede amerikanske administration i forhold til FN's generalsekretær. Det, hr. Villy Søvndal spørger om, er, hvorvidt det ikke bør give anledning til andre overvejelser hos den danske regering end floskler om, at USA bare følger FN-sporet. Det er jo tydeligt, at det gør ikke hele den amerikanske regering, og det vil vel også give overvejelser hos den danske regering.

Kl. 13.40

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det var overhovedet ikke det, der blev spurgt om. Spørgsmålet lød som følger: »Hvad mener statsministeren om det systematiske forsøg på at undergrave FN-generalsekretærens autoritet fra den amerikanske regerings side? Det var det, der blev spurgt om.

Der har jeg påvist, at der ikke er tale om systematiske forsøg fra den amerikanske regerings side på at undergrave generalsekretærens autoritet. Det er det, der blev spurgt om, og det er det, jeg har svaret på.

Nu bliver det så fulgt op med spørgsmål specifikt om den amerikanske forsvarsministers udtalelser, og som jeg sagde før, kender jeg jo ikke baggrunden for dem. Men der refereres formentlig til Donald Rumsfelds udtalelser på en pressebriefing på vej til NATO-topmødet i Prag, og der var Rumsfelds kommentar svar på et spørgsmål, der henviste til Kofi Annans udtalelser om, at Sikkerhedsrådet formentlig ikke vil mene, at irakisk beskydning af amerikanske fly i ikkeoverflyvningszonerne udgør et brud på sikkerhedsresolution 1441. Det har Kofi Annan udtalt.

Så siger Donald Rumsfeld om det, at han tvivler på, at Annans udtalelser reflekterer Sikkerhedsrådets syn på sagen, men at Annan har en rolle at spille i sagen og med rette bør udtale sig.

Jamen en amerikansk forsvarsminister har da lov til at have det synspunkt, at generalsekretæren måske der har udtalt sig på en måde, der ikke reflekterer holdningerne i Sikkerhedsrådet. Hvem ved noget om det? Men det er altså den amerikanske forsvarsministers holdning, og den har han da lov til at have.

Det er da ikke det samme, som at den amerikanske regering systematisk forsøger at underminere generalsekretærens rolle, og jeg har påvist ved eksempler, at både USA's præsident og USA's udenrigsminister tværtimod har bakket generalsekretæren op. Så jeg har svaret fuldstændig fyldestgørende på det spørgsmål, der er stillet.

Villy Søvndal (SF):

Jeg synes, statsministeren skal gøre sig umage, når han læser et spørgsmål og læse det til ende, for det var jo ikke et nyt spørgsmål, der kom. Det her er jo helt unødigt polemisk.

Statsministeren starter med at læse den ene halvdel af spørgsmålet og undlader den sidste halvdel, der lyder sådan: »... f.eks. ved udtalelse fra den amerikanske forsvarsminister, Donald Rumsfeld (Ritzau den 20. november 2002): »Jeg er ikke sikker på, at han [Kofi Annan] nødvendigvis afspejler FN?«

Det er en uskik, må jeg sige til statsministeren, at forsøge at præsentere et billede, som om det var et nyt spørgsmål, der kom til, når det faktisk er det spørgsmål, der blev stillet.

Men det, jeg spurgte om, var, og det har ikke noget med hverken ytringsfriheden eller mangel på samme at gøre: Er statsministeren enig i Rumsfelds udtalelse, ja eller nej? Det kan være, det er muligt at få et svar på det her fjerde gang. Jeg er ikke for optimistisk, men jeg håber.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen jeg er jo fuldstændig afskåret fra at kunne svare på det spørgsmål, fordi det, Rumsfeld har sagt, er, at han tvivler på, at Kofi Annans udtalelser afspejler det, der er holdningen i Sikkerhedsrådet. Som bekendt er Danmark ikke medlem af Sikkerhedsrådet, så jeg kan af gode grunde ikke vide, hvad holdningen i Sikkerhedsrådet er, så det kan jeg jo ikke ret godt udtale mig om.

Det, jeg har udtalt mig om, er det, jeg er blevet spurgt om. Jeg er blevet spurgt om, hvad jeg mener om, at der, som hr. Villy Søvndal påstår, foregår systematiske forsøg fra amerikansk side på at undergrave FN's generalsekretærs autori-

tet. Det er det, jeg har svaret på og fuldstændig afvist.

Så er det rigtigt, at hr. Villy Søvndal henviser til disse udtalelser fra den amerikanske forsvarsminister, hvor mit svar er, at disse udtalelser ændrer ikke på hovedkonklusionen, nemlig at den amerikanske regering jo tværtimod har bakket op bag Kofi Annans indsats, hvad jeg i øvrigt også gerne vil gøre.

Jeg tror ikke, der er meget mere at føje til denne sag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 802

5) Til statsministeren af:

Villy Søvndal (SF):

»Hvad er regeringens kommentar til, at ledende amerikanske politikere har indledt en smædekampagne imod lederen af våbeninspektørerne, Hans Blix, jf. Ritzau den 19. november 2002?«

Villy Søvndal (SF):

Jeg noterer bare til referatet i forhold til forrige spørgsmål, at statsministeren nægter at svare på spørgsmålet om, hvad han synes om Rumsfelds udtalelser. Det lader vi så ligge, og så går vi over til det næste.

Nu drejer det sig om Hans Blix, som er leder af våbeninspektionen. Lang tradition i diplomati i Sverige, i FN, på alle måder af alle, når man lyttede til debatten i FN's Sikkerhedsråd, som jeg havde lejlighed til, beskrevet som en hædersmand internationalt.

Kl. 13.45

Hvad sker der så, når han skal tage fat på den opgave, som store dele af den højreorienterede amerikanske administration aldrig har ønsket at han skulle i gang med? Der starter en systematisk undergravning af mandens autoritet. Der er en smædekampagne imod ham.

Han bliver selv på et møde, han er til – det er refereret i Ritzau den 19. november – spurgt af en journalist, om han kan genkende det, og han svarer: »Man kan sige, at der er en vis sandhed i den bedømmelse«, altså den bedømmelse, at han bliver udsat for en smædekampagne.

Jeg vil så bare spørge statsministeren: Finder statsministeren det rimeligt over for en mand af Blix' beskaffenhed?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

For det først blive jeg altså nødt til i forlængelse af besvarelsen under det tidligere spørgsmål: fuldstændig at afvise hr. Villy Søvndals påstand om, at jeg havde nægtet at svare på spørgsmål. Jeg svarede i høj grad på spørgsmålet. Og på spørgsmålet om, hvad jeg mente om Donald Rumsfelds udtalelser, svarede jeg meget præcist, at jeg mener, det hører med til ytringsfriheden, at en amerikansk forsvarsminister har lov til at have den opfattelse. Det har jeg svaret på.

Så til dette spørgsmål: Jeg er ikke bekendt med, at der skulle være nogen smædekampagne mod Hans Blix. USA har holdt tæt kontakt med Blix i forbindelse med og efter forhandlingerne om resolution 1441 vedrørende Irak. Blix har aflagt besøg i Det Hvide Hus, hvor han bl.a. mødte præsident Bush, vicepræsident Cheney, udenrigsminister Powell. USA har selv fremlagt resolutionsforslaget om inspektørernes tilbagevenden, vel vidende at Blix ville være ansvarlig for inspektionernes gennemførelse. Så jeg ser slet ikke nogen baggrund for påstanden om, at der skulle være nogen amerikansk smædekampagne imod Hans Blix.

Villy Søvndal (SF):

Men det sagde Blix altså. Det er det, han giver udtryk for i den artikel, jeg refererede fra Ritzau, som i øvrigt er et referat af en artikel, der er i det engelske dagblad The Guardian. Så sådan oplever han det – han, der skal ud på den måske vanskeligste post overhovedet.

Hvem er det så, der gør det? Det er jo igen forsvarsminister Rumsfeld, det er Dick Cheney, vicepræsidenten, og så er det Richard Perle, der er adviser i Pentagon. Det er den kreds i den amerikanske administration, som ikke ønsker, at den her våbeninspektion nogen sinde kommer til at fungere, fordi de allerede har sagt, at de gerne vil have den konflikt. Og hvis man har vedtaget med sig selv, at man vil den konflikt, er ethvert forsøg på våbeninspektion jo bare en udsættelse af det, man gerne vil.

Jeg forstår ikke, at statsministeren heller ikke på det her spørgsmål ikke er i stand til at forholde sig til noget så kontant som, om statsministeren synes, det er rimeligt at give en gammel, ærverdigg diplomat den behandling for at undergrave det svære arbejde, han skal ud at gøre.

Man kunne forvente, at netop en dansk statsminister ville bakke op og sige: Vi tror på Blix, og vi vil tilbagevise ethvert forsøg på at sætte spørgsmålstegn ved mandens autoritet. Men det

vil statsministeren åbenbart ikke, sådan hører jeg svaret. Han vil hellere støtte de allermest yderliggående høge i den amerikanske administration.

Jesper Langballe (DF):

Jeg kan ikke lade være med lidt upassende at begynde med at udtrykke, hvor imponeret jeg er over statsministerens tålmodighed. Det er allerede blevet udmærket fastslået, at amerikanske politikere og diplomater naturligvis har ytringsfrihed, også med hensyn til personkarakteristikker, ligesom vi andre har.

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om statsministeren er opmærksom på, at det jo ikke kun er amerikanerne, der har haft kritiske bemærkninger over for Hans Blix.

Jeg kan citere fra Berlingske Tidende midt i oktober, hvor ikke bare en landsmand til Hans Blix, men en partifælle fra Folkpartiet, den tidligere borgerlige minister Per Ahlmark karakteriserer Hans Blix som naiv, uvidende om tekniske detaljer, politisk svag og nem at narre. Han kan ikke komme i tanker om ret mange europæiske embedsmænd, der er mindre egnede til et opgør med Saddam Hussein.

Er statsministeren opmærksom på, at der er andre end amerikanerne, der har haft ikke særlig fordelagtige tanker om Hans Blix?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan bekræfte over for hr. Jesper Langballe, at det er jeg fuldt opmærksom på. Det understreger jo kun, at der da bør gælde ytringsfrihed. Man har da lov til at have den mening både om sager og personer, som man nu har lyst til. Men jeg vil afvise påstanden om, at den amerikanske regering skulle have gjort forsøg på at underminere Hans Blix og dermed hans position som leder af våbeninspektørernes arbejde.

Kl. 13.50

Jeg synes i øvrigt, at hr. Villy Søvndal med stor fordel kunne stille alle de spørgsmål til den amerikanske regering i stedet for til mig. Men jeg vil bare understrege, at den danske regering ikke har nogen anledning til at nære tvivl om Hans Blix' evner som leder af våbeninspektørerne.

Frem for alt synes jeg altså, at i et frit og åbent demokrati skal der være ret til, at hver enkelt har lov at have meninger både om sager og personer.

Villy Søvndal (SF):

Bestemt, det er jo selve baggrunden for diskussionen, og det er også min grundholdning.

Jeg skal i øvrigt beklage over for statsministeren, at jeg kun nævnte Rumsfeld og Cheney som nogle af dem, der var med til at undergrave Blix. Jeg glemte i skyndingen hr. Langballe, det må jeg så beklage. Det var jo helt tydeligt, at hr. Langballes ærinde er det samme, nemlig at sige: Den mand duer ikke.

Jeg synes så, det var opløftende at høre statsministeren til sidst, og det vil jeg bare kvittere for, da statsministeren sagde – jeg citerer efter, hvad jeg nåede at få skrevet ned: Jeg har ingen grund til at betvivle, at Blix er i stand til at klare opgaven.

Det tror jeg der bliver brug for i den kommende tid, for jeg tror, gruppen Rumsfeld-Cheney-Langballe vil fortsætte deres undergravende forsøg i forhold til Blix. Det er den yderste højrefløj, og derfor er det vel heller ikke noget tilfælde, at netop hr. Langballe står skulder ved skulder med Rumsfeld og Cheney. Velkommen i selskabet!

Holger K. Nielsen (SF):

Man ser en højrefløj, tilsyneladende over hele verden, som bevidst forsøger at undergrave Hans Blix. Og så siger statsministeren, at man har ytringsfrihed. Javist har man det. Det er jo derfor, at vi spørger statsministeren, om han kunne have en mening om de her ting – en mening, som han også kunne tænke sig at give videre til USA, til den amerikanske regering. Det, vi beder om, er, at den danske regering som formandskabsland for EU bl.a. siger til den amerikanske regering: Nu synes vi ærlig talt, I bør give nogle klare meldinger omkring jeres forhold til Hans Blix.

Det er helt uholdbart, at der er en del af den amerikanske administration, som siger, at Blix er o.k., og så den anden del, som jo ikke er hvem som helst. O.k., hr. Jesper Langballe er ikke så stor en sværvægter i denne sammenhæng, det erkender jeg, men Dick Cheney, Rumsfeld, Richard Perle er ikke hvem som helst i den amerikanske regering.

Sandheden er, at de amerikanske høge vil have en krig, og derfor forsøger de i øjeblikket af al magt at undergrave Hans Blix. Det ville da være på sin plads, at den danske statsministeren gjorde opmærksom på det og protesterede over for den amerikanske regering omkring den

uklarhed, den siksakkurs, der er på det her punkt.

Jesper Langballe (DF):

Det er sandelig et fint og magtfuldt selskab, man bliver placeret i. Det er formentlig ganske overflødigt at gøre opmærksom på, at jeg overhovedet ikke kender Hans Blix, og at jeg derfor ikke personlig har nogen som helst mening om hans duelighed til det hverv, han skal røgte.

Det, vi taler om, er udelukkende amerikanernes ret til at have en mening. Og jeg vil jo sige, at hele dette endeløse kævl med anfægtelser af amerikanernes ret til at sige, hvad de vil, jo ligner en eneste lang bølge af antiamerikanisme. Det, jeg godt vil spørge statsministeren om, er, om ikke dette vækker mindelser om den kolde krigs tid, hvor man kører en bølge frem af had til Amerika formentlig nu skærpet af afmagten, efter at Bush har vundet de amerikanske midtvejsvalg. Det vil sige, at denne antiamerikanske protest ikke mere har noget zweck, men man kan jo spille tiden i Folketinget med det.

Og jeg vil gerne spørge statsministeren: Minder det ikke om hadet til Amerika, som ideligt blev udtrykt af venstrefløjen under den kolde krig?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Først vil jeg sige sammenfattende til både hr. Villy Søvndal og hr. Holger K. Nielsen, at så vidt jeg ved, har den amerikanske vicepræsident Cheney og forsvarsminister Rumsfeld ikke udtalt sig negativt om Blix. Derimod har de udtrykt tvivl om, hvorvidt det vil være muligt for inspektøren at finde frem til våbenlaboratorier og lignende Saddam Husseins manglende samarbejdsvilje taget i betragtning.

Det er altså en kritik af det irakiske styre, ikke af våbeninspektøren. Og Richard Perle, som skulle have udtalt sig negativt om Hans Blix ifølge det ritzautotelegram, hr. Villy Søvndal nævnte, er altså ikke medlem af den siddende amerikanske administration. Han er formand for et uafhængigt rådgivende udvalg for Pentagon, som hedder Defense Policy Board.

Kl. 13.55

Og så må jeg altså gentage: Det må da være sådan, at alle har lov til at have de meninger, de nu vil, både om sager og personer. Det har hr. Villy Søvndal og hr. Holger K. Nielsen også. Men jeg må da sige, at jeg bliver efterladt med samme indtryk som hr. Jesper Langballe, nemlig at det her stadig væk er efterladenskaber fra den

kolde krig, hvor Socialistisk Folkeparti jo også var på den forkerte side og hele tiden var ude efter amerikanerne. Det er reminiscenser fra fodnotetiden, vi nu hører genopfrisket her i Folketingssalen.

Det er fantastisk, at Socialistisk Folkeparti simpelt hen nu vil ophøje nogle ganske bestemte personer til, om jeg så må sige, ikoner, til jordske gudebilleder, som er så fredhellige, at de overhovedet ikke må gøres til genstand for kritisk omtale og debat. Det er helt fantastisk at opleve det fra Socialistisk Folkepartis side.

Villy Søvndal (SF):

Det er altså en underlig tale, statsministeren holder. Statsministeren spørger: Har man ikke ret til meninger? Jo, eftersom vi bruger timevis på at få statsministeren til at udtrykke sin mening. Det er derfor vi stiller spørgsmål. Vi beder statsministeren give udtryk for sine meninger. Det er en meget stor bekendelse til ytringsfriheden, men ytringsfriheden forudsætter jo, at folk vil ytre sig.

Det, som er baggrunden for artiklen i The Guardian om kritikken af Rumsfeld og Cheney mod hr. Blix, er, at det, de anklager ham for, er, at han ikke fandt atomvåben i Irak, da han var leder af Den Internationale Atomenergikommision i perioden fra 1980 og frem. Det er deres bebrejdelse mod ham: Du fandt jo ikke noget nukleart materiale i Irak. Hvorfor gjorde han ikke det? Formentlig fordi de ikke havde noget. Men det er på den måde, som jeg beskriver det, at man forsøger at undergrave ham.

Synes statsministeren, det er rimeligt, og er statsministeren bekendt med, at irakerne havde atomvåben fra 1980 og frem?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan ikke sige andet end, at nu snakker hr. Villy Søvndal fuldstændig udenom. Det her drejer sig om, hvorvidt der skulle være holdepunkter for, at den amerikanske administration bevidst og systematisk forsøger at undergrave Hans Blix' rolle som leder af våbeninspektørerne. Det er nu fuldstændig afvist. Hr. Villy Søvndal har ikke noget holdepunkt for sine påstande, og tilbage står bare hr. Villy Søvndals sædvanlige felttog imod USA.

Villy Søvndal (SF):

Det er dog utroligt. Det bliver spændende at se det her på tryk efterfølgende.

Statsministeren efterlyser: Kan hr. Villy Søvn-dal nævne eksempler på, at Cheney og Rumsfeld har forsøgt at undergrave Blix? Jeg refererede så med The Guardian som kilde, at de to her- rer har bebrejdet hr. Blix, at han ikke fandt atom- våben, da han var leder af atomenergikommissionen. Det var det, statsministeren efterlyste, hvorefter han siger, at jeg snakker udenom. Det kan godt være, at statsministeren har travlt i de her dage, og det kan undskylde meget, men alligevel synes jeg, at en så fundamental mangel på evne til at høre efter, hvad der bliver sagt, sætter spørgsmålstejn ved selve den institution, der hedder spørgsmål til ministrene.

Så vil jeg godt sige, at jeg ikke er antiameri- kansk. Jeg har lige rost en forstandig amerikansk udenrigsminister, nemlig Powell. Men jeg er dybt betænkelig ved den ekstremt højreoriente- rede, der står helt ovre ved hr. Langballe, hvis det er muligt, måske endda længere ude, som dikterer verdens største militære magt i øjeblik- ket i en voldsomt, synes jeg, konfrontatorisk lin- je over for den øvrige verden, som man oplever meget stærkt ved FN. Det bekymrer mig.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Jeg kan kun gentage, hvad jeg allerede har sagt, at det her spørgsmål drejer sig altså om, hvor- vidt der skulle være holdepunkter for, at den amerikanske regering bevidst og systematisk forsøger at undergrave Hans Blix' position. Det er der ikke nogen som helst holdepunkter for. Tværtimod har den amerikanske regering både før og efter vedtagelsen af resolution 1441 haft møder med og samarbejde med Hans Blix. Så der er simpelt hen ikke noget holdepunkt for hr. Villy Søvn-dals påstand.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 803

6) Til statsministeren af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Finder regeringen, at der er en grænse for, hvor aggressivt USA kan optræde over for Irak i en situation, hvor våbeninspektørerne har påbe- gyndt deres arbejde, hvis der ikke i Irak specifikt og i Mellemøsten og de arabiske lande generelt skal brede sig den opfattelse, at USA under alle omstændigheder vil gennemføre en krig?«

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):
Ved NATO-topmødet i Prag forsikrede præsi- dent Bush, at krig selvfølgelig skal være den sid- ste udvej for løsning af konflikten med Irak. USA arbejder for en fredelig afvæbning af Irak. Det er det, det hele simpelt hen går ud på.

Kl. 14.00

Erfaringerne over de sidste 12 år efterlader jo ikke tvivl om, at der må tales i et meget klart sprog over for det irakiske regime.

Regeringen er enig i, at der må lægges maxi- malt pres på Irak i denne sag, og det pres har bl.a. givet sig udslag i klare udtalelser fra bl.a. EU og fra NATO-topmødet i sidste uge samt fra mange lande bilateralt, heriblandt fra – ud over USA – Frankrig, Rusland og de arabiske lande.

Holger K. Nielsen (SF):

Det er jo ikke rigtigt, at USA ønsker en fredelig løsning. Den amerikanske regering har besluttet sig for, at der skal være krig imod Irak. Det er derfor, at man er i færd med den største militære opbygning omkring Irak siden Golfkrigen i 1991. Man kan læse i aviserne, hvordan et an- greb vil finde sted – der var store artikler i New York Times og Washington Post i forrige uge omkring det spørgsmål – og man er ved at op- bygge en infrastruktur af helt, helt kontant ka- rakter, med henblik på at der skal føres krig.

Så det er ikke rigtigt, at man forbereder en fredelig løsning. Man forbereder en krig mod Irak, og alle ædruelige eksperter på det område forudser, at denne krig vil finde sted her i star- ten af det nye år.

Det må vel være indlysende, at det i sig selv vil give vanskeligheder for våbeninspektørerne, når nu alle er klar over, at der bliver krig. Det er jo noget vanskeligere for Saddam Hussein at gå med til de her ting, når han ved, at USA har be- sluttet sig for at føre krig imod det pågældende land. Det er lidt vanskeligt at få ham til at opgi- ve sine militære hemmeligheder, må man sige, hvis han nu ved, at de skal bruges imod ham in- den for 2-3 måneder.

Dertil kommer de gentagne overflyvninger af det irakiske territorium fra amerikansk side. Det er jo bl.a. det, som hele debatten omkring Kofi Annan før handlede om. Der har været over- flyvninger igennem de sidste mange år, og disse overflyvninger fortsætter. Det, som man kan frygte, er, at konflikter omkring de overflyvning- er, som der har været, i sig selv giver anledning til, at USA mener, at Irak har brudt Sikkerheds-

rådets resolution 1441, og at det kan være udløseren for en egentlig krig imod Irak.

Derfor er man nødt til at forholde sig til, om de her krigsforberedelser ikke reelt blokerer og svækker våbeninspektørernes arbejde.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Når jeg hører hr. Holger K. Nielsen, kommer jeg i tvivl om, hvorvidt hr. Holger K. Nielsen er enig i, at der skal ske en afvæbning af Saddam Hussein og hans regime. Jeg bliver alvorligt i tvivl, om hr. Holger K. Nielsen virkelig mener, at der skal ske en afvæbning.

Jeg håber, at hr. Holger K. Nielsen kan bekræfte, at han er enig i, at det internationale samfund må gøre sit yderste for at få afvæbnet Saddam Hussein, således at han ikke kan bruge masseødelæggelsesvåben mod os. Og hvis hr. Holger K. Nielsen er enig i det, hvad jeg håber, må han også være enig i, at så må det internationale samfund lægge et maksimum af pres på Saddam Hussein, og jo stærkere vi gør presset nu, desto større er chancen for, at afvæbningen kan ske fredeligt.

Men hvis man fulgte hr. Holger K. Niensens svage, bøjelige linje, der svinger ligesom siv i vinden, så bøjer Saddam Hussein sig jo ikke, så vil han jo ikke lade sig afvæbne, og så er der stor risiko for krig eller konflikt. Det er ved at stå fast nu og vise ubøjelighed nu, at vi maksimerer chancen for at få en fredelig afvæbning af Saddam Hussein.

Men jeg kommer helt i tvivl om, hvorvidt det virkelig er SF's opfattelse, at der skal ske en sådan afvæbning af Saddam Hussein, men det kan der måske blive kastet lys over.

Holger K. Nielsen (SF):

Helt ærligt, jeg synes, at statsministeren skulle fralægge sig den der polemiske og arrogante tone, som han har brugt flere gange her i dag, hvor han bliver ophidset og polemisk, som om han stod på et værtshus og holdt ølkassetale. Det her er et parlament, og vi stiller spørgsmål til statsministeren, og vi kan have en forventning om at kunne få et svar fra statsministeren.

Det, som er mit udsagn, er, at den meget voldsomme militære retorik, de meget voldsomme militære forberedelser, som USA er i gang med, og som Danmark nu også er blevet en del af, i sig selv vanskeliggør våbeninspektørernes arbejde. Med andre ord: Det bliver vanskeligere at gennemføre den afvæbning, som jeg også er

enig i, når den sammenkædes med de krigsforberedelser, som USA er i færd med.

Kl. 14.05

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg lagde mærke til, at statsministeren her i svaret på det sidste spørgsmål anlagde en meget hård tone, en meget krigerisk tone vil jeg sige.

Jeg gerne spørge statsministeren, om det nu også er særlig klogt, for jeg lagde mærke til, og det var jeg faktisk glad for, at statsministeren i et svar på et tidligere spørgsmål understregede, at Danmark naturligvis bakker op om det arbejde, der gøres i våbeninspektionen. Sådan tolkede jeg i hvert fald svaret.

Hvis nu det arbejde viser, at der er grundlag for en fredelig løsning, og USA på forhånd har besluttet sig for, at de ikke vil have en fredelig løsning, de vil have en krig, kan vi så ikke få statsministerens tilsagn om, at Danmark vil foretage en selvstændig bedømmelse af den sag og ikke bare følge USA i krig, uanset hvordan de faktiske forhold viser sig at være?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg skal gerne bekræfte over for hr. Keld Albrechtsen, at Danmark under alle omstændigheder vil foretage en selvstændig bedømmelse. Sådan er reglerne, og sådan vil det selvfølgelig også blive.

Den danske regering er af den opfattelse, at det er vigtigt, at det internationale samfund her og nu står sammen og viser beslutsomhed i opbakningen af FN's Sikkerhedsråd og den resolution, der er vedtaget, for jo stærkere vi står sammen nu, desto større er chancen for at få en afvæbning af Saddam Hussein på en fredelig måde.

Ganske vist er det regeringens 1-års-fødselsdag, og derfor må man have forståelse for, at hr. Holger K. Nielsen er meget knotten og ikke i noget godt lune i dag, men jeg vil alligevel sige til hr. Holger K. Nielsen, at det altså er meget stærke udtryk at sige, at der nu foregår krigsforberedelser.

Det, der foregår, er forberedelser til at bakke FN's Sikkerhedsråd op. Det er da vigtigt, at når FN's Sikkerhedsråd har stillet nogle krav til Saddam Hussein, at han så lever op til dem, og hvis han ikke lever op til dem, at man så også viser, at det har en konsekvens. Jo tydeligere man viser det på forhånd, desto større er chancen for at undgå krig. Det, vi alle stræber efter, er jo fre-

den; det er at få en fredelig afvæbning af Saddam Hussein.

Men hvis man skulle følge hr. Holger K. Nielsens råd, havde Saddam Hussein overhovedet ikke noget incitament til at lade sig afvæbne, og så var der betydelig risiko for krig. Så det er hr. Holger K. Nielsens bøjelige og svage linje, som giver den største risiko for krig og konflikt i den her sag.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg kan afvise, at jeg er knotten over, at regeringen har 1-års-fødselsdag. Jeg har da ønsket til lykke tidligere i dag, men jeg bliver utilfreds med de svar, man får fra statsministeren.

Det er da uacceptabelt, at når vi står her i Folketinget og skal diskutere en så alvorlig sag som en Irakkrig, hvor også danske soldater skal være med, får vi svar, der ligger på et værtshusniveau for at sige det rent ud – polemiske svar, svar, der ikke forholder sig til substansen i noget som helst. Det er det, jeg bliver en lille smule skuffet over – sådan kan jeg sige det – for jeg ved, at statsministeren godt kan anderledes, hvis han vil, men han bliver så ophidset, så polemisk, at han glemmer at se på sagligheden i det.

Det, som er sagligheden i det, er vores påstand om – det vil vi godt have et mere kvalificeret svar på – at de amerikanske krigsforberedelser med overflyvninger, med opbygning af den største militære infrastruktur i området siden Golfkrigen i sig selv vanskelig gør våbeninspektørernes arbejde, bl.a. fordi Saddam Hussein ved, at der kommer en krig.

Villy Søvnald (SF):

Jeg skal også udtrykke håbet om, at statsministeren er i stand til at bevare besindelsen og svare på spørgsmålet på trods af 1-års-dagen og ikke sådan kaste om sig med alle mulige polemiske bemærkninger.

Statsministeren har lagt meget vægt på at ville forfølge det, statsministeren kalder FN-sporet. Det er vist rigtigt opfattet. Jeg vil derfor spørge meget direkte: Betyder det, at Danmark vil modsætte sig et angreb på Irak, hvis det gennemføres af lande, der går uden om FN? Man må forstå statsministerens optagethed af FN-sporet sådan, at hvis et blandt flere lande uden om FN går til angreb på Irak, vil det møde statsministerens voldsomme fordømmelse.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil også ile med at ønske statsministeren til lykke på årsdagen.

Kl. 14.10

Jeg kan høre, at statsministeren er meget optaget af, at Saddam Hussein skal efterleve FN's resolution. O.k., men jeg kan også høre, og det bekymrer mig, at statsministeren ikke er særlig optaget af, om USA i realiteten saboterer mulighederne for en fredelig løsning, hvilket jeg synes, der er mere og mere, der tyder på, at USA gør.

Det er korrekt, som hr. Holger K. Nielsen fremlagde det, at USA i realiteten er i færd med at planlægge krigen, således at USA er klar til at rykke ind, i det øjeblik USA beslutter det.

Her er det da meget afgørende, sagt til statsministeren, om Danmark konsekvent arbejder for at finde en fredelig løsning, og om Danmark hele vejen igennem vil insistere på, at folkerettens bestemmelser skal overholdes, således at Danmark f.eks. under ingen omstændigheder vil acceptere, at en enkelt stormagt tager retten i sin egen hånd og indleder en krig uden f.eks. at have fået det godkendt af FN's Sikkerhedsråd.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det er meget tankevækkende, at når hr. Holger K. Nielsen og hr. Villy Søvnald stiller polemiske spørgsmål, er det sagligheden selv. Men når jeg giver svar, som hr. Villy Søvnald og hr. Holger K. Nielsen ikke bryder sig om, er det polemisk. Det er jo meget tankevækkende, men det kan nok ikke være anderledes.

Lad mig bare sige til hr. Villy Søvnald og hr. Keld Albrechtsen, at jeg allerede tidligere, og jeg gentager det gerne, har slået fast, at hvilke skridt der end måtte skulle tages i fremtiden i Irak-sagen, så skal de skridt være forankret i FN. Det er det, regeringen har sagt, og det gentager jeg gerne.

Til hr. Holger K. Nielsen vil jeg sige, at det er at vende det fuldstændig på hovedet at kalde den opbygning af pres på Saddam Hussein, som foregår i øjeblikket, krigsforberedelser. Man kan med større ret sige, at det er forberedelser til at sikre en fredelig udgang på det. Det er forberedelser til at sikre, at Saddam Hussein forstår, at det er alvor. Og hvis han endnu en gang prøver at trække det internationale samfund rundt ved næsen, så går den ikke, og så får det selvfølgelig nogle konsekvenser. Det er kun ved at sige det klart og tydeligt og vise i praksis, at man mener det alvorligt, at der overhovedet er en chance for

at få en fredelig udgang på det og få den afvæbning af Saddam Hussein, som jeg da håber at SF er enig i der er brug for.

Jeg synes, SF skulle tænke meget over ikke at blive efterladt med et indtryk af, at SF er mere optaget af Saddam Husseins interesser end af det internationale samfunds interesser. Det er selvfølgelig SF's egen sag, men jeg synes alligevel, at SF skulle overveje, om ikke det er en betydelig risiko i den her sag.

Holger K. Nielsen (SF):

Det sidste synspunkt viser, hvor primitivt statsministeren tænker: Saddam Husseins interesser eller det internationale samfunds interesser. Er der ikke noget, der hedder den irakiske befolknings interesser? Er der ikke noget, der hedder interesser hos befolkningen i andre dele af verden? Er der ikke noget, der hedder danske soldaters interesser? Det, vi snakker om her, er jo, om man skal indlede en krig. Og krig er andet og mere end tankespind på et statsministerkontor og i nogle generalers forberedelseskontorer. Derfor synes jeg, at statsministeren i stedet for at køre den primitive polemik op skulle forholde sig til, at det er en meget stor beslutning at træffe, når man går i krig. Det er jo det, som den danske regering er ved at gå med i.

Jeg vil godt lige korrigere det synspunkt om, at FN skal ind og legitimere alle videre spor. Det har den danske regering mig bekendt ikke taget stilling til. Det, man har sagt, er, at hvis der ikke ligger en FN-resolution for en krig, er der en ny situation.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Regeringen har sagt, og det kan jeg da oplyse her at regeringen også har sagt i Det Udenrigspolitiske Nævn, og det ved hr. Holger K. Nielsen også, at det klart er regeringens opfattelse, at de skridt, der måtte blive nødvendige, skal være forankrede i FN.

Jeg må afvise hr. Holger K. Niensens påstand om, at der foregår krigsforberedelser. Det, der foregår, er, at det internationale samfund understreger, at når der er vedtaget en sikkerhedsrådsresolution 1441, så er den alvorligt ment, og Saddam Hussein har værsago at opfylde den. Sådan må det være.

Kl. 14.15

Det betyder også, at hvis han ikke opfylder den, kan det få konsekvenser. Men netop ved at gøre ham det klart på forhånd, netop ved at gøre fuldstændig klart på forhånd, at det internatio-

nale samfund mener det alvorligt, så øger vi jo netop chancen for, at der kommer en fredelig afvæbning af Saddam Hussein.

Så det, vi alle sammen stiler efter, er netop, at der kommer en afvæbning, og at det foregår fredeligt. Men jeg er klart af den opfattelse, at sådan som Saddam Hussein har reageret hidtil, er det nødvendigt at vise beslutsomhed fra det internationale samfunds side.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 804

7) Til statsministeren af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Hvis våbeninspektionen ikke lever op til USA's forventninger, hvilken rolle skønner regeringen da, at ikkeamerikanske tropper i og omkring Irak skal have, og hvordan vil statsministeren sikre, at ikkeamerikanske tropper ikke, under dække af en koalition, kommer til at tjene som legitimering for en eventuel krig, jf. Washington Post den 19. november 2002: »U.S. Asks Allies for Iraq War Support«?»

Holger K. Nielsen (SF):

Ja, det drejer sig om de krigsforberedelser, som jeg altså fortsat vil påstå er i gang, og hvor der kom en anmodning fra den amerikanske regering om, at også Danmark skal støtte de amerikanske krigsforberedelser.

Dette indebærer jo, at danske soldater, danske statsborgere, bliver inddraget i den her krig. Man kan diskutere, hvor positivt det er, at danske soldater skal medvirke i en krig, der i sidste ende handler om at sikre de amerikanske olieforsyninger; men den debat kan vi tage til sin tid.

Men jeg synes allerede nu, det er relevant at få afklaret, hvad regeringen egentlig har tænkt sig, at de danske soldater og de danske bidrag, der skal sættes ind i sammenhæng med den amerikanske krig, skal bruges til, om der vil være nogle begrænsninger på det, om den danske regering har nogle overvejelser med hensyn til, hvordan de danske soldater skal bruges.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne endnu en gang understrege, at Danmark sammen med det internationale samfund nu satser på, at der gennem FN-våbeninspektørernes arbejde og det multilaterale spor

opnås en fredelig udgang på denne sag. Og det er i høj grad op til Saddam Hussein selv.

På mødet i Det Udenrigspolitiske Nævn den 20. november var der bred opbakning til regeringens linje om at tilkendegive over for USA, at Danmark er positiv over for at overveje at deltage i forberedelserne af en eventuel militær aktion mod Irak for at opretholde et maksimalt pres på Irak. Det er lige præcis, hvad jeg også har svaret under det foregående spørgsmål.

Derfor må jeg også sige, at det jo igen viser polemikken i de spørgsmål, der stilles til mig fra hr. Holger K. Nielsen, når hr. Holger K. Nielsen bruger sætningen »at danske soldater skal medvirke i en krig«. Hele sætningen er forkert.

For det første er der ikke truffet beslutning om nogen krig. Vi håber at undgå den. For det andet er der ikke truffet beslutning om, hvorvidt Danmark skal medvirke. For det tredje er der ikke truffet beslutning om, hvis vi skal medvirke, hvad det så er med, om det er med soldater eller det er med noget andet. Så alt det, hr. Holger K. Nielsen lægger til grund for sit spørgsmål, er lodret forkert. Det er polemikken i spørgsmålet.

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen det sidste vil jeg fuldstændig afvise. USA er i gang med voldsomme krigsforberedelser – jeg har nævnt dem tidligere i dag – med opbygning af den største militære opbygning og infrastruktur siden Golfkrigen omkring Irak. Man kan ikke åbne en amerikansk avis en dag, uden at det lyser ud af linjerne, at man forbereder en krig. I den situation beder USA om hjælp hos en række lande, deriblandt Danmark.

Det, jeg spørger om, er: Hvilke forestillinger har den danske regering, som har sagt ja til den amerikanske anmodning, om, hvad disse bidrag skal bruges til? Det er vel rimeligt, at borgerne i det her land, forældrene, mødrene til de soldater, der måske skal sendes af sted til en krig i Irak, får at vide klart fra den danske statsminister, hvad han egentlig har tænkt sig med det til-sagn, han har givet den amerikanske regering, om at bidrage til den amerikanske krigsførelse.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg går ud fra, at statsministeren er enig i, at hvis der kommer en krig, bliver det en krig, der vil få meget, meget vidtrækkende konsekvenser, sandsynligvis destabilisere situationen i Mellemøsten med alt, hvad det kan indebære, også med hensyn til økonomisk krise, oliekrise osv.

Derfor synes jeg, at statsministeren bør forholde sig til i rimelig god tid, at en eventuel beslutning kommer til at foregå på et meget omhyggeligt gennemarbejdet grundlag. Derfor vil jeg godt bede statsministeren uddybe, hvad han mener med, at en beslutning skal forankres i FN. Betyder det, at hvis danske styrker skal deltage, skal der foreligge et klart og utvetydigt FN-mandat gående på den præcise situation? Er det det, det betyder?

Kl. 14.20

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Igen må jeg sige til hr. Holger K. Nielsen, at det er et helt forkert valg af ord i forhold til, hvad der er den faktiske situation.

Der er ikke truffet nogen beslutning om krig eller krigsførelse. Tværtimod er beslutningen i FN's Sikkerhedsråd, at vi nu skal stræbe efter at sikre, at Saddam Hussein opfylder det internationale samfunds krav, at han lader sig afvæbne, og at vi undgår, at masseødelæggelsesvåben kommer i hans besiddelse. Og jeg går ud fra, at hr. Holger K. Nielsen er enig i, at det er det, vi skal stile efter.

Det er den danske regerings ønske, at det kan ske på fredelig måde. Men chancen for, at det sker fredeligt, er størst, hvis det internationale samfund viser over for Saddam Hussein, at det er alvorligt ment, og at det har konsekvenser, hvis han ikke retter sig efter det. Det tror jeg er den største chance for, at han så retter sig efter det, så vi undgår krig.

Så det er helt forkert at fremstille det, som om der er krigsforberedelser. Der er forberedelser til at sikre, at det her kan få en fredelig udgang. Der er derfor ikke truffet beslutning om, hvad Danmark i en given situation kan eller vil bidrage med. Det kræver en selvstændig beslutning og afhænger jo fuldstændig af situationen og grundlaget.

Må jeg så sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg ikke i dag vil tage stilling til, hvordan det folkeretlige grundlag rent teknisk skal se ud, og jeg vil derfor blot gentage, at det, der er regeringens klare opfattelse, er, at vi skal fastholde FN-sporret, og at videre aktion, hvis det måtte blive nødvendigt, skal være forankret i FN's Sikkerhedsråd.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg tror, det var forfatteren George Orwell, der i sin tid brugte udtrykket »newspeak« om en måde at håndtere sproget på, hvor man pludse-

lig ændrede betydningen af de enkelte ord i éns egen interesse. Det har vi i mange tilfælde set fra regeringens side, siden den kom til for 1 år siden.

Nu ser vi det også her: Pludselig bliver krig til fred. Det drejer sig ikke om krig, når man opbygger den største militære oprustning omkring Irak siden 1991, når man er i gang med de mest vidtgående militære forberedelser, så er det fred.

Jeg synes, statsministeren skulle overveje lidt, hvordan han bruger ordene, og gøre sig nogle forestillinger om, om han i længden kan komme igennem med, at det her bare er fred. Det er jo en krig, USA forbereder sig på. Så kan jeg forstå, at regeringen ikke aner, hvad det her tilsagn medfører. Det synes jeg da er dårligt. Man har givet tilsagn om reelt at skulle deltage i den amerikanske krigsførelse med danske bidrag, men man er ikke i stand til i Folketinget her i dag at sige, har tilsyneladende ikke overvejet det overhovedet, hvad det får af konsekvenser for de soldater, der måske skal af sted, dem, man skal sende af sted, og hvordan det her skal håndteres.

Keld Albrechtsen (EL):

Tak for svaret. Men jeg må jo indrømme, at statsministeren veg udenom, for det, jeg spurgte om, var, om statsministeren kan give den efter min opfattelse helt indlysende, simple garanti, at Danmark selvfølgelig ikke vil støtte eller medvirke i en krig, medmindre der ligger et klart og entydigt FN-mandat, som omhandler den konkrete situation.

Når jeg stiller spørgsmålet, er det selvfølgelig, fordi vi alle sammen godt ved, at USA har den opfattelse, at USA mener, de kan tolke allerede eksisterende FN-resolutioner, sikkerhedsrådsresolutioner, og så bruge dem som grundlag for deres egen tolkning og sige, at så kan man godt gå i krig, uden konkret at have en ny sikkerhedsrådsbeslutning om spørgsmålet.

Det var bare det, jeg gerne ville have statsministeren til at præcisere, at den form for tolkning af FN-beslutninger, hvor USA selv overtager tolkningen af, hvad FN har ment, kan den danske regering ikke støtte.

Hvis statsministeren ikke kan svare klart på det i dag, så er det jo, fordi der er noget helt galt i forbindelse med det her spørgsmål. Så kan jeg give statsministeren det løfte, at så vil jeg vende tilbage skriftligt.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Ja, det sidste lød nu snarere som en trussel.

Jeg vil blot sige til hr. Keld Albrechtsen, at regeringen baserer sig på sikkerhedsrådsresolution 1441, som ikke tager stilling til teknikken i det videre forløb. Men 1441 siger meget klart, at hvis videre aktion bliver nødvendig, skal sagen tilbage til Sikkerhedsrådet. Og det er det samme, den danske regering siger, at eventuel videre aktion skal være forankret i FN's Sikkerhedsråd. Så vi holder os fuldstændig til resolution 1441.

KL 14.25

Lad mig så sige til hr. Holger K. Nielsen, at jeg prøver ikke på nogen som helst måde at give ordene ny tolkning eller betydning. Hr. Holger K. Niensens og min meningsudveksling dækker jo over, at vi ser dybt forskelligt på verden. Men det er ikke nyt, sådan var det også i 1980'erne, og det er bedst til at illustrere, hvad det er, vi står over for her.

I 1980'erne havde vi diskussionen om den såkaldte dobbeltbeslutning, som gik ud på, at NATO sagde til Warszawapagten: Nu bygger vi et stærkere arsenal af våben op i NATO, hvis ikke I i Warszawapagten sørger for at nedruste. Det var hr. Holger K. Nielsen også imod dengang, og hr. Holger K. Nielsen var med til at tvinge den daværende regering til at tage afstand fra det og føre fodnotopolitik.

Men strategien virkede. Ved denne trussel, ved denne trussel om oprustning i NATO fik man nedrustningen, fordi det kunne Warszawapagten ikke klare og brød derfor sammen, og den kolde krig blev afsluttet.

Det er somme tider sådan, vil jeg gerne sige til hr. Holger K. Nielsen, at man skal true med krigen for at få freden. Det er alt sammen for at undgå krig, og det er nøjagtig det samme med Saddam Hussein. Han har kun respekt for én ting, og det er, at det internationale samfund står ubrydeligt sammen og fortæller, at det har en konsekvens, hvis han ikke retter sig efter FN's Sikkerhedsråds resolutioner.

Men det er da ikke, fordi der er nogen, der ønsker krigen. Det er da ikke krigsforberedelser. Det er forberedelser til at sikre, at det her får en fredelig udgang, for vi ønsker selvfølgelig alle, at det her skal have en fredelig løsning.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 807

8) Til statsministeren af:

Pernille Blach Hansen (S):

»Vil statsministeren redegøre for, hvem der under finanslovforhandlingerne for 2003 rejste spørgsmålet om at øge bevillingerne til Institut for Miljøvurdering ud over de i finanslovsforslaget allerede nævnte?«

Pernille Blach Hansen (S):

Dette er jo et helt særligt spørgsmål. Normalt er det sådan, at når der er indgået et forlig, står politikere på nakken af hinanden for at tage æren for dets enkeltelementer.

Denne gang er det helt anderledes. I finanslovforhandlingerne kom det pludselig ind, at Institut for Miljøvurdering, også kaldet Lomborg-instituttet, skulle tilføres 20 mio. kr. over en fire-årig periode. Men ingen ville tage æren. Og stor var min forbløffelse, da man i dagspressen i den forløbne uge har kunnet læse, at det er et ønske, som kom direkte fra Statsministeriet og statsministeren selv, måtte man forstå.

Derfor har jeg bedt statsministeren om at komme i salen og redegøre for, hvem det er, vi skal give æren for, at dette institut nu har fået en så stor ekstrabevilling.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Som fru Pernille Blach Hansen ved, lægger regeringen megen vægt på, at vi får mest muligt miljø for pengene, og det er derfor, vi har etableret et uafhængigt Institut for Miljøvurdering, som skal medvirke til, at miljømålene bliver nået på den økonomisk mest effektive måde.

Under finanslovforhandlingerne med Dansk Folkeparti foreslog regeringen at forhøje instituttets bevilling fra 10 til 15 mio. kr. i de næste 4 år. Så når fru Pernille Blach Hansen spørger om, hvem der skal have æren, ja, så er det regeringen, som har foreslået en sådan forhøjelse af bevillingen.

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det var klare ord, og det er dejligt at høre, at det er regeringen, vi skal ønske til lykke med, at Institut for Miljøvurdering, Lomborg-instituttet, har fået så stor en ekstrabevilling.

Men jeg synes nu, der er brug for et lidt mere præcist svar, for af Ekstra Bladet den 22. november fremgår det, at det er Statsministeriet, der direkte har intervenseret i processen og har ønsket, at dette institut fik 20 mio. kr. ekstra. Og jeg sy-

nes da, det er væsentligt at få bekræftet, om det er tilfældet, for man får jo nemt den tanke, at dette institut, som jo er oprettet efter ønske fra statsministeren, har lidt karakter af, at fordi en eller anden personlig vennetjeneste eller lidt kammerateri er involveret, så har statsministeren valgt at blande sig i debatten direkte i en finanslovforhandling og give instituttet nogle flere penge.

Det synes jeg personligt er dybt betænkeligt, og jeg synes også, det må være i statsministerens egen interesse at få den myte aflivet, hvis det ikke er tilfældet.

Derfor vil jeg gerne spørge meget klart: Har statsministeren selv eller nogle fra statsministerens ministerium henvendt sig i løbet af finanslovforhandlingerne og direkte givet udtryk for det ønske, at man skal tilføre Institut for Miljøvurdering ekstra penge?

Og jeg spørger jo netop, fordi Miljøministeriet undervejs pr. e-mail har tilkendegivet over for Lomborg-instituttet, at der ikke var flere penge i vente. Miljøministeriet har givet den modsatte melding, men pludselig under finansministerens forhandlinger kommer der flere penge ind.

Så kort sagt: Er det statsministeren selv eller hans ministerium, der har været involveret heri? For så minder det betragtelig meget om en eller anden form for vennetjeneste.

Kl. 14.30

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg spurgte i sidste uge her i Folketingssalen miljøministeren, om han kunne redegøre for, bl.a. om miljøministeren selv havde ønsket den ekstrabevilling. Men miljøministeren var ikke i stand til at give Folketinget nogen oplysninger, og jeg ved såmænd ikke, om han overhovedet vidste noget om sagen. Derfor vil jeg godt spørge statsministeren: Er det korrekt, at Miljøministeriet ikke har ønsket denne ekstrabevilling? Er det korrekt, at det er noget, statsministeren har ønsket, og som han så sammen med finansministeren har gennemført, endog uden at der foreligger et ønske fra miljøministeren? Hvis det er tilfældet, er det jo en helt ekstraordinær historie.

Så vil jeg godt spørge statsministeren: Vidste statsministeren på det tidspunkt, da han iværksatte denne her ekstrabevilling, at Lomborg-instituttet havde en dåseredegørelse, en redegørelse om konsekvenserne af øldåser, som er gennemgribende fuld af fejl, og som viser, at instituttet slet ikke er i stand til at lave miljøvurde-

ringer? Var man klar over dét, da man gav denne her ekstrabevilling?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Altså jeg kan meget vel forstå, at oppositionen er imod sådan rent politisk, at man øger bevillingen til Institut for Miljøvurdering, for oppositionen har jo hele tiden modarbejdet instituttet. Det er så én ting.

Det er jo en ærlig sag, at man er imod, at bevillingen bliver forhøjet. Men det er dog alligevel mageløst, at det nu pludselig skal gøres til noget specielt interessant eller mystisk eller det, der er endnu værre. At regeringen altså prioriterer et institut, som regeringen selv har oprettet, kan da ikke undre oppositionen. Oppositionen er politisk uenig i det, men det er da regeringens ret at sige: Vi vil prioritere det arbejde, der finder sted med at vurdere, hvordan vi får mest muligt miljø for pengene.

Som statsminister er jeg til syvende og sidst ansvarlig for alt, hvad regeringen foretager sig, også denne bevilling. Og jeg vil gerne sige, at jeg er meget enig i den prioritering at sikre, at Institut for Miljøvurdering kan udføre et godt og dygtigt arbejde med henblik på at sikre, at vi får mest muligt miljø for pengene.

På den baggrund håber jeg faktisk også, at fru Pernille Blach Hansen vil tage de ord i sig igen, hvor fru Pernille Blach Hansen talte om vennetjenester og kammerateri. Jeg ved ikke, hvad der ligger bag det. Men vil det sige, at hvis fru Pernille Blach Hansen arbejder for at forstærke prioriteringen af bestemte politiske formål, er det udtryk for vennetjenester eller kammerateri?

Der er jo tale om en fuldstændig normal finanslovbevilling, som bliver forhandlet på plads under en finanslovforhandling og sikret et flertal i Folketinget. Der er overhovedet ikke noget at komme efter.

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det er meget beklageligt, at statsministeren vælger ikke at besvare det spørgsmål, der er stillet.

Jeg spurgte meget klart, om statsministeren selv havde været involveret undervejs i finanslovforhandlingerne eller statsministerens ministerium, statsministerens egne embedsmænd. Det bliver der overhovedet ikke svaret på. Jeg synes da ellers, det var en eneste chance for statsministeren til at afvise, at han personligt havde haft noget som helst at gøre med denne her proces.

Selvfølgelig er det da interessant, når Miljøministeriet den 18. september afviser, at der skal gives flere penge til instituttet. Miljøministeriet er jo det ministerium, som instituttet er tilknyttet, men alligevel vælger regeringen at foreslå, at instituttet skal have nogle flere penge, og da det tilsyneladende ikke er Miljøministeriet, ministeren for instituttet, der har foreslået det, må det jo komme et andet sted fra.

Derfor synes jeg da, at statsministeren bør svare på: Er det noget, statsministeren personligt har involveret sig i, ja eller nej? Og har statsministeren undervejs i forhandlingerne fået en henvendelse fra hr. Bjørn Lomborg om, at han ønskede flere penge?

Jørn Jespersen (SF):

Statsministeren siger, at det her er helt normalt. Det var sørens.

Man har ikke foreslået en styrkelse af instituttet i sin egen finanslov; ifølge dagspressen har direktøren for instituttet rettet henvendelse efterfølgende til Miljøministeriet med et ønske om at få flere penge, og det er blevet kontant afvist.

Og så lige pludselig, under forhandlingerne om finansloven, er der nogle, der tilsyneladende har styrke til at fortælle miljøministeren, at nu skal han altså have 5 mio. ekstra til et institut, som han ikke selv har ønsket.

Så er det da et meget naturligt spørgsmål at finde ud af, hvem det er, der har gennemtrumfet det. Det er ikke Miljøministeriet, det er ikke miljøfaglige overvejelser, der ligger bag. Hvem er det så? Er det statsministeren, eller er det finansministeren?

Kl. 14.35

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må indrømme, at jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor statsministeren ikke vil besvare de her spørgsmål, for hvis det er en politisk beslutning, der er truffet af statsministeren under medvirken af finansministeren, jamen så er det da en ærlig sag. Altså det kan statsministeren da gå ind og gøre, og hvis der er et flertal i Folketinget, der efterfølgende vil vedtage det, som statsministeren har besluttet, jamen så bliver det til lov.

Men jeg synes da, at statsministeren skylder at besvare det spørgsmål, som vi stiller, nemlig om det her er noget, som har haft miljøministerens støtte, om der har været en ansøgning fra Miljøministeriet om at få det ind på kontoen, om der overhovedet har været et ønske fra miljømi-

nisteren, eller det alene er noget, der er kommet fra statsministeren, eller det er noget, finansministeren bare har føjet ind i aftalerne.

Det er da rimeligt, at vi kan få oplyst, hvordan beslutningsgangen har været. Det er da et demokrati, det her, går jeg ud fra, og derfor synes jeg da, at det er rimeligt, at statsministeren besvarer de simple og enkle spørgsmål, som vi stiller.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det gør jeg bestemt også gerne, og jeg kan sige, at jeg er meget tilpas med, at der ser ud til at være et flertal i Folketinget, som vil øge bevillingen til Institut for Miljøvurdering, for regeringen giver høj prioritet til instituttets arbejde.

Lad mig så sige til hr. Jørn Jespersen, at det sker da jævnt hen og er også sket før i tiden, at en regering undervejs i finanslovforløbet kommer med ændringsforslag til sin egen finanslov. Det er sandelig ikke enestående; det sker jævnt hen ad vejen.

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg sige, at det er jo finansministeren, der har forhandlet finansloven på plads med partierne, og der er selvfølgelig ikke nogen som helst af de forslag, inklusive dette her, som er lagt frem og forhandlet på plads, uden at det sker i forståelse med den pågældende fagminister, selvfølgelig.

Pernille Blach Hansen (S):

Desværre må vi jo igen konkludere, at statsministeren ikke svarer på spørgsmålet. Derfor må jeg sige, at hvis statsministeren ikke denne gang går ind og direkte forholder sig til det, vi spørger om, må vi jo konkludere, at vores mistanke har været rigtig.

Det fremgår af Ekstra Bladet fra den 22. november, at finansministeren direkte under forhandlingerne har ladet forstå, at det var statsministeren og Statsministeriet, der havde ønsket at forhøje bevillingerne til Lomborg-instituttet. Og hvis ikke statsministeren går ind og afkræfter det, må vi jo efter det her konkludere, at det er åbenbart tilfældet.

Men statsministeren vil ikke vedkende sig det, og det er klart, at den mistanke, der står, er, at fagministeren ikke har syntes, at det var en rigtig prioritering, måske fordi vedkommende kender lidt til området og kender sagens substans. Men hvis man som smagsdommer, særligt udpeget af statsministeren, ønsker nogle flere penge, så skal man åbenbart bare henvende sig

til statsministeren selv, og så kommer de. Det synes jeg da er meget interessant.

Jørn Jespersen (SF):

Det, der er usædvanligt, er jo ikke, at man kommer med et ændringsforslag til sin egen finanslov. Det, der er usædvanligt, er, at den pågældende minister for den pågældende ressort ikke er involveret. Det er vistnok ret usædvanligt.

Og sådan er det jo. Alle partier var indbudt til forhandlinger omkring naturbevillinger, 50 mio. kr. Efter at have skåret 430 mio. kr. ned, kom man med et engangsbeløb på 50 mio. kr., og alle oppositionspartier prøvede at få ekstra penge, fordi man syntes, at naturen blev underprioriteret.

Der fik vi klart at vide fra miljøministerens side, at der var 50 mio. kr. som et engangsbeløb, og der var ikke en krone mere til miljøområdet. Og så lige pludselig viste det sig, at der faktisk var 20 mio. kr. ekstra til Lomborg-instituttet. Det var altså ikke fra miljøministeren. Han vidste, få dage før finansloven blev indgået, overhovedet ikke, at de var på vej.

Så spørger vi bare: Hvem er det så, når det ikke er den ansvarlige minister, der har fået ideen? Er det finansministeren, der lige pludselig har fået den lyse idé: Hov, jeg tror lige, jeg giver 20 mio. kr. ekstra til Lomborgs institut sådan ud af den blå luft? Det er da interessant, hvis vi har en finansminister, der agerer på den måde med den slags løse ideer. Eller er det statsministeren, der har bedt om det, eller er der en helt tredje forklaring?

Man må da kunne komme med den forklaring. Hvorfor er det så svært?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen forklaringen er da ligetil. Regeringen har oprettet Institut for Miljøvurdering, regeringen giver det arbejde, der finder sted i Institut for Miljøvurdering, meget høj prioritet. F.eks. er jeg meget glad for, at instituttet i dag har offentliggjort en rapport, der viser de samfundsøkonomiske gevinster ved partikelfiltre, som kan være med til at begrænse kræftskader i det danske samfund.

Vi vil gerne have styrket det arbejde, og det er grunden til, at bevillingen bliver øget.

Jeg må sige ligeud, at jeg synes, det er sådan en meget ubehagelig tone, der ligger i fru Pernille Blach Hansens måde at stille spørgsmålet på, sådan en meget ubehagelig tone, som om der skulle være noget lusk i, at regeringen kommer

og stiller forslag om en øget bevilling til et institut, som regeringen giver allerhøjeste prioritet. Fru Pernille Blach Hansen fremstiller det, som om jeg ikke vil vedkende mig bevillingen. Men det har jeg da gjort her i salen. Jeg har sagt, at jeg i den grad er enig i det, ligesom jeg er enig i den øvrige finanslovaftale.

Kl. 14.40

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 808

9) Til statsministeren af:

Pernille Blach Hansen (S):

»Vil statsministeren redegøre for, hvorfor man har valgt at tilføre Institut for Miljøvurdering yderligere 5 mio. kr. om året i perioden 2003 til 2006 og dermed hæve instituttets bevilling med 50 pct.«

Pernille Blach Hansen (S):

Ja, det spørgsmål her drejer sig om, hvad der er den faglige baggrund for, at Lomborg-instituttet skal have flere penge. Og det er ikke mindst interessant, fordi der jo stod i avisen, den her gang er det så B.T. den 25. november, at Miljøministeriets departementschef netop havde afsendt en henvendelse til instituttets direktør og bestyrelsesformand og bedt om en forklaring på, at arbejdsprogrammet ikke var på plads. Og det er så fire dage før, instituttet får tilført en ekstra millionbevilling, en forøgelse af sin bevilling med over 50 pct., selv om instituttet kun har fungeret i et halvt år og endnu ikke har lavet et arbejdsprogram.

Så kan vi ikke få den saglige og faglige vurdering af, at det var nødvendigt allerede nu at tilføre et sådant institut ekstra penge?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg tror ikke, jeg kan føje meget til, hvad jeg allerede har sagt, nemlig at regeringen rent politisk ønsker at give arbejdet med en miljøvurdering, som kan sikre, at vi sætter ind med en miljøindsats dér, hvor vi får mest muligt miljø for penge, høj prioritet.

Jeg har ikke nogen viden om, hvorledes instituttet så præcist vil anvende den ekstrabevilling. Men det er selvfølgelig klart, at en sådan ekstrabevilling giver mulighed for, at instituttet kan iværksætte aktiviteter, der ellers ikke ville blive

iværksat. Så det er selvfølgelig fra regeringens side et udtryk for en politisk prioritering.

Pernille Blach Hansen (S):

Vil statsministeren så ikke konkret gå ind i det, jeg nævnte her i mit opfølgende spørgsmål, nemlig: Er det ikke lidt mærkeligt, at man fra Miljøministeriets departementschef sender et relativt kritisk brev til instituttet, og fire dage efter kommer der ekstra penge? Hvordan kan man som ansvarlig regering beslutte at bevilge ekstra penge til et institut, der ikke engang har fået lavet et arbejdsprogram, som ellers var aftalt? Det er et meget kritisk brev, der her ligger.

Derfor vil jeg da gerne spørge statsministeren, om det har været ud fra en faglig vurdering af det, instituttet har afleveret, om der efter statsministerens opfattelse ligger nogen som helst dokumentation og en faglig vurdering af instituttets hidtidige arbejde som baggrund for, at man her vælger at bevilge flere penge, eller om det alene er et udtryk for, at statsministeren eller andre i regeringen har ønsket at tilføre nogle penge til et institut, der slet ikke endnu har leveret det, det er blevet bedt om.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg har stadig væk ikke forstået, hvorfor statsministeren ikke vil redegøre for sin egen rolle i den her sag.

Jeg vil så godt gentage det spørgsmål, jeg også stillede til statsministeren, om han er opmærksom på, og om regeringen, da man indgik den her aftale om de 20 mio. kr., var opmærksom på, at Lomborg-instituttet lige på det tidspunkt, som jeg husker det – men det var det, jeg bad statsministeren om at oplyse – var fremkommet med en rapport om dåseemballage, som har vist sig at være smækfyldt med fejl, og som simpelt hen ikke kan betegnes som en miljøanalyse.

F.eks. har det vist sig, at man troede i Lomborg-instituttet, at dåser kan brænde. Det kan de naturligvis ikke, men det havde man lagt til grund for analysen, som altså er smækfyldt med fejl, som miljøeksperter aldrig ville drømme om at kunne begå. Hvordan kan man så få den idé at hælde 20 mio. kr. yderligere i sådan et projekt?

Jørn Jespersen (SF):

Jeg synes, det er synd for miljøministeren. Jeg synes simpelt hen ikke, miljøministeren bliver behandlet ordentligt. Han foreslår ikke, at der

skal ekstrabevillinger på finansloven til Lomborg-instituttet. Han svarer Lomborg direkte i en mail, at han ikke får flere penge. Han ved, få dage før finansloven bliver færdiggjort, overhovedet ikke, at der er planer om at give flere penge. Men så får han bare en lodret ordre et eller andet sted fra om, at han skal have flere penge. Én ting er, at man har skåret miljøministeren ned til sokkeholderne, men man kunne da godt behandle ham lidt ordentligt. Det gør man ikke.

Jeg vil så spørge: Når nu det er sådan, at der kommer masser af fejlagtige rapporter fra det her institut, hvor Miljøministeriet samme dag, som rapporterne bliver offentliggjort, må ud med pressemeddelelser, der korrigerer og retter alle misforståelserne og fejltagelserne, og må holde møde med instituttet for at belære dem om, hvordan tingene hænger sammen, var det så ikke en bedre idé at give flere penge til Miljøministeriet og til Miljøstyrelsen, så de har ressourcer til at rette fejlene fra Lomborg-instituttet?

Kl. 14.45

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Ja, nu afslører hr. Jørn Jespersen jo med sit spørgsmål, hvad det er, det hele dybest set drejer sig om. Det drejer sig om, at oppositionen ikke kan lide Institut for Miljøvurdering, oppositionen kan ikke lide det, der kommer fra Institut for Miljøvurdering, og derfor er oppositionen imod, at der gives en ekstra bevilling til instituttet. Det er da en ærlig sag.

Men så skal man da lade være med den mistænkeliggørelse, som lå bag fru Pernille Blach Hansens spørgsmål. Hr. Jørn Jespersen og hr. Keld Albrechtsen holder sig dog i det mindste til substansen, og al respekt for det, medens fru Pernille Blach Hansens indlæg mere er fnidder og smålig mistænkeliggørelse, som om der skulle være noget lusk i, at en regering politisk prioriterer et bestemt område.

Derfor må jeg sige til fru Pernille Blach Hansen, at angående forholdet mellem instituttet og Miljøministeriet og arbejdsplan osv. må fru Pernille Blach Hansen stille spørgsmål til miljøministeren. Det har jeg ikke indsigt i til at kunne svare på.

Så kan jeg kun sige til både hr. Keld Albrechtsen og hr. Jørn Jespersen, at det kan godt være, at hr. Keld Albrechtsen og hr. Jørn Jespersen ikke bryder sig om de rapporter, der kommer fra instituttet. Men så er jeg sådan set spændt på at høre, hvad hr. Keld Albrechtsen og hr. Jørn Jes-

persen mener om den rapport, der nu er kommet om de samfundsøkonomisk fordelagtige partikelfiltre; det kan være, de to spørgere er enige med den rapport.

Jeg tager sådan set ikke her og nu stilling til, om jeg er enig i de rapporter, der kommer fra Institut fra Miljøvurdering, eller jeg er ikke enig i dem. Jeg synes bare, det er relevant, at der er en offentlig debat om, hvor vi skal sætte ind for at få mest muligt miljø for pengene, og det er forbløffende for mig, at oppositionen ikke er enig i, at man systematisk bør sikre, at vi bruger pengene dér, hvor vi får mest miljø for dem.

Pernille Blach Hansen (S):

Det er jo interessant at høre statsministeren tale om mest miljø for pengene, uden at han på noget tidspunkt har gjort sig umage for at forklare Folketinget, hvori den saglige begrundelse ligger for at tilføre instituttet 20 mio. kr. ekstra.

Jeg må forstå statsministerens besvarelse sådan, at da pengene blev givet til instituttet, vidste statsministeren ikke, at arbejdsprogrammet ikke var på plads. Beslutter regeringen ofte at give en masse penge til et institut, som ikke har orden i sine sager? Det synes jeg da er dybt betænkeligt, og jeg må igen konkludere, at den ene hånd i regeringen ikke har vidst, hvad den anden gjorde. Miljøministeriet har tilsyneladende ikke vidst, at statsministeren ville give flere penge til instituttet. Det tyder jo på, at vi har en regering, der vil have mindst muligt miljø for pengene, og det synes jeg da bare man skal vedkende sig.

Jeg vil gerne spørge: Synes statsministeren ikke, det er betænkeligt, at man vælger at give penge til et institut, der punkt 1: ikke har orden i sine ting og ikke har leveret det arbejdsprogram, det skulle, og punkt 2: leverer en rapport, der er så fyldt med fejl, at Miljøministeriet må korrigere den? Er det virkelig udtryk for den resultatstyring, som statsministeren ønsker i sit regeringsprogram?

Jørn Jespersen (SF):

Der er en ting, statsministeren har misforstået. Vi er absolut tilhængere af at få mest muligt miljø for pengene, helt bestemt. Men vores påstand er bare, at det får man ikke ved at ansætte en person, der ikke har de faglige, videnskabelige kvalifikationer, i et institut, der skal vurdere, hvordan man får det. Det er dét, der er problemet.

Med hensyn til partikelfiltrene har vi selv for længe siden foreslået, at man påmonterede de partikelfiltre, for det kunne vi godt regne ud var en god idé, længe før Lomborg kiggede på spørgsmålet. Vi har fremsat forslag om det, men dem har bl.a. Venstre og regeringen stemt ned.

Vi synes ikke, vores sag bliver særlig styrket af, at Lomborg nu har beregnet noget, for ham har vi ikke megen tillid til på grund af alle de fejl, han har lavet. Men hvis statsministeren har så megen tillid til ham, betyder det så, at regeringen nu vil støtte vores forslag om at montere partikelfiltre på bilerne? Det ville da være interessant.

Så er der endelig spørgsmålet om arbejdsplanen. Jeg vil gentage, at det er synd for miljøministeren, for nu skal vi spørge ham, hvorfor instituttet får flere penge, selv om det ikke engang kan lave sine arbejdsplaner og fortælle, hvad det er, det beskæftiger sig med. Men det kan miljøministeren ikke svare på, for han har ikke været en del af beslutningsprocessen, så kunne vi ikke få den ansvarlige til at melde sig, så vi kunne stille spørgsmålene de rigtige steder og få nogle svar på, hvorfor der er bevilget penge til instituttet?

Keld Albrechtsen (EL):

Statsministeren har jo ikke været i stand til at tilbagevise den mistanke, vi har om, at beslutningen i realiteten er truffet i Statsministeriet og eventuelt sammen med Finansministeriet, men uden om Miljøministeriet. Det har statsministeren ikke kunnet tilbagevise.

Statsministeren har simpelt hen ikke villet svare på, hvilken rolle han selv har haft i sagen. Men hvis det er sådan – og det må vi jo antage – at det er statsministeren, der reelt har truffet beslutningen, er det da bemærkelsesværdigt, hvis statsministeren overhovedet ikke har noget kendskab til, hvilken kvalitet eller mangel på kvalitet arbejdet på instituttet er behæftet med.

Kl. 14.50

Det kan ikke være rigtigt, at statsministeren ikke er klar over, at den rapport, som kom om dåserne, er behæftet med stribevis af fejl. Det er jo det konkrete, som vi kender, og jeg vil sige til statsministeren, at det er ikke afgørende for os, om der kommer en rapport, hvis konklusioner vi er politisk enige i. Det afgørende er, at vi har set, at instituttet ikke lever op til de krav, man må stille til et institut, der skal beskæftige sig med miljøvurdering.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det forekommer mig, at vi kører meget i ring lige nu, for spørgsmålene dækker jo i virkeligheden stadig bare over, at oppositionen ikke bryder sig om lederen af instituttet, og at oppositionen ikke bryder sig om de rapporter, de læser. Det er dét, det handler om.

Regeringen synes, det er relevant at have et institut, som foretager en systematisk vurdering af, hvordan vi får mest muligt miljø for pengene. Jeg forlanger ikke, at man skal være enig i alle de rapporter, der kommer. Jeg forbeholder mig også retten til en gang imellem at være uenig, men jeg synes, det er sundt for den danske miljødebat, at der kommer nogle bud på, hvor vi med størst mulig effekt kan bruge pengene til miljøformål.

Jeg må klart afvise fru Pernille Blach Hansens påstand om, at instituttet ikke skulle have orden i sine ting. Det foreligger der i hvert fald ikke noget om over for mig, men det må fru Pernille Blach Hansen tale med miljøministeren om.

Så kan jeg kun sige til hr. Keld Albrechtsen, at når regeringen fremlægger forslag under en finanslovforhandling, vil det jo typisk være finansministeren, der gør det, og det gør finansministeren selvfølgelig på den samlede regerings vegne. Sådan er det.

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det er dybt betænkeligt, at der den 31. oktober kom to meget graverende informationer frem om Institut for Miljøvurdering. Først sender miljøministerens departementschef et brev, hvori der bl.a. står:

»Jeg har drøftet sagen med ministeren, og vi er enige om, at det er på høje tid, at arbejdsprogrammet bringes på plads.«

Det er da et meget, meget kraftigt vink med en vognstang om, at der ikke har været orden i instituttets sager.

Det andet, der sker nøjagtig samme dag, er, at Miljøstyrelsen udsender en pressemeddelelse på en side, som påpeger klare fejl i en rapport fra instituttet. Og hvad sker der så? Jo, på baggrund af disse to kritiske røster beslutter regeringen 4 dage efter at tilføre instituttet en forøgelse på 50 pct. af dets bevilling!

Jeg synes, statsministeren skylder os et svar med den faglige begrundelse for, at man vælger at tilføre Institut for Miljøvurdering flere penge, og det er faktisk det, der er spurgt om i spørgsmålet her. Det er ikke noget politisk om, at regeringen har et ønske om dette og hint, det er sag-

ligt og fagligt. Hvad er det konkrete grundlag for, at der nu skal gives flere penge til et institut, som kun bliver kritiseret, af regeringen?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nu er det jo ikke sådan, at regeringens opfattelse af instituttet bliver påvirket af, at der er nogle, der er uenige i det, der kommer fra instituttet – overhovedet ikke. Vi mener, det er relevant, at der kommer nogle bud på, hvordan vi får mest muligt miljø for pengene.

Jeg har en klar forventning om, at fru Pernille Blach Hansen, som jo står for en ren betonlinje, når vi snakker miljø, konstant vil være uenig i det, der kommer fra Institut for Miljøvurdering. Men det vil sådan set kun stimulere min opfattelse af, at vi er på rette spor, og det understreger kun over for mig, at det er rigtigt klart politisk at prioritere, at det institut kan gøre en grundig indsats for at sikre, at vi får mest muligt miljø for pengene.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Fru Pernille Blach Hansen, sidste spørgsmål.

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg takker for statsministerens klare svar: uanset at Miljøstyrelsen, som jo hører under regeringen – hvis jeg må være så venlig at minde statsministeren om det – påpeger klare fejl i Institut for Miljøvurderings rapporter, er det ikke noget, der generer statsministerens nattesøvn. Det synes jeg var et klart svar, og det er da dejligt at få bekræftet, at i denne sag er regeringen fuldstændig upåvirkelig af faglige røster og fakta, men kører alene efter sin ideologiske overbevisning.

Derfor må konklusionen på debatten her også være, at det er statsministeren, der selv har grebet direkte ind og sørget for, at der blev bevilget flere penge til Institut for Miljøvurdering. Da det ikke er tilbagevist på nogen mulig måde, selv om statsministeren har haft chancen, synes jeg, det står lysende klart efter den debat, vi har haft her i dag.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg kan ikke føje mere til det, jeg allerede har sagt: fru Pernille Blach Hansens konklusioner står udelukkende for fru Pernille Blach Hansens egen regning.

Kl. 14.55

Jeg vil bare sige, at regeringen er ikke på nogen måde upåvirkelig af faglige synspunkter og faglige røster, og Institut for Miljøvurdering må

finde sig i at blive udsat for faglig kritik ligesom alle andre. Jeg har ikke stået her og hævdet, at Institut for Miljøvurdering er ufejlbarligt, eller at jeg altid er enig i, hvad der kommer fra Institut for Miljøvurdering, men jeg mener, der i den danske miljødebat er et tiltrængt behov for at få sat fokus på, hvorledes vi får udnyttet miljømidlerne mest effektivt til gavn for miljøet. Institut for Miljøvurdering er en institution, der netop skal sætte fokus på det, og det er grunden til, at regeringen prioriterer instituttets arbejde.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 810

10) Til finansministeren af:

Ole Stavad (S):

»Vil ministeren oplyse, om den økonomiske vækst for den primærkommunale økonomi i 2004 vil blive udvidet til 1,3 pct., under hensyntagen til at Kommunernes Landsforening har opgjort en historisk lav vækst for 2003 til kun at udgøre 0,4 pct., hvilket er 0,3 pct. under regeringens egen målsætning og den plan for 2010, som regeringen bruger som økonomisk rettesnor?«

Skriftlig begrundelse

Efter planen for 2010 er der afsat en årlig vækstramme på 1 pct. frem til 2005. Da kommunerne i 2002 vil overskride vækstrammen med 0,3 pct., pålagde regeringen kommunerne at modregne overskridelsen i budgetterne for 2003, som derfor kun blev fastsat til 0,7 pct. Skal der være sammenhæng i regeringens argumentation over for kommunerne, må konsekvensen af de meget stramme budgetter for 2003 indebære en udvidelse af budgetrammen for 2004, som regeringen sikrer kommunerne økonomi til at finansiere.

Finansministeren (Thor Pedersen):

Der spørges til væksten i kommunerne i 2004 og fremover, baseret på den aftale, der er indgået for 2003, hvor jeg understreger, at der er indgået en aftale med Kommunernes Landsforening om et skattestop. Inden for det skattestop var der beregnet plads til en vækst på 0,7 pct.

Det er rigtigt, som spørgeren også fremhæver, at de tal, der foreligger nu, viser, at væksten er 0,4 pct. og ikke 0,7 pct. Jeg skal lige gøre op-

mærksom på, at sammenligner vi med året før, er en del af forklaringen, at man har holdt fleksjob ude, og det giver en forskel på ca. 300 mio. kr. Hvis vi tager dem ind, er der faktisk brugt de 800 mio. kr., som egentlig var forudsat, men i aftalen med KL er vi enige om, at der skal regnes med de 500 mio. kr.

Så spørges der, om det så betyder, at der i givet fald er plads til en mervækst i de efterfølgende år. Der er to ting at sige til det. For det første vil det altid være et spørgsmål om, hvordan vi vurderer konjunkturudviklingen, og hvordan verden ser ud, og for det andet indgår vi sammen med kommunerne i maj-juni aftale om, hvordan væksten skal fordeles, altså om det skal være til fordel for kommunerne, altså KL-området og Amtsrådsforeningens område, eller for staten.

Alt andet lige vil det selvfølgelig være sådan, at hvis man er mere tilbageholdende end forventet i et år, giver det plads til lidt mere aktivitet i de efterfølgende år; det er trenden, vi styrer efter. På samme måde: hvis man kommer til at bruge for meget i et år, er der tilsvarende mindre plads efterfølgende.

Spørgeren har altså for så vidt ret i, at hvis formodningen er, at der alt andet lige kan være mere plads efterfølgende, kan man ikke afvise det.

Ole Stavad (S):

Nej, det kan man ikke afvise. Men jeg spørger, om ministeren kan bekræfte det.

Jeg hørte ministeren sige – og så må ministeren jo korrigerer mig, hvis jeg ikke hørte rigtigt – at den del af væksten fra 0,4 pct., som kommunerne rent faktisk har indbudgetteret i budgetterne for 2003, og op til de 0,7 pct., finansministeren har haft som sit pejlemærke, er til rådighed for 2004.

Så var ministeren inde i nogle overvejelser om, hvorvidt det skal placeres det ene, andet eller tredje sted, og det kan man jo altid diskutere. Men jeg forstår ministerens svar sådan, at han bekræfter, at svaret på det spørgsmål, jeg har stillet, er ja, hvis man skal gøre det kort. Vil ministeren sige det lidt tydeligere, end han forsøgte i første omgang?

Finansministeren (Thor Pedersen):

Jamen det kan ikke siges mere præcist, end jeg gjorde: jeg kan ikke afvise det, men det afhænger af de forhandlinger, vi skal have med kommuner og amter næste år. Det er et spørgsmål

om, hvor stor en del af væksten i givet fald skal falde på det primærkommunale område, hvor stor en del af væksten skal falde på det amtslige område, og hvor stor en del af væksten staten i givet fald skal forbeholde sine egne områder.

Det er også derfor, jeg nævnte, at vi i forståelse med kommunerne denne gang valgte at holde fleksjobbene ude, selv om der har været tale om en stigning fra godt 300 mio. kr. til godt 600 mio. kr. Denne stigning på 300 mio. kr. i det primærkommunale område har vi ikke regnet med, når vi siger 500 mio. kr., for tager vi dem med, er det jo 800 mio. kr., altså præcis den realvækst, der var plads til ud fra det budgetgrundlag, kommunerne har haft for i år.

Det er op til en forhandling, hvordan vi fordele væksten, men jeg sagde også »alt andet lige«. Hvis man ser bort fra alt andet og glemmer alt om konjunkturforløbene ude i den store verden og deres virkninger i Danmark, betyder det selvfølgelig, at hvis man er mere tilbageholdende et år, end det har været forudset, hvis man taler om et gennemsnit frem mod 2010, er der lidt mere rum, end der ellers ville have været, og omvendt: hvis man bruger lidt mere end forudsat, er der ud fra en gennemsnitsbetragtning lidt mindre rum, end der ellers ville have været.

Men vi forholder os næste år til de faktiske drøftelser med KL og Amtsrådsforeningen, så jeg kan ikke komme det nærmere. Der er ikke nogen garanti for, at rammen bliver større for primærkommunerne. Det afhænger af, hvordan det samlede konjunkturbillede ser ud, hvad der er plads til, og hvordan væksten fordeles mellem amter, kommuner og stat.

KL 15.00

Ole Stavad (S):

Finansministeren har meget svært ved at udtale sig klart, og det undrer mig.

Hvis vi kigger tilbage på forløbet siden regeringsskiftet for omkring et år siden og hen over de første måneder, altså lang tid før forhandlingerne med KL om 2003-budgettet startede, meldte ministeren i øvrigt sammen med den daværende KL-formand klart ud i et brev til kommunerne, at det, man havde overskredet budgetterne for 2002 med, skulle man reducere budgetterne med for at gennemføre besparelser.

Da det viste sig, at man ikke nåede hele vejen, meddelte ministeren, at det, man ikke nåede, nemlig de 0,3 pct., blev modregnet, så den ramme, der var til rådighed for forhandlingerne for 2003, ikke var 1 pct., men 0,7 pct. Dengang skul-

le finansministeren ikke afvente forhandlinger, og nu går det den anden vej, og så må finansministeren vel også kunne give en tilsvarende melding.

Finansministeren (Thor Pedersen):

Kommuneaftalerne er et resultat af forhandlinger. Det er tilfældet for 2003, og det vil det også være for 2004. Når man sidder omkring bordet, ser man på, hvad mulighederne er, hvad der er plads til af vækst, og hvordan virkeligheden er. Sådan vil det også være for 2004, og det er derfor, jeg siger, at der er ikke noget, man kan afvise på forhånd.

Jeg har sagt, at alt andet lige vil det jo være sådan, at hvis man ikke lader sig påvirke af omverdenen, men siger at alt er uændret, vil det være sådan, at hvis der er lidt større tilbageholdenhed et år, så er der plads til lidt mere næste år. Sådan vil det være.

Ole Stavd (S):

Jeg tror ikke, der er andre end finansministeren, der oplever rammen på de 0,7 pct. som et resultat af nogle forhandlinger. Jeg tror, man på kommunesiden oplevede det som et klart direktiv: at det, at man holdt sig inden for de 0,7 pct., var forudsætningen for, at man overhovedet kunne indgå en aftale. Rammen på de 0,7 pct. var i øvrigt meldt klart og utvetydigt ud af finansministeren, inden forhandlingerne blev påbegyndt, og derfor er det ikke sandt, når finansministeren giver et andet indtryk af forløbet.

Jeg vil i øvrigt godt spørge finansministeren: Hvorfor er det ikke lige så vigtigt at indkalde kommunerne til en forhandling nu om at nå de 0,7 pct.? Der er jo mennesker i den anden ende, der ikke får den service, kommunerne skal tilbyde, for som formanden for KL, hr. Ejgil W. Rasmussen, siger i sin pressemeddelelse, har der i en lang række kommuner ikke været økonomi til at leve op til den ramme, man aftalte.

Finansministeren (Thor Pedersen):

Jamen aftalen dækker alle kommuner under ét, og derfor er det en makroøkonomisk betragtning, når man gør alle indtægterne op ved uændret skat, altså ved effekten af skattestoppet, og holder dem op over for de mulige udgifter. Der er fuld finansiering af aftalegrundlaget inden for skattestoppet, men det er jo ingen hemmelighed, at der er forskel mellem den enkelte kommunes mulighed i ét område og en anden kommunes i et andet område i en anden del af landet.

Sådan er det, og den bevægelighed har vi hele tiden sagt skal være til stede. Nogle kommuner vil have mulighed for at øge, andre for at holde lidt igen, alt efter forskellige forudsætninger. Det ligger jo i selve aftalemodellen, at man ser bruttotallene under ét og ikke måler de enkelte kommuner, og derfor er der stor variation i det, de enkelte kommuner har mulighed for.

Aftalegrundlaget er lavet sådan, fordi man lige præcis ikke ønsker – hvad der i øvrigt ville være meget vanskeligt – at staten indgår en aftale med den enkelte kommune. Den frihedsgrad har man inden for skattestoppet, sådan har det været tænkt, og sådan er forhandlingerne foregået.

Må jeg så sige en ting om væksten. Problemet er for så vidt ikke, om det er 0,4, 0,5 eller 0,6 pct., problemet vil tegne sig op over årene, hvis der til stadighed er en vækst, der er større end forudsat. Det problem, vi stod med, var en tradition fra den tidligere regering, hvor det var sådan, at uanset hvad der var aftalt, accepterede man en større vækst end den, man selv kunne se i sine egne fremskrivninger der egentlig var plads til, nemlig den ene procent.

Derfor er det klart, at vi var opmærksomme på, at den tilbøjelighed til, at man indgår en aftale og bagefter ikke overholder den, skulle vi væk fra. Det var hele grundlaget for at sige: O.k., nu sætter vi en anden dagsorden. Nu laver vi en aftale, og den er baseret på, at man overholder den og ikke indgår den vel vidende, at man sikkert ikke behøver at overholde den helt, fordi det nok ikke gør så meget.

KL 15.05

Sandheden er, at vi har taget de rammer, der er for dansk økonomisk vækst, mere alvorligt end den tidligere regering, på trods af at det er den tidligere regerings egne planer om Danmark frem mod år 2010, vi overtog og accepterede. Vi tager det lidt mere alvorligt, det har KL også gjort, og det skal de have ros for. De har levet op til aftalen, og det synes jeg er flot.

Ole Stavd (S):

Finansministeren har fuldstændig ret i, at når valget stod imellem matematik og mennesker, valgte den tidligere regering altid menneskene. Vi havde som slogan, og vi har som slogan »Mennesker først«, så hvis matematikken kolliderede med menneskene, så vi bort fra matematikken og tog os i stedet for af menneskene.

Men det er alt sammen udenomssnak finansministeren præsterer. Finansministeren siger: Ja-

men det handler jo om alle kommuner under ét. Nu kan vi konstatere, at alle kommuner under ét kun har haft en vækst på 0,4 pct., og vi kan konstatere, at formanden for Kommunernes Landsforening, Venstremanden Ejgil W. Rasmussen, siger, at når man ikke har nået de 0,7 pct., man havde som et fælles mål sammen med regeringen, skyldes det, at der er mange kommuner, som ikke har haft økonomi til at levere den borgervendte service, som var indeholdt i aftalen.

Kommunerne har overholdt deres del af aftalen, og det, jeg så spørger om, er: Vil finansministeren også overholde sin del af aftalen, nemlig at sørge for, at der er penge til at give borgerne service på bare det meget beskedne niveau, regeringen havde som sin egen målsætning sammen med KL?

Finansministeren (Thor Pedersen):

Jamen man vil kunne se af det, der er aftalt, at der er vækst i servicen, for der er blevet ansat flere. Skønnet er stadig ca. 6.000 flere i år og 3.000 flere næste år, så der er tale om vækst. Det, der er aftalt, er overholdt af kommunerne, men de har ret til selv at vælge, hvad det er for en grænse, de vil gå til.

Det er rigtig, at der er kommuner, der har taget det meget alvorligt, og det er med rette, og vurderet: Hvordan skal vores udgiftsprofil se ud i årene fremover? Skal vi tænke på en lidt mindre vækst end den, vi har været vant til, eller måske også lidt mindre end den, der har været forudsat under ét? Men det er en afgørelse, som skal træffes i den enkelte primærkommune, for når man tager skattestoppet og ser kommunerne under ét, er der plads til en vækst på 0,7 pct. som aftalt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 809

11) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Thomas Adelskov (S):

»Vil Indenrigs- og Sundhedsministeriet anse sig som inhabil som tilsynsmyndighed, såfremt der indkommer en klage over forløbet frem til og under amtsrådsmødet i Vestsjællands Amt den 8. november 2002?«

Thomas Adelskov (S):

Der er blevet indsendt en klage fra et amtsrådsmedlem i Vestsjællands Amt til Indenrigsmini-

steriet over den behandling, som amtsrådsmedlemmerne har fået i forbindelse med den dispensation, man havde fået fra Indenrigsministeriet til ekstraordinært at behandle budgettet for 2003.

Mit spørgsmål i den forbindelse er sådan set, om indenrigsministeren ikke er inhabil i forbindelse med behandlingen af denne klage. Indenrigsministeren har jo været en aktiv part ved dels at pointere over for amtsrådsmedlemmerne, at man enten kun kunne behandle et punkt om at fjerne skatteforhøjelsen på 0,4 pct. i Vestsjællands Amt eller intet, dels fordi indenrigsministeren på et møde med amtet hørte, at amtet gik med overvejelser om at true amtsrådsmedlemmerne med, at de kunne komme til personligt at hæfte økonomisk for den skatteforhøjelse, de var ved at gennemføre, uden at ministeren reagerede på det.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Spørgsmålet lyder: »Vil Indenrigs- og Sundhedsministeriet anse sig som inhabil som tilsynsmyndighed, såfremt der indkommer en klage ...« – og der er indkommet en klage – »... over forløbet frem til og under amtsrådsmødet i Vestsjællands Amt den 8. november 2002?«

Svaret på det spørgsmål er nej!

Thomas Adelskov (S):

Jeg kan sige til indenrigsministeren, at jeg står her med en udskrift af et indslag, som blev bragt i TV 2/Øst den 4. november. Indenrigsministeren sagde følgende til TV 2/Øst:

»Hvis Vestsjællands Amt vil vedtage et nyt budget, som gør, at aftalen, regeringen har med amterne, bliver overholdt, er jeg indstillet på at give en sådan dispensation. Det kræver altså, at man vedtager et nyt budget i Vestsjællands Amt uden skatteforhøjelser.«

Men senere er det jo kommet frem, bl.a. ved besvarelser fra indenrigsministeren til mig og til hr. Ole Stavad, at der ikke var knyttet nærmere betingelser til den dispensation, amtet fik til at genforhandle budgettet – punkt 1.

Punkt 2: På et møde i Indenrigsministeriet bliver det nævnt af Vestsjællands Amt, at man i amtets administration overvejer, hvorvidt amtsrådsmedlemmerne kan blive holdt økonomisk ansvarlige for skattestigningen. Det sker, uden at indenrigsministeren, som sidder med ved mødet, eller Indenrigsministeriets embedsmænd griber ind og korrekser embedsmændene

fra Vestsjællands Amt og Vestsjællands Amts amtsborgmester for at fremsætte denne åbenbart grundløse trussel over for amtsrådsmedlemmerne.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Sandy Brinck som medspørger.

Kl. 15.10

Sandy Brinck (S):

Ja, man kan jo roligt kalde det et sparsomt svar, indenrigsministeren her giver. Men det kunne være rart at få en begrundelse for, hvorfor nej var så kort og klokkeklart, og måske samtidig spørge indenrigsministeren, hvad der så skal til for at være inhabil.

Ministeren må kunne forstå, at amtsrådsmedlemmerne i Vestsjællands Amt ikke nødvendigvis oplever Indenrigsministeriet som et uvildigt klageorgan, når ministeren har været involveret i sagsforløbet, dels ved ikke at advare mod at bruge truslen om erstatningsansvar, dels ved at være meget klar i sine offentlige udmeldinger om, hvad man kunne tillade sig at beslutte, da man i anden ombæring tog budgettet op. Hvad er det, der skal til for at være inhabil, hvis det ikke er en så klar involvering, som ministeren rent faktisk har været i?

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg fornemmede på de spørgsmål, der blev stillet tidligere i spørgetimen, at de kritiserede ministre for ikke at give præcise svar, og så tænkte jeg, at nu ville jeg give et præcist svar. Spørgsmålet lyder, om jeg anser mig selv for inhabil, og det præcise svar er nej.

Hvis vi skal snakke mere generelt om inhabilitetsreglerne, er det sådan, at man ifølge forvaltningsloven er inhabil, hvis der foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om ens upartiskhed, fordi man eksempelvis har en personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald. Disse inhabilitetsregler gælder ikke kun for personer, men også for myndigheder, som derfor også kan rammes af inhabilitet, selv om forvaltningsloven som sådan ikke indeholder regler herom. Myndigheden kan selv være part i sagen eller på anden måde have en særlig interesse i sagens udfald, og i visse tilfælde vil myndighedsinhabilitet kunne opstå som følge af personlig inhabilitet hos myndighedens leder. Det kunne f.eks. være en minister.

I Indenrigs- og Sundhedsministeriet er vi altid – og det er mit bestemte indtryk, at man altid har været det – meget opmærksomme på, om der foreligger inhabilitet i en sag. Derfor har ministeriet faktisk også i flere omgange ved kongelig resolution overført sager til behandling i andre ministerier, bl.a. Justitsministeriet og Finansministeriet, fordi jeg i en række sager har været inhabil grundet mit tidligere hverv som amtsborgmester i Frederiksborg Amtskommune og i den forbindelse har deltaget i sagernes behandling i amtsligt regi. Jeg siger det sådan set bare for at understrege, at vi er meget opmærksomme på regelsættet.

Hvis man mener, at ministeriet skulle være inhabil, fordi ministeriet har meddelt Vestsjællands Amt dispensation fra tidsfristen for vedtagelse af budgettet og forud for meddelelsen af dispensation har afholdt et møde med amtskommunen, kan jeg oplyse, at det ikke gør ministeriet inhabil at behandle en tilsynssag om lovligheden af Vestsjællands Amtskommunes dispositioner.

Såfremt man sigter til, at jeg personlig skulle være inhabil ved behandling af en tilsynssag, bl.a. fordi jeg har besvaret en række spørgsmål stillet af spørgeren og hr. Ole Stavad om, hvorvidt amtsrådspolitikere kan ifalde erstatningsansvar for at have truffet beslutning om at lade amtsskatten stige, kan jeg oplyse, at ministeriet som tilsynsmyndighed allerede på det tidspunkt, hvor jeg afgav svarene, af egen drift havde vurderet sagen og konkluderet, at der ikke var erstatningsansvar for de amtsrådsmedlemmer i Vestsjællands Amtskommune, der havde besluttet at lade skatten stige. Jeg er således ikke blevet inhabil, fordi jeg har oplyst folketingsmedlemmer om denne retlige vurdering.

Nu lyser min røde lampe, men kan det tillades, at jeg gør bare en enkelt tilføjelse til det, der så konkret antydes om min medvirken?

Spørgeren skaber nogle myter, for der er jo to faser i denne sag. Der er en fase ét, der handler om, hvorvidt ministeriet er indstillet på at give dispensation, og på hvilket grundlag vi vil åbne mulighed for det, og så er der en fase to, der handler om den juridiske rækkevidde af den dispensation, der bliver givet. Det er sådan set to forskellige ting.

Det at give en kommune adgang til at genåbne budgettet er noget helt ekstraordinært. Det er derfor, det blev tydeliggjort i optakten til, at dispensationen blev givet, at hvis der skulle være basis for at tage dette ekstraordinære skridt,

skulle det være for at opnå det, der sådan set også var baggrunden for amtskommunens henvendelse, nemlig at man ville bringe sig i en situation, hvor forudsætningerne for, at regeringen ville sætte en sanktionsmekanisme i kraft, ikke var til stede.

Det er rimelig entydigt, hvad det er for en situation, og det kan man læse i den finanslovaftale, der er indgået mellem regeringen og Dansk Folkeparti. Der er ikke noget som helst unaturligt i den, og det har været markeret meget præcist, hvad hensigten skulle være, for at en dispensation kunne komme på tale. Noget andet er så, at når dispensationen er givet, er det jo en dispensation til at genåbne budgettet, og så kan man sådan set sætte skatten op og ned, som man har lyst til.

Kl. 15.15

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ja tak. Det var en taletid til den gode side, men jeg fandt, at det var vigtigt, at de facetter også kom med.

Thomas Adelskov (S):

Først sætter regeringen sig ned sammen med sine hang-arounds fra Dansk Folkeparti og laver en aftale og truer Vestsjællands Amt med at blive straffet. Så holder man et møde med Vestsjællands Amt og derefter, umiddelbart efter det møde, stiller ministeren sig op foran snurrende kameraer og siger i TV 2/Øst: Hvis Vestsjællands Amt vil vedtage et nyt budget, som gør, at aftalen, regeringen har med amterne, bliver overholdt, så er jeg indstillet på at give en sådan dispensation. Det kræver altså, at man vedtager et nyt budget i Vestsjællands Amt uden skatteforhøjelser.

Punktum. Sværere er det da ikke. Og sidder man som amtsrådsmedlem og ser sin nyhedsudsendelse, må man da kunne forstå, at det er det eneste, der er at gøre, nemlig at behandle et budget, der betyder, at man fjerner skatteforhøjelsen fuldstændig, eller også er der intet at gøre.

Der er ikke, som ministeren senere svarer Folketinget, alle muligheder for at forhandle budgettet, også en skattensættelse på 0,2 pct.

Derfor er det altså en bøllemani, og det er en bøllemani, som også amtet udviser over for amtsrådsmedlemmerne, når man går ind og truer dem med, at de kan blive holdt personligt økonomisk ansvarlige for den skattestigning, som de én gang har vedtaget.

Det er da mærkværdigt, at ministeren eller embedsmændene i ministeriet ikke reagerer på det her og siger til Vestsjællands Amt: Det kan I ikke, selvfølgelig overholder de loven derude.

Men man lader det bare være, og man venter med at reagere over for Vestsjællands Amt, til der bliver stillet spørgsmål i Folketinget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til hr. Adelskov, og så er det fru Sandy Brinck som medspørger for sidste gang.

Sandy Brinck (S):

Ministeren redegjorde for, at inhabilitet er, når der er omstændigheder, som skaber tvivl.

Jeg kan sådan set godt forstå, hvis man oplever det sådan ude i Vestsjællands Amt. For ministeren siger på den ene side til offentligheden den 4. november: Det kræver altså, at man vedtager et nyt budget i Vestsjællands Amt uden skatteforhøjelser.

Men når ministeren så under sit ministeransvar skal svare på et spørgsmål fra hr. Thomas Adelskov, så siger han: Der er hermed ikke knyttet betingelser om udfaldet af den fornyede budgetforhandling til dispensationen.

Det er da tvivl, det er da ikke voldsomt upartisk, og klagen går mig bekendt netop på processen. Det er en proces, som ministeren har været ganske meget involveret i, også med meget forskellige udmeldinger, og dermed har ministeren bidraget til at skabe tvivl.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg fornemmer nu, at de, der bidrager til at skabe tvivl, er spørgerne og den ærede medspørger. De misforstår bevidst denne sag, som ikke er synderlig kompliceret.

Hvis man vil se, hvad det er for en dispensation, der er givet, kan man læse den dispensationsskrivelse, der er afsendt til Vestsjællands Amt, mere indviklet er det ikke.

Så minder jeg om, at hele spørgsmålet om afgivelse af dispensation jo ikke er et spørgsmål, der er rejst af Indenrigsministeriet endside mig selv.

Det er jo et spørgsmål, der er rejst af amtet, som over for ministeriet har ønsket at komme i dialog om, hvad der skal til, for at der opstår en situation, hvor den mekanisme, som regeringen allerede i forbindelse med økonomiaftalerne i sommer tilkendegav, at man ville stille op med, hvis aftalen ikke blev fulgt, tages af bordet.

Det er helt evident, hvad der skal til, hvis man vil have den effekt. Så skal der nemlig det til, at aftalen skal overholdes, og det betyder, at amtskatten under ét skal holdes i ro. Hvis den forudsætning skulle tilvejebringes alene ved at genåbne Vestsjællands Amts budget, så fører de matematiske resultater altså til, at så skulle den skatteforhøjelse på 0,4 pct., der var vedtaget, fjernes, for kun derved blev der skabt den forudsætning.

Derfor blander man sådan set to ting sammen. Man blander spørgsmålet om, hvad den juridiske rækkevidde er af dispensationen, det forhold, at man får lov til at åbne sit budget, sammen med et andet spørgsmål, der handler om, hvad det så er for nogle beslutninger, man bør træffe, hvis man vil nå det, der var den politiske ambition, også i Vestsjællands Amt, da Vestsjællands amtsborgmester skrev til ministeriet. Der er sådan set ikke noget hokusfokus i den sag.

Jeg vil i øvrigt også gerne sætte spørgsmålstegn ved, hvorfra hr. Thomas Adelskov har oplysningerne om, hvad jeg har sagt, og hvad jeg ikke har sagt, og hvad mine embedsmænd har sagt, og hvad mine embedsmænd ikke har sagt på et møde, der fandt sted i mit ministerium, forud for at vi afgav den dispensation til Vestsjællands Amt.

Jeg vil gerne sige, at den gengivelse af forløbet, som har ligget til grund for begge de to spørgere, ikke er i overensstemmelse med, hvordan jeg selv erindrer det møde.

Kl. 15.20

Thomas Adelskov (S):

Så tror jeg, at ministeren, efter vi er færdige i salen i dag, skulle tage og bevæge sig hjem og i sit ministerium læse besvarelsen på spørgsmål nr. S 608. For det er sådan set det, jeg har refereret til, når det drejer sig om, hvad der er blevet sagt på det møde med Vestsjællands Amt, og at ministeriet og ministeren i den sammenhæng jo har siddet og hørt på, at man i Vestsjællands Amt overvejede at true medlemmerne på deres økonomi.

Men det må ministeren gøre efterfølgende. Jeg vil i øvrigt gerne overbringe en kopi, hvis det skulle være sådan.

Det andet citat, jeg har om, hvad der er blevet sagt efterfølgende, er et citat, der er bragt i TV 2/Øst. Det er i øvrigt igen blevet bragt den 15. november, men det er udtalelser, der stammer fra den 4. november.

Men jeg hører, at det, ministeren siger, er, at vi skulle have læst dispensationen. Vi skal ikke høre på, hvad ministeren siger, når han udtaler sig i tv. Jeg hører svaret sådan.

Så det, ministeren har skrevet i dispensationen, er det, der gælder, men det, ministeren står og siger, gælder ikke. Men man kan jo som amtsrådsmedlem ikke undgå at have den helt klare opfattelse af dispensationens rækkevidde, når man har hørt ministeren så bombastisk udtale sig i TV 2/Øst, som han har gjort den 4. november.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Stavad som medspørger.

Ole Stavad (S):

Ministeren siger, at man bare kan læse dispensationen og dispensationsskrivelsen. Det, vi konstaterer, er, at det er en meget hård dom over Vestsjællands Amts administration og amtsborgmester. For det, vi kunne konstatere, var, at amtsrådsmedlemmerne skulle afvikle et amtsrådsmøde under nogle andre betingelser end det, ministeren siger står i dispensationsskrivelsen, og hvis ikke man gjorde det, så blev det, man besluttede, ulovligt. Det var amtsborgmesterens melding til sine amtsrådskolleger.

Samtidig ligger der fra Vestsjællands Amt en begrundelse, der er klart dokumenteret, på alt det, ministeren har sagt og gjort, som deres baggrund for at give den besked til det møde i amtsrådet, som man lagde op til at afvikle under det, jeg vil kalde ulovlige vilkår. Det har ministeren sådan set bekræftet i de besvarelser, vi har fået tidligere. Besvarelserne til folketingsmedlemmer mener jeg ikke gør ministeren inhabil.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren: Når nu ministeren og ministerens embedsmænd på den måde er involveret og har udtalt sig offentligt og har siddet i møder, hvilket ministeren selv har refereret i sin besvarelse, mener ministeren så ikke, at man er inde i det rum, som ministeren selv siger skaber inhabilitet, nemlig at vække tvivl om upartiskhed? For det her bliver jo ikke kun en dom over Vestsjællands Amt, men det ville måske også af en hel del blive betragtet som en dom over ministeren.

Mener ministeren derfor, at han selv er mest velegnet? Kender ministeren ordsproget om, at man skal være forsigtig med at sætte ræven til at vogte gæs? Jeg mener, at det er ministeren, der er ræven i den her sammenhæng.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Må jeg ikke først sige, at der jo er indkommet en klage til ministeriet, og den er under behandling. Jeg betragter hverken mig selv eller ministeriet som inhabil. Den klagesag behandler vi. Jeg har ikke de faktuelle forudsætninger til at gøre mig til dommer over den klagesag på det foreliggende grundlag. Sådan må det være.

Det, jeg har sagt til TV 2/Øst, tror jeg det er, står jeg fuldt og aldeles ved, og jeg har haft lejlighed til også at gense det, for jeg bor ikke i dækningsområdet, og derfor har jeg ikke daglig adgang til at se det sikkert i øvrigt udmærkede program.

Det handler jo bare om noget helt andet. Det handler om, at Vestsjællands Amt – jeg går næsten ud fra, vi også får lejlighed til at diskutere det lidt senere i dag, det har jeg en stærk fornemmelse af; jeg kan ikke vide det med sikkerhed, men jeg tror det – af egen drift på opfordring, forstår jeg, af Amtsrådsforeningens bestyrelse, hvor i øvrigt også den tidligere amtsborgmester i Vestsjællands Amt har siddet, henvender sig til ministeriet med det politiske mål og motiv at søge om mulighed for at få lov at genåbne budgetterne på en sådan måde, at sanktionsmekanismerne i det lovforslag, vi behandler senere i dag, bliver taget af bordet.

Kl. 15.25

Det er selvindlysende både før mødet, under mødet og efter mødet, at hvis man vil skabe den forudsætning, så er der overhovedet ikke plads til nogen skatteforhøjelse i Vestsjælland. Det er selvfølgelig ambitionen om at nå det mål, der bl.a. er udslagsgivende for, at vi helt ekstraordinært giver den dispensation. Det er altså spørgsmålet om, hvad det er for nogle vilkår, eller hvad det er for nogle motiver, der fører frem til, at dispensationen bliver givet.

Noget helt andet er: Hvad er den juridiske rækkevidde af dispensationen? Det er altså to forskellige spørgsmål, som spørgeren med vilje blander sammen.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ønsker hr. Adelskov ordet mere? Nej, men det gør hr. Ole Stavad. Det kan hr. Ole Stavad ikke få. (*Protest fra salen*).

Hr. Adelskov har én gang tilbage, hvis han ønsker det, og så kan hr. Ole Stavad komme ind. Sådan er reglerne.

Thomas Adelskov (S):

Vi må i en anden sammenhæng læse os til, hvordan den struktur er bygget op.

Jeg vil godt sige til ministeren, at der jo, synes jeg, kommer ét rigtigt svar her, nemlig at sagen og klagen skal behandles ordentligt. Det er jeg meget enig i.

Spørgsmålet her handler om habilitet, og jeg forstår på ministeren, at nu mener ministeren, at man heller ikke på mødet har drøftet, at der måske kunne ske en sænkning af 0,4 pct.-skatteøgningen til kun 0,2 pct. Men det svarer ministeren sådan set også på, for interviewer fra TV 2/Øst, et ganske udmærket program, som er inden for bl.a. mit dækningsområde, hvorfor jeg har haft lejlighed til at se programmet flere gange, spørger jo også ministeren om den situation lige umiddelbart efter, at ministeren er blevet spurgt om, hvad dispensationen havde af rækkevidde.

Det, der er galt her, er jo, at medlemmerne af Vestsjællands Amtsråd jo kun har den mundtlige fortolkning, som indenrigsministeren kommer med i TV 2/Øst, at lægge til grund.

Så siger ministeren: Læs det, der er sendt ud. Det vil jeg holde mig til fremover. Hør ikke på ministeren, læs det, der er sendt ud.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg vil lige gøre hr. Ole Stavad opmærksom på, at reglerne her i Folketinget i spørgetiden om onsdagen er, at hvis en hovedspørger ikke ønsker at udnytte flere af sine spørgsmål, kan der ingen medspørger komme ind. Det kræver, at hovedspørgeren melder sig med et spørgsmål, for så kan en medspørger komme ind. Det var derfor, jeg helt administrerede reglerne, som de er fastsat her i Folketinget.

Ole Stavad (S):

Da man ikke må diskutere med formanden, vil jeg tage den uden for referat senere.

Men måtte jeg sige til indenrigsministeren: Hvilke begrundelser, der er hos indenrigsministeren personlig for at give dispensationen, er sådan set efter min opfattelse sagen uvedkommende. Derimod kan jeg konstatere, at den måde, som Vestsjællands Amt har administreret dispensationen på, har været ud fra en helt anden måde end det, ministeren mener står i dispensationen, og det jeg mener står i dispensationen.

Når så man spørger Vestsjællands Amt, hvorfor man vil afvikle et amtsrådsmøde efter nogle

helt forkerte præmisser med nogle betingelser og nogle begrænsninger, som gør det umuligt for amtsrådet at træffe de beslutninger i frihed, som amtsrådet ønsker at træffe, fordi man fortolker indenrigsministerens dispensation, så henviser Vestsjællands Amt til møder med indenrigsministeren, til et møde med finansministeren, til offentlige udtalelser fra indenrigsministeren osv.

Det er på samme måde, når vi tager spørgsmålet om, hvor man har truet – i citationstegn – med erstatningsansvar, hvis ikke de gjorde det, de fik besked på. Her har ministeren selv svaret: Det har været drøftet på et møde hos indenrigsministeren.

Der er det så, jeg siger: Derved bliver der skabt tvivl om, om ikke indenrigsministeren er inhabil. Derfor vil jeg i hvert fald under alle omstændigheder opfordre indenrigsministeren til at sende den videre til justitsministeren, for finansministeren er også inhabil.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er sådan set meget glad for og tilfreds med, at hr. Ole Stavad nu også konkluderer, at hele spørgsmålet om, hvilke politiske begrundelser, der har ligget til grund for, at dispensationen bliver afgivet, er irrelevant i forhold til den her sag. Det betyder sådan set, at vi ser helt ens på det. Og det udsagn besvarer jo også på udmærket vis de mange spørgsmål, som hr. Thomas Adelskov har stillet.

Kl. 15.30

For mig at se er hele spørgsmålet om inhabilitet eller ikke inhabilitet ikke et politisk spørgsmål, men et retsligt spørgsmål. Vi er i mit ministerium uhyre nøjagtige med at efterleve det regelsæt. Det er også derfor, jeg i en tidligere besvarelse gav en række eksempler eller antydede eksempler på, at jeg ved flere lejligheder ved kongelig resolution har overført en sag til et andet ministerium.

Så når jeg står her og siger, at det er min vurdering på baggrund af den rådgivning, jeg har fået, at hverken jeg eller ministeriet er inhabile, er det faktisk, fordi jeg mener det. Så kommer vi det nok ikke nærmere i denne omgang.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 92: Forslag til lov om regulering af statstilskud til amtskommuner ved ændringer i den amtskommunale udskrivningsprocent.

Af indenrigs- og sundhedsministeren (Lars Løkke Rasmussen).

(Fremsat 15/11 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kristian Jensen (V):

Regeringen har fra den første dag – det er faktisk for 1 år siden – slået fast, at der er indført et skattestop i Danmark, og at det skattestop også er gældende for kommuner og amter. Det fremgår krystalklart af regeringsgrundlaget. Derfor har det også været et naturligt udgangspunkt for forhandlingerne mellem staten og de kommunale organisationer i forbindelse med indgåelse af aftaler for den kommunale økonomi for år 2003.

Regeringens holdning til skattestoppet, omfanget af skattestoppet og virkningerne af et brud på skattestoppet er da også specifikt noteret i aftalerne for kommuner og amter.

I pjecen fra Finansministeriet om de kommunale økonomiaftaler står der således på side 30 under amterne: Skattestoppet gælder for den amtskommunale sektor under ét. Regeringen vil søge tilslutning til at neutralisere virkningerne af en eventuel stigning i den gennemsnitlige kommunale udskrivningsprocent.

Dermed har spillereglerne og vilkårene for amter og kommuner været trukket ganske klart op fra starten af.

Landets mange kommuner har da også lagt sig i selen for at overholde deres del af aftalen. Nogle kommuner har været nødt til at sætte skatten op, og andre kommuner har taget deres del af ansvaret og sat skatten ned, således at kommunerne samlet set har overholdt skattestoppet til punkt og prikke.

Desværre har indstillingen fra landets amtskommuner ikke været den samme, og derfor står vi her i dag med det lovforslag, der skal leve op til regeringens løfter og neutralisere virkningerne af stigningen i den amtskommunale udskrivningsprocent.

Det er vigtigt for mig at slå fast, at fokus naturligvis er på Frederiksberg Kommune og Vest-